

◀	3.470	10.053	36.817
529.917	ISO 9001:2008	14	
315.946	13.664	17.219	▶

Rode Kruis-Vlaanderen in cijfers.
 Elke dag een verschil.
www.jaarverslag.rodekruis.be

JAARVERSLAG 2012

RODE KRUIS-VLAANDEREN

INHOUDSTABEL

AAN HET WOORD	6
REALISATIEVERSLAG	8
STIMULANS VOOR ZELFREDZAAMHEID	8
EERSTEHULPOPLEIDINGEN	8
Voor het grote publiek	8
Voor bedrijven	9
Voor kinderen en jongeren	10
Voor sporters	11
EERSTEHULPPUBLICATIES	11
Eerste hulp in 4 stappen	11
Nieuwe eerstehulppublicaties voor kinderen en jongeren	12
African First Aid Materials (AFAM)	13
HARTVEILIG	14
Opleidingen Reanimeren en defibrilleren	14
Hartveilig Vlaanderen	14
NIEUWE INITIATIEVEN	16
Zelfredzaamheidstips voor de bevolking	16
Coachen en informeren van slachtoffers	16
Psychosociale eerste hulp door vrijwilligers	17
STRUCTURELE HULP WERELDWIJD	17
Structurele projecten	17
De pijlers van onze structurele projecten	18
Ook afdelingen en regio's steunen	20
PARAAT BIJ RAMPEN	22
PARAAT BIJ RAMPEN EN EVENEMENTEN	22
Preventieve hulpacties op evenementen	22
Hulp bij rampen	23
Opleidingen psychosociale hulpverlening	25
Hulpverlening na scheepsongeval Baltic Ace	26
Psychosociale hulpverlening na busongeval Sierre	26
INTERNATIONALE NOODHULP	28
Noodhulp	28
Syrische burgeroorlog sleept aan	29
DREF: noodhulp bij stille rampen	30

Benelux-noodhulpteam _____	32
Na de noodhulp _____	32

UITMUNTEND IN BLOEDVOORZIENING 34

DONORWERVING _____	34
Op zoek naar nieuwe donoren _____	34
Bedankt donoren! _____	36
DONOREN EN AFNAMES IN CIJFERS _____	37
AFNAME EN VERWERKING _____	40
De afname: snel en aangenaam _____	40
Bewaring: betere temperatuursbeheersing _____	41
Navelstrengbloed: verwerking en uitgifte onder de loep _____	42
KWALITEIT _____	42
Kwaliteit begint bij de medische vragenlijst _____	42
Onze kwaliteit geïnspecteerd _____	43
Dienstverlening naar ziekenhuizen verbeterd _____	44
Dienstverlening naar ziekenhuizen uitgebreid _____	45
DIAGNOSTIEK _____	45
Eén erkend laboratorium voor Klinische Biologie Rode Kruis-Vlaanderen _____	45
Screenen van donorstalen (CELA of donolaboratoium) _____	46
Uitvoeren van compatibiliteitstesten (activiteitencentra IH) _____	46
Uitvoeren van tests voor orgaan- en stamceltransplantaties (HILA) _____	47
INNOVATIE – R&D _____	48
Uitbouw van onze R&D-strategie _____	48
Onderzoeken en studies 2012: een overzicht _____	49
Permanente vorming _____	50
BI-tool als ondersteuning _____	50

ZORGZAAM VOOR KWETSBAREN 52

ZORG VOOR OUDEREN, ZIEKEN EN PERSONEN MET EEN HANDICAP _____	52
Zorgbib _____	52
Aangepaste vakanties _____	54
Spring eens binnen _____	54
Thuis in m'n tehuis _____	55
Uitleendienst voor hulpmiddelen _____	56
ZORG VOOR KINDEREN _____	56
Vakantiekampen _____	56
Brugfigurenproject _____	57
ZORG VOOR ASIELZOEKERS _____	57
Bed, bad, brood _____	57
Noodopvang _____	57

In cijfers _____	58
Voogdij voor niet-begeleide minderjarigen _____	59
Het terugkeertraject _____	60
Voor en door bewoners _____	61
Samen met de buurt _____	62
Vakantiepret voor kinderen _____	62
ZORG VOOR GESCHIEDEN FAMILIES _____	62
75 jaar Tracing _____	62
Tracing in cijfers _____	63
EEN STERKE EN KWALITEITSBEWUSTE VRIJWILLIGERSORGANISATIE 65	
INSPIREREND VOOR VRIJWILLIGERS _____	65
Vorming vrijwilligers Interventie _____	65
Vorming Lesgevers eerste hulpverlening _____	66
FACE 2012 _____	67
Vorming Zorgvrijwilligers _____	67
Vorming Jeugd Rode Kruis _____	68
Vorming Internationale Samenwerking _____	69
Prelude _____	69
Vrijwilligersbeleid en –communicatie _____	70
Online kostenapplicatie _____	70
SAMENWERKEND VOOR MEER IMPACT _____	70
Samenwerking met externe organisaties _____	71
Samenwerking met andere Rode Kruisverenigingen _____	73
Samenwerking met de overheid _____	74
PERFORMANT EN KWALITEITSBEWUST _____	75
Samenwerking binnen het Rode Kruis _____	75
Effectievere en efficiëntere hulpverlening _____	76
Noodopvangcentrum ISO-gecertificeerd _____	77
Centralisatie Dienst voor het Bloed _____	77
Onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie _____	79
VISIBEL MET EEN STERK PROFIEL _____	82
Rode Kruis in het straatbeeld _____	82
Verspreiding Internationaal Humanitair Recht _____	83
Solidaritest _____	84
Zorgactiviteiten onder de aandacht _____	84
Positionering Dienst voor het Bloed _____	85
Buurtsamenwerking opvangcentra voor asielzoekers _____	86
Eerste hulp op kindermaat _____	88
FINANCIËEL VERSLAG 88	
INKOMSTEN RODE KRUIS-VLAANDEREN _____	89
Algemene inkomsten _____	89

KOSTEN RODE KRUIS-VLAANDEREN	91
Algemeen overzicht	91
Humanitaire activiteiten	91
Music for life	93
Bijdragen aan het Internationale Rode Kruis	93
Opvang voor asielzoekers	93
Dienst voor het Bloed	96
RESULTATENREKENING	98
BESTEDING EVENTUELE WINSTEN	98

ORGANISATIE

98

RODE KRUISVRIJWILLIGERS	100
Kerncijfers vrijwilligers (t.e.m. 31 december 2012)	100
Plaatselijke afdelingen in Vlaanderen	101
Verkiezingen: iedereen stemt mee	102
Opleidingen voor vrijwilligers	103
HET RODE KRUIS ALS WERKGEVER	103
Kerncijfers personeelsbestand (t.e.m. 31 december 2012)	104
Digitalisering	105
Rookstopbegeleiding	107
Opleidingen	107
SCHAKEL BINNEN HET RODE KRUIS	109
Wereldwijd en in Vlaanderen	109
De beslissingsniveaus binnen Rode Kruis-Vlaanderen	109
Vrijwilligersorganisatie met deugdelijk bestuur	110
Organogram	110
BESTUURSORGANEN	110
Stuur- en controleniveau (situatie t.e.m. 15 maart 2013)	111
Operationeel niveau (situatie t.e.m. 15 maart 2013)	114
Externe mandaten van de leden van de gemeenschapsraad, raden van bestuur en directiecomités	117
Lidmaatschappen	118
Ondernemingsraad (situatie t.e.m. 15 maart 2013)	118
Comité voor Preventie en Bescherming op het werk (situatie t.e.m. 15 maart 2013)	119
EXPERTISE UITDRAGEN EN DELEN	120
Wetenschappelijk publicaties	120
Andere publicaties	122
VOORTGANG AFSpraak 2015	123
Afspraak 2015	123
Bijna half weg, nog steeds goed op koers	123
Enkele voorbeelden van succesvolle realisaties	124

AAN HET WOORD

Beste bezoeker,

Exact 150 jaar geleden werd het Internationale Rode Kruiscomité (ICRC) opgericht als organisatie voor humanitaire hulpverlening.

En niet zomaar één. Het ICRC is een organisatie die wereldwijd actief is en overal volgens dezelfde fundamentele beginselen werkt. Eén die inspeelt op de noden van de kwetsbaren in de maatschappij. Eén die 100 miljoen vrijwilligers weet te mobiliseren voor uiteenlopende taken.

Dat doen we niet door 150 jaar hetzelfde te doen. Enkel door onszelf continu in vraag te stellen, opnieuw uit te vinden en te verbeteren, slagen we erin om onze vrijwilligers blijvend te motiveren en de kwetsbaren in de maatschappij te helpen.

Rode Kruis-Vlaanderen gaat mee met z'n tijd. Het feit dat het jaarverslag 2012 in een nieuw (digitaal) kleedje zit, is daar getuige van. We evolueren ook in onze activiteiten en de mensen en middelen die we daarvoor inzetten. We houden voortdurend rekening met nieuwe noden, want de maatschappij verandert razendsnel.

Niet stilstaan is ook de onderliggende gedachte van onze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie, die we in 2012 verder uitbouwden. We gaan niet blindelings voort op traditie, intuïtie of goede wil, maar vertrekken vanuit een bewezen effectieve aanpak. Daarom onderbouwen we onze kernactiviteiten maximaal met wetenschappelijke gegevens.

De kennis en expertise die we in de loop der jaren hebben verzameld, willen we wetenschappelijk bundelen, gebruiken in onze acties en delen met collega's. Zo kunnen we een brug slaan tussen wetenschap en praktijk.

Onze acties efficiënter en effectiever maken: daar draait het om. Dat maakt ook de kracht uit van onze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie: onze activiteiten op het terrein voeden onze kennis, en vice versa. Zo zijn onze vrijwilligers bijvoorbeeld zeker dat de eerstehulpriichtlijnen die ze gebruiken bij een ongeval of bij het geven van eerstehulplessen wetenschappelijk onderbouwd zijn. Omgekeerd wordt hun ervaring op het terrein gebruikt bij het aftoetsen en verfijnen van de richtlijnen.

Naast wetenschappelijke evidentie zoeken we ook continu naar instrumenten om kwaliteit in onze organisatie in te bouwen en te garanderen. Hierdoor willen we als humanitaire organisatie een standaard zetten. Zo behaalden we in 2012 een ISO-certificaat voor het noodopvangcentrum voor asielzoekers in Houthalen-Helchteren.

Voor het eerst is het jaarverslag opgebouwd volgens de krachtlijnen van ons strategisch plan Afspraak 2015. Het vertrekt vanuit wat Rode Kruis-Vlaanderen voor u kan betekenen. De krachtlijnen tonen onze werking door de organisatie heen. Want of het nu gaat om zelfredzaamheid, rampenparaatheid, bloedvoorziening of onze zorgactiviteiten: enkel doordat iedereen binnen de organisatie nauw samenwerkt - vrijwilligers en medewerkers; binnen de afdeling, provincie, of de bestuursorganen -, kunnen we onze doelstellingen realiseren.

Dank aan onze 250 afdelingen, 100 jeugdkernen, 13.643 vrijwilligers en 1.252 medewerkers. Dankzij hen was Rode Kruis-Vlaanderen ook in 2012 een trouwe partner waarop de bevolking kon rekenen.

Veel surfplezier!

Prof dr. Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder

Christ'l Joris, voorzitter

REALISATIEVERSLAG

STIMULANS VOOR ZELFREDZAAMHEID

Rode Kruis-Vlaanderen wil zoveel mogelijk mensen zelfredzaam maken. Daarom zetten we in 2012 in op eerste hulp: we gaven nog meer eerstehulpopleidingen en diversifieerden ons aanbod. We brachten nieuwe eerstehulppublicaties uit en maakten Vlaanderen nog hartveiliger.

Maar ook met andere initiatieven verhoogden we de zelfredzaamheid van de bevolking, zowel preventief als na een ramp.

Tot slot blijven we internationaal kwetsbare regio's structureel steunen om hen op lange termijn zelfredzamer te maken.

EERSTEHULPOPLEIDINGEN

Een brandwonde. Een verstuiking. Een zonnslag. Het is snel gebeurd, maar hoe moet je reageren? Eerste hulp verlenen is gemakkelijker dan je denkt. In 2012 gingen we opnieuw de uitdaging aan om zoveel mogelijk mensen eerste hulp te leren: het grote publiek, werknemers van bedrijven, maar ook leerkrachten en leerlingen en sporters.

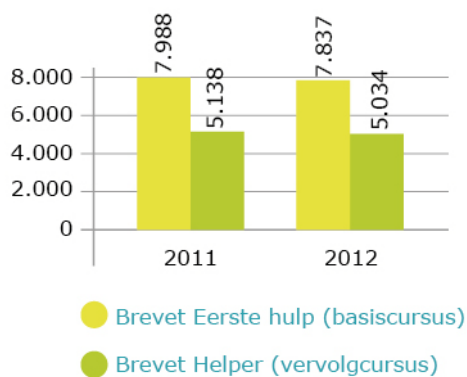
VOOR HET GROTE PUBLIEK

Meer brevetten

Eerste hulp begint met een goede basiskennis. In 2012 vonden heel wat mensen de weg naar een Rode Kruisafdeling in hun buurt voor de basiscursus **Eerste hulp**. De opleiding van 12 uur leert cursisten o.a. omgaan met een ernstige bloeding, een verslikking of een hartaanval. In 2012 reikten we 7.837 brevetten Eerste hulp uit.

Mensen die na de basiscursus hun eerstehulpkennis willen uitbreiden, kunnen de vervolgcursus **Helper** volgen. Daarin komen nieuwe onderwerpen zoals flauwte, hyperventilatie en diabetes aan bod en worden de vaardigheden verder verfijnd. 5.034 cursisten behaalden in 2012 het brevet Helper.

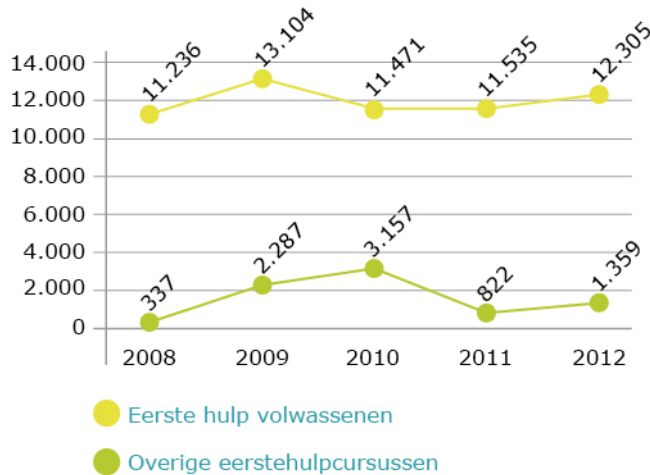
Infografiek: Evolutie aantal brevetten

Meer lesuren

In 2012 gaven onze lesgevers 13.664 lesuren eerste hulp voor volwassenen. Hierin zitten de lesuren eerste hulp voor de bevolking en de lessen Reanimeren en defibrilleren die in het kader van het Hartveilig-project gegeven worden. Dat is een stijging van bijna 7% tegenover 2011.

Infografiek: Evolutie aantal lesuren eerste hulp voor volwassenen

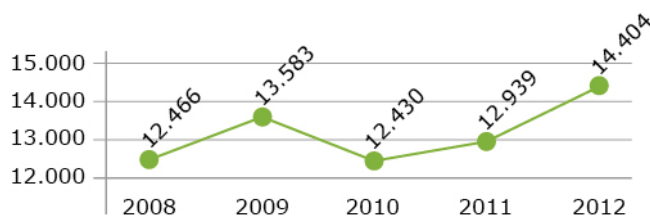
VOOR BEDRIJVEN

Op maat van bedrijven bieden we de cursus **Bedrijfseerstehulp** aan. In een opleiding van 18 uur leren cursisten eerstehulptechnieken die in een werkomgeving van belang zijn. Daarnaast leren ze oog te hebben voor preventie en veiligheid.

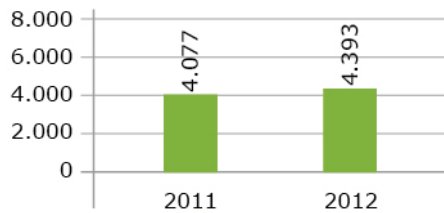
De interesse voor Bedrijfseerstehulp blijft stijgen: in 2012 mochten we 461 nieuwe klanten verwelkomen.

In 2012 gaven onze lesgevers 14.404 uur les (een stijging van ruim 11% tegenover 2011) en reikten ze 4.393 brevetten Bedrijfseerstehulp uit. Dat brevet is erkend door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Infografiek: Evolutie aantal lesuren eerste hulp voor bedrijven

Infografiek: Evolutie aantal brevetten Bedrijfseerstehulp

Eerste hulp evolueert voortdurend. Daarom is het belangrijk om je kennis en vaardigheden regelmatig op te frissen. De overheid legt een bijscholingsplicht op van minimaal vier uur per jaar voor bedrijfseerstehulpverleners. Ook in 2012 hadden we een ruim aanbod aan **bijscholingslessen**. Die handelen over uiteenlopende thema's: van reanimatie en AED over epilepsie tot eerste hulp bij verkeersongevallen.

VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Kinderen en jongeren vinden eerste hulp boeiend. Het is dan ook het ideale moment om hen de kneepjes van het vak te leren. Bij een Jeugd Rode Kruiskern in de buurt kunnen kinderen en jongeren eerste hulp leren. Ook voor het jeugdwerk en het onderwijs heeft Jeugd Rode Kruis een uitgebreid eerstehulpaanbod. In 2012 zetten we sterk in op een samenwerking met het onderwijs.

Opleiding voor (toekomstige) leerkrachten

Om zoveel mogelijk leerkrachten te bereiken, leiden we docenten uit de lerarenopleiding op. Die geven op hun beurt hun kennis door aan toekomstige leerkrachten. Die leerkrachten brengen de kennis tot bij de leerlingen. Ook leerkrachten in het secundair onderwijs worden op deze manier opgeleid. Via dit train-the-trainer principe leidden we in 2012 31 leerkrachten en docenten op. Dat brengt het totaal aantal opgeleide Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs op 442 (2008 t.e.m. 2012).

In 2012 organiseerden we 108 keer de initiatie Eerste hulp voor leerkrachten. Deze opleiding bevat alle eerstehulphandelingen die nuttig zijn voor leerkrachten. De school kan zelf een eerstehulphema aanreiken waarover ze een opleiding wil organiseren.

Om de kwaliteit van deze eerstehulppopleidingen te garanderen, boden we Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs in 2012 een bijscholing aan. De Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs werden ook bijgeschoold in de nieuwe richtlijnen voor het AED-gebruik. Bovendien lanceerden we heel wat nieuwe eerstehulppublicaties.

Eerstehulplessen voor leerlingen

Om zoveel mogelijk leerlingen de kans te geven om eerste hulp te leren, stimuleren we scholen om eerste hulp op te nemen in hun gezondheidsbeleid. Rode Kruis-Vlaanderen sensibiliseert scholen om te werken met de methodiek Gezonde school. Een belangrijke motivator voor het leren van eerste hulp op school zijn de Rode Kruisbrevetten.

We willen dat meer leerlingen eerstehulpbrevet behalen tijdens hun schoolloopbaan. In 2012 stond het totaal aantal leerlingen dat een brevet (Bedrijfs)Eerste hulp behaalde binnen het secundair onderwijs op 2.682. In 2012 reikten we in totaal ook 361 brevetten Helpertje en 158 brevetten Junior Helper uit.

De uitgebreide eerstehulp cursussen Helpertje en Junior Helper waren respectievelijk goed voor 554 en 276 lesuren. Leerkrachten van zowel het lager als secundair onderwijs kunnen ook kortere eerstehulpinitiaties van 2 tot 3 uur geven. In 2012 waren deze eerstehulpinitiaties goed voor 425 lesuren.

VOOR SPORTERS

Op vraag van de Vlaamse overheid (departement Cultuur, Jeugd, Sport & Media) ontwikkelden we in 2012 eerstehulp richtlijnen voor recreatieve en competitieve sporters. De richtlijnen zijn bedoeld om sporters te sensibiliseren rond preventie van en eerste hulp bij sportletfels.

De aanbevelingen werden opgesteld samen met het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP). Zij onderbouwden de richtlijnen op basis van wetenschappelijke studies en met de input van de doelgroep en een multidisciplinair team van sportexperts.

Het resultaat is een uitgebreid informatiepakket rond preventie van en eerste hulp bij de meest voorkomende sportletfels. Het pakket bevat achtergrondinformatie, preventie- en eerstehulp richtlijnen, foto's en illustraties. De zoekapplicatie in het pakket laat toe om specifieke informatie op te zoeken op basis van sportdiscipline (bv. balsporten, atletiek ...), interventie (bv. opwarmen, stretchen ...), letsel (bv. verstuikingen, breuken ...) en anatomische lokalisatie (bv. letsel aan nek, bovenste lidmaat ...).

De Vlaamse Overheid heeft deze richtlijnen gebruikt om een up-to-date website te bouwen rond gezond sporten (www.gezondsporten.be). Verder is het de bedoeling dat de Vlaamse Overheid deze richtlijnen gebruikt om didactisch materiaal (folders, publicaties, posters, websites ...) te ontwikkelen om sporters te sensibiliseren.

EERSTEHULPPUBLICATIES

Eerste hulp begint met wetenschappelijk onderbouwde eerstehulp richtlijnen en degelijk opleidingsmateriaal. In 2012 lanceerden we de nieuwe eerstehulppocket 'Eerste hulp in 4 stappen'. We ontwikkelden dertien nieuwe publicaties op maat van kinderen en jongeren. Tot slot werkten we verder aan de verspreiding van African First Aid Materials, een didactisch pakket voor eerstehulp cursussen in Afrika. Zo dragen we onze eerstehulp expertise ook internationaal verder uit.

EERSTE HULP IN 4 STAPPEN

In 2012 brachten we 'Eerste hulp in 4 stappen' uit. In het boekje wordt stap voor stap uitgelegd hoe je hulp kan bieden bij grote en kleine ongelukken. Naast het uitgebreid naslagwerk 'Help! Eerste hulp

voor iedereen', bieden we hiermee een handige eerstehulpocket aan voor thuis of voor op vakantie.

In 'Eerste hulp in 4 stappen' komen 50 onderwerpen en technieken aan bod: van een neusbloeding of flauwte tot brandwonden of een hartstilstand. Alle eerstehulptips gaan uit van de vragen: *Wat zie ik? Wat heb ik nodig? Wat doe ik? Moet ik professionele hulp invoeren?*

Zoals al onze publicaties is 'Eerste hulp in 4 stappen' *evidence-based*. Het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) onderbouwde het boekje op basis van wetenschappelijke studies en de jarenlange praktijkervaring van onze hulpverleners en artsen van de Medische Commissie van Rode Kruis-Vlaanderen.

NIEUWE EERSTEHULPPUBLICATIES VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Het onderwijs is een belangrijke partner voor Rode Kruis-Vlaanderen om kinderen en jongeren eerstehulpvaardig te maken. Daarom ontwikkelen we kwaliteitsvolle lespakketten die leerkrachten kunnen gebruiken om eerste hulp aan te leren.

In 2012 lanceerde Jeugd Rode Kruis 13 nieuwe eerstehulppublicaties voor kinderen en jongeren. We ontwikkelden werkboeken die horen bij een eerstehulpinitiatie (korte les van 2 tot 3 uur), werkboeken voor uitgebreide eerstehulp cursussen (16 uur) en handleidingen voor het ondersteunen van leerkrachten, jeugdmonitoren en initiatoren die de lessen geven. Daarnaast zorgden we voor een update van het handboek 'Initiatie Eerste hulp voor jeugdleiders' en het handboek 'Eerste hulp voor leerkrachten'.

Inhoudelijk up-to-date

De eerstehulppublicaties voor kinderen en jongeren zijn inhoudelijk afgestemd op de nieuwe eerstehulp richtlijnen die we in 2011 lanceerden.

***Evidence-based* onderzoek naar eerstehulpcompetenties van kinderen**

Uit de evaluatie van onze bestaande publicaties leerden we dat de leeftijdsgroep voor bepaalde publicaties ontwikkelde iets te ruim was. In samenwerking met het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) zochten we daarom naar antwoorden op vragen zoals: 'Vanaf welke leeftijd kan een kind reanimeren, een stabiele zijligging toepassen of het noodnummer 112 bellen?'. Om een antwoord te formuleren, verzamelde het CEBaP het best beschikbare bewijsmateriaal aan de hand van een literatuuronderzoek dat vervolgens aan experts en praktijkdeskundigen werd voorgelegd. Dit leidde tot een aantal richtlijnen, die de stappen aangeven waarmee een eerstehulpcompetentie wordt verworven doorheen de tijd. Deze richtlijnen werden als vertrekpunt gebruikt voor het ontwikkelen van de eerstehulppublicaties voor kinderen en jongeren.

Gericht op de doelgroep en pedagogisch-didactisch onderbouwd

De nieuwe publicaties zijn specifiek gericht op de doelgroep: voortaan hebben we een eerstehulpinitiatie voor kinderen en jongeren van elke graad binnen het lager en het secundair onderwijs. Zo wordt het cursusaanbod rond eerste hulp gekoppeld aan de eindtermen. Jeugd Rode Kruis, Vorming en de Didactisch-Pedagogische Cel werkten nauw samen voor de nieuwe initiatie

eerste hulp voor de derde graad secundair onderwijs (16+), die voordien nog niet in ons aanbod zat. In elke publicatie implementeerden we werkvormen en oefeningen op maat van de doelgroep. Deze besteden aandacht aan de verschillende leerstijlen.

Verkoopssucces

Naast de interne communicatie binnen Rode Kruis-Vlaanderen, promootten we onze nieuwe eerstehulppublicaties ook extern. Ons aanbod in databanken en op externe websites werd geüpdatet. Er verscheen een artikel in het tijdschrift *Klasse voor leerkrachten* en in de (e-)nieuwsbrief *Veilig naar school* van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, de nieuwsbrief van Go! Ouders en die van de Vlaamse Scholierenkoepel. Tot slot stelden we de publicaties ook voor op een jeugdinformatieproductenbeurs van VIP Jeugd (nu De Ambrassade) en op een onderwijsbeurs.

Onze promotiecampagne wierp vruchten af: de nieuwe publicaties, die in juli gelanceerd werden, waren tegen eind 2012 al 16.235 keer over de toonbank gegaan. Samen met de bestaande publicaties verkochten we in 2012 27.009 exemplaren. Tegenover 2011 is dat een stijging van maar liefst 47%.

AFRICAN FIRST AID MATERIALS (AFAM)

Door nog meer zusterverenigingen bij te staan bij de ontwikkeling van eerstehulpstechnieken en -cursussen, willen we de zelfredzaamheid van kwetsbare mensen in het zuiden verhogen.

In 2010 ontwikkelden we *African First Aid Materials (AFAM)*. Dat pakket bundelt richtlijnen en didactisch materiaal voor eerstehulpstechnieken in Afrika en is gratis beschikbaar voor Afrikaanse Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen.

AFAM is gebaseerd op de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en is aangepast aan de Afrikaanse context en gebruiken. De richtlijnen werden opgesteld door het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) van Rode Kruis-Vlaanderen in samenwerking met een Afrikaans expertenpanel.

Franstalige en Portugese versie

Naast de bestaande Engelstalige versie bieden we sinds 2012 ook een Franstalige en Portugese versie van AFAM aan. Zo kunnen nog meer Afrikaanse landen met ons pakket aan de slag.

Blijvende interesse

In 2012 kregen we meer dan 100 nieuwe aanvragen van organisaties en individuen die interesse hebben in AFAM. Niet enkel Rode Kruisverenigingen, maar ook (non-)profit organisaties binnen en buiten Afrika zijn geïnteresseerd. Eind 2012 waren er 19 Rode Kruisverenigingen met een AFAM licentie.

Daarnaast organiseerden we een opleiding Eerste Hulp in niet-westerse context voor 42 coöperanten van de Belgisch Technische Coöperatie (BTC), gebruik makend van AFAM. Het BTC ondersteunt en omkadert ontwikkelingsprogramma's in opdracht van de Belgische Staat en andere opdrachtgevers. Het is belangrijk dat hun personeel goed voorbereid naar het terrein vertrekt. Een basiskennis van eerste hulp is daar een onderdeel van. Meer info op www.afam.redcross.be.

HARTVEILIG

Met het project 'Hartveilig' willen we de overlevingskans van een slachtoffer bij een hartstilstand vergroten. In België krijgen elke dag ongeveer 30 mensen een hartstilstand buiten het ziekenhuis. Een snelle reanimatie met een automatische externe defibrillator (AED) verhoogt de overlevingskans van een slachtoffer aanzienlijk. Daarom stimuleerden we in 2012 opnieuw zoveel mogelijk gemeenten, steden, bedrijven en scholen om een AED te plaatsen en een opleiding te volgen in reanimeren en defibrilleren. We leverden ook extra inspanningen om het project Hartveilig bekend te maken bij sportclubs en andere (socioculturele) organisaties.

OPLEIDINGEN REANIMEREN EN DEFIBRILLEREN

Een automatisch externe defibrillator (AED) is een draagbaar toestel dat een elektrische schok toedient aan het hart bij levensbedreigende hartritmestoornissen. Een AED is levensreddend: binnen de vier minuten reanimeren met een AED verdubbelt de overlevingskans van een slachtoffer.

In 2012 leerden we 17.219 mensen reanimeren en defibrilleren met een AED. Dat is meer dan een verdubbeling tegenover 2011 (8.094 opgeleiden). Dit cijfer omvat niet alleen mensen die hebben leren reanimeren en defibrilleren in het kader van een Hartveilig overeenkomst. Ook de uitgebreide cursus Reanimeren en defibrilleren van 4u en de cursus Eerste hulp en Bedrijfseerstehulp zitten hierin vervat.

De opleidingen worden gegeven door ervaren Rode Kruislesgevers die zijn bijgeschoold volgens de geldende richtlijnen van de Europese Reanimatieraad (ERC).

HARTVEILIG VLAANDEREN

Hartveilige steden en gemeenten

Steden en gemeenten worden hartveilig als ze een AED-toestel voorzien op een publiek toegankelijke plaats. Daarnaast moeten ze het engagement aangaan om de bevolking te sensibiliseren en minstens 10% van de personeelsleden op te leiden in reanimeren en defibrilleren. De plaatselijke Rode Kruisafdeling organiseert de opleidingen, die ook openstaan voor inwoners en verenigingen. In 2012 werden 20 steden en gemeenten na ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst hartveilig. Dat bracht het totaal op 89. Dit kaartje (<http://hartveilig.rodekruis.be/hartveilig.net?id=3252>) brengt alle AED-toestellen in Vlaanderen in kaart.

Hartveilige bedrijven

Steeds meer bedrijven voorzien een AED op de werkvloer. Als deze publiek toegankelijk is voor medewerkers, leveranciers en klanten, én minstens 10% van de medewerkers opgeleid is in reanimeren en defibrilleren, dan mag het bedrijf zich na ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst hartveilig noemen.

In 2012 werden 19 bedrijven hartveilig.

DAB Vloot, de rederij van de overheid, is een van die bedrijven. DAB Vloot installeerde 37 defibrillatoren aan boord van zijn vaartuigen. Bijna 300 bemanningsleden van de schepen kregen een opleiding om de toestellen te gebruiken. Dat leverde de DAB het certificaat Hartveilige Organisatie op.

Hartveilige scholen

In een hartveilige school staan opgeleide leerkrachten paraat om hulp te bieden. Leerkrachten kunnen de opleiding Animator Hartveilig volgen om ook zelf de lessen Reanimeren en defibrilleren te geven aan leerlingen en collega's binnen hun eigen onderwijsinstelling. Ook lokale afdelingen en Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs kunnen de opleiding Reanimeren en defibrilleren verzorgen aan zowel de leerkrachten als de leerlingen.

In 2012 werden 21 scholen hartveilig.

Hartveilige sportclubs

Sportclubs omringen hun sporters vaak met de beste zorgen: opgeleide trainers, uitgekende sportschema's, eerstehulpkoffers ... Een automatische externe defibrillator behoort in de meeste sportclubs nog niet tot de standaarduitrusting. Jaarlijks krijgen tientallen sporters echter een hartstilstand tijdens of na het sporten.

Daarom startten we in 2012 het project 'Hartveilige sportclub'. We ontwikkelden voor hen een informatiegids op maat. De Vlaamse Sportfederatie maakte het project kenbaar bij de verschillende sportfederaties.

In 2012 mochten acht sportclubs zichzelf hartveilig noemen.

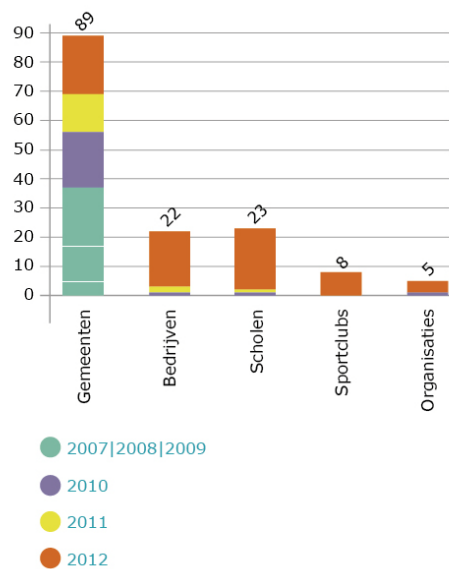
Hartveilige organisaties

Naast bedrijven, scholen en sportclubs zijn er ook andere (socioculturele) organisaties waar veel mensen samenkomen.

In 2012 ontwikkelden we daarom de informatiegids 'Hartveilige organisatie'. Die werd o.a. door de Vlaamse Cultuurcentra verspreid naar hun leden.

In 2012 waren er vier nieuwe hartveilige organisaties. De website www.hartveilig.rodekruis.be bundelt alle informatie over het project.

Infografiek: Evolutie aantal hartveilige projecten

NIEUWE INITIATIEVEN

Niet alleen met eerstehulpopleidingen willen we de zelfredzaamheid verhogen. Ook door informatie te geven, zowel preventief als na een ramp, willen we de bevolking zelfredzamer maken. Door slachtoffers en omstaanders een structurele plaats te geven in de hulpverlening, willen we hen helpen om na een ramp opnieuw volwaardig te functioneren. Met onze vernieuwde opleiding over psychosociale hulp stimuleren we de veerkracht van zowel getroffen en als onze vrijwilligers. Zo kunnen ze een schokkende gebeurtenis gemakkelijker een plaats geven.

ZELFREDZAAMHEIDTIPS VOOR DE BEVOLKING

Het internet is een bron van informatie die bijna door iedereen wordt geraadpleegd. Het ideale kanaal dus om informatie over eerste hulp en ongevallenpreventie te verspreiden naar het grote publiek. Het Centrum voor Evidence-Based Practice van Rode Kruis-Vlaanderen bekeek in dit kader de vraag of risicocommunicatie via het internet wel nuttig is.

In 2012 plaatsten we nieuwe en up-to-date actiefiches en tips voor zelfredzaamheid in verschillende rampsituaties op onze website (www.rodekruis.be/NL/HeaderNavigatie/Hulptips/eerstehulptips). Bezoekers lezen er onder andere wat ze kunnen doen bij een hittegolf, overstroming of vergiftiging.

COACHEN EN INFORMEREN VAN SLACHTOFFERS

Ook de zelfredzaamheid van slachtoffers willen we bevorderen. Dat doen we door plaatselijke gemeenschappen te coachen en informeren, samen met overheden en andere hulpdiensten. Slachtoffers zijn hierdoor sneller in staat om na een ramp opnieuw volwaardig te functioneren en krijgen een zinvolle rol in de hulpverlening.

In 2012 werkten we samen met de stad Oudenaarde, waar in 2010 zware overstromingen plaatsvonden. Bijna alle woonwijken langs de N60 liepen onder water toen de Maarkebeek uit haar oevers trad. Om de plaatselijke bevolking beter te wapenen, maakten we in samenwerking met de stad een folder over zelfredzaamheid bij overstromingen. Die bevat informatie over wat bewoners kunnen doen, zowel preventief als bij een overstroming. Op 9 mei 2012 werd de sensibiliseringsfolder voorgesteld op een bewonersvergadering in de Lammekensstraat, een van de getroffen gebieden.

PSYCHOSOCIALE EERSTE HULP DOOR VRIJWILLIGERS

Hulpdienstvrijwilligers van het Rode Kruis worden vaak geconfronteerd met mensen die zich in een moeilijke situatie bevinden of net een schokkende gebeurtenis hebben meegemaakt. Die ervaringen kunnen zeer intens zijn en bij iedereen een stevige indruk nalaten.

Om onze vrijwilligers eerste psychosociale bijstand te laten bieden, bieden we hen al enkele jaren de praktische opleiding psychosociale eerste hulp 'Schokdemper' aan. In 2012 vernieuwden we de opleiding vanuit de nieuwe visie op psychosociale ondersteuning. In deze nieuwe opleiding psychosociale eerste hulp specifiek voor Hulpdienstvrijwilligers vertrekken we in de eerste plaats vanuit de zelfredzaamheid en veerkracht van de getroffene. De contacten van Hulpdienstvrijwilligers met getroffenen zijn vrij kort en vooral gericht op medische verzorging. Daarom leren we onze vrijwilligers om de veerkracht van getroffenen zoveel mogelijk te stimuleren zodat ze zelf weer vooruit kunnen.

De cursus gaat ook uit van de sterktes en veerkracht van de vrijwilliger zelf om schokkende gebeurtenissen een plaats te geven. Op die manier willen we ook onze eigen hulpverleners zelfredzamer maken.

STRUCTURELE HULP WERELDWIJD

Structurele hulp wil een land of regio minder kwetsbaar maken. In samenwerking met Rode Kruisverenigingen in het zuiden bieden we structurele hulp op lange termijn om de algemene levensomstandigheden te verbeteren. We spitsen ons toe op drie domeinen: basisgezondheidszorg, eerste hulp en capaciteitsopbouw. In 2012 zetten we verder in op onze bestaande ontwikkelingsprojecten.

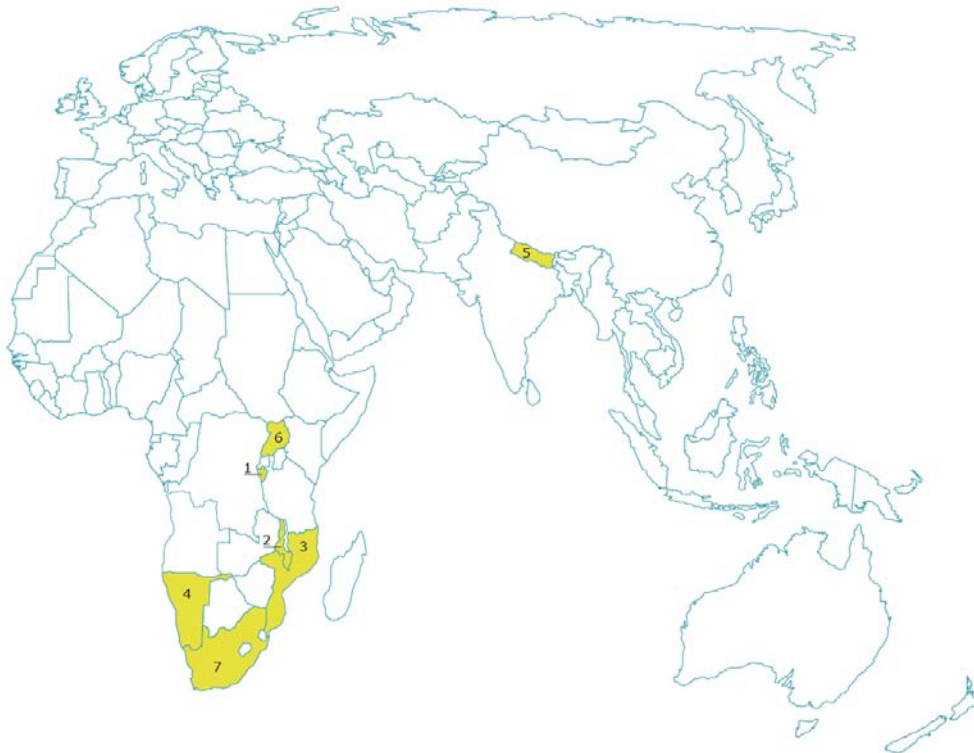
STRUCTURELE PROJECTEN

In 2012 zetten we onze bestaande ontwikkelingsprojecten in volgende landen voort:

- 1 Burundi:** basisgezondheidszorg en capaciteitsopbouw
- 2 Malawi:** basisgezondheidszorg en capaciteitsopbouw
- 3 Mozambique:** basisgezondheidszorg, eerste hulp en capaciteitsopbouw
- 4 Namibië:** basisgezondheidszorg, eerste hulp en capaciteitsopbouw
- 5 Nepal:** basisgezondheidszorg, eerste hulp en capaciteitsopbouw
- 6 Oeganda:** eerste hulp
- 7 Zuid-Afrika:** eerste hulp

Meer concrete info over onze structurele projecten vindt u op www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Ontwikkelingshulp.

Infografiek: structurele projecten

DE PIJLERS VAN ONZE STRUCTURELE PROJECTEN

Eerste hulp

Mensen opleiden in eerste hulp is het meest kostenefficiënt om de gezondheid van de bevolking in midden tot lage inkomenslanden te verbeteren, zo blijkt uit onderzoek van de Wereldbank. Daarom ondersteunen we onze zusterverenigingen in Malawi, [Mozambique](#), [Namibië](#), [Nepal](#), Oeganda en Zuid-Afrika bij het uitbouwen van hun eerste hulpwerking. Met AFAM bieden we hen ook didactisch materiaal aan om zelf eerstehulp cursussen te ontwikkelen, aangepast aan de Afrikaanse context. Zo kunnen ze meer mensen beter opleiden in eerste hulp.

Rode Kruis Nepal

Het geven van eerstehulpopleidingen in bedrijven kan een belangrijke bron van inkomsten zijn voor Rode Kruisverenigingen. Hierdoor worden ze minder afhankelijk van buitenlandse steun. Samen met het Nepalese Rode Kruis onderzochten we hoe de eerstehulpexpertise die we samen hadden opgebouwd, kon worden aangeboden aan Nepalese bedrijven. Zo zou eerste hulp niet alleen meer ingang vinden bij de bevolking, maar ook bijdragen tot hun financiële duurzaamheid.

Op ons advies schreef Rode Kruis Nepal bedrijven aan om eerstehulp cursussen te geven aan het personeel. Een van de eerste bedrijven die toezegde was NCell, het grootste telecommunicatiebedrijf in Nepal. Vanaf dan ging het in stijgende lijn: 33 opleidingen voor 620 deelnemers in 2011, 45 opleidingen voor 759 deelnemers in 2012.

De opbrengst van de opleidingen gaat naar een eerstehulpfonds, dat ondertussen op een jaar tijd ongeveer verdubbelde. Het Nepalese Rode Kruis financiert er onder andere uitrustingsmateriaal voor de interventies mee.

Basisgezondheidszorg

We ondersteunen de Rode Kruisverenigingen in Burundi, Malawi, [Mozambique](#), [Namibië](#) en [Nepal](#) bij het uitbouwen van een goede basisgezondheidszorg. Vooral in landelijke gebieden heeft de lokale bevolking in deze landen geen of amper toegang tot gezondheidszorg.

Ons doel bestaat erin de algemene gezondheidstoestand van de bevolking in de projectgebieden te verbeteren. Dit doen we op twee manieren: via het voorkomen van ziektes (gezondheidspreventie) en het verbeteren van de toegang tot de gezondheidszorg.

Hiervoor werken we nauw samen met de lokale gemeenschappen en vrijwilligers. Zij analyseren mee wat de belangrijkste gezondheidsproblemen zijn, sensibiliseren de bevolking mee over gezondheidsthema's, helpen bij de bouw van gezondheidsposten ...

Rode Kruis Burundi

In Burundi zijn er slechts 80 artsen op een bevolking van bijna tien miljoen mensen. Maar liefst 57 dokters daarvan werken in de hoofdstad Bujumbura. Ter vergelijking: in België is er een dokter per 220 inwoners.

Naast het verbeteren van de toegang tot de gezondheidszorg, focust Rode Kruis-Vlaanderen ook op het voorkomen van ziektes. Daarom ondersteunden we het Burundese Rode Kruis voor een project in de provincie Bubanza, waarin de bevolking geïnformeerd wordt over ziektes en preventie.

Vrijwilligers van het Burundese Rode Kruis gaan van huis tot huis om de bewoners te vertellen waarom je best je handen wast voor het eten, hoe je een latrine bouwt en hoe je malaria vermijdt. Voordat vrijwilligers aan de slag kunnen, krijgen ze een opleiding.

Deze cursus werd grondig vernieuwd. De bestaande academische, ingewikkelde opleiding waarbij deelnemers overstelpt werden met medische kennis werd afgevoerd. Met de begeleiding en steun van Rode Kruis-Vlaanderen ontwikkelde het Burundese Rode Kruis een trainingscyclus, waarin de overdracht van een aantal sleutelboodschappen centraal staat.

In de nieuwe cursus ligt de klemtoon op mobilisatietechnieken en pedagogische capaciteiten. Alles werd vereenvoudigd, zowel qua omvang en inhoud als qua woordgebruik. Deelnemers van de opleiding krijgen voortaan ook een infoblad in het Kirundi als extra geheugensteun, met alle sleutelboodschappen die ze moeten vermelden tijdens het huisbezoek.

Capaciteitsopbouw

De Rode Kruisverenigingen in [Burundi](#), Malawi, [Mozambique](#), Namibië en [Nepal](#) ondersteunen we bij het uitbouwen van hun organisatie. Hoe beter een Rode Kruisvereniging in staat is om goed en zelfstandig te werken, hoe minder buitenlandse steun de organisatie nodig heeft.

Rode Kruis Namibië

Dat heeft het Rode Kruis in Namibië begrepen. Met de steun van Rode Kruis-Vlaanderen zet de organisatie zwaar in op het versterken van de fondsenwerving en regionale afdelingen. Het Namibische Rode Kruis startte met het uitwerken van een strategie rond fondsenwerving. Door inkomsten binnen te halen via bijvoorbeeld bedrijfseerstehulp wordt de organisatie minder afhankelijk van externe donoren.

In 2012 werkte Rode Kruis Namibië ook aan zijn vrijwilligersbeheer. Rode Kruismedewerkers kregen onder andere een opleiding rond vrijwilligersdatabanken en er werd een vrijwilligersbeleid opgesteld.

OOK AFDELINGEN EN REGIO'S STEUNEN

Solidariteit tussen Rode Kruisverenigingen overal ter wereld is een van de fundamentele beginselen van onze organisatie.

In 2012 steunden achtentwintig Rode Kruisafdelingen en twee Rode Kruisregio's een structureel project van Rode Kruis-Vlaanderen.

Het project rond basisgezondheidszorg in Burundi werd gesteund door:

- afdeling Hasselt
- afdeling Vossem-Duisburg + Tervuren + Provincie Vlaams-Brabant
- regio Mechelen

Het project rond basisgezondheidszorg in Mozambique werd gesteund door:

- afdelingen Wijnegem-Deurne
- afdeling Leuven
- afdeling Zele + Lokeren + Kruibeke
- afdeling Blankenberge-Zuienkerke + De Haan-Wenduine
- afdeling Tienen + Prov. VI-Brabant
- afdeling Destelbergen + Lede
- afdeling Wuustwezel + Malle

Het project rond basisgezondheidszorg in Nepal werd gesteund door:

- afdeling Vilvoorde
- afdeling Kalken
- afdeling Sint-Katelijne-Waver
- afdeling Boom-Rumst
- afdeling Rijkevorsel

Het project rond basisgezondheidszorg in Namibië werd gesteund:

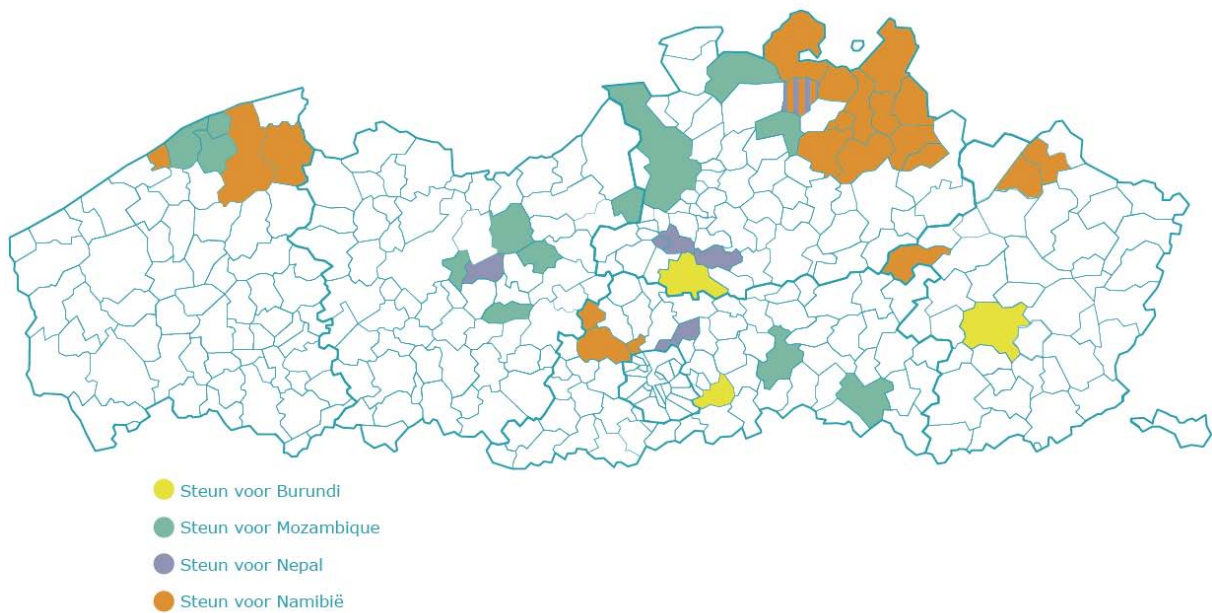
- afdeling Opwijk + Asse + Wemmel + prov. Vlaams-Brabant
- afdeling Brugge + Dudzele-Zeebrugge-Damme + Bredene
- afdeling Neerpelt-Overpelt
- regio Taxandria

Afdeling Tessenderlo steunde het project rond eerste hulp in Namibië.

Afdeling Rijkevorsel steunde het project rond eerste hulp in Nepal.

Daarmee verzamelen we niet alleen financiële steun voor onze projecten in het zuiden, maar verstevigen we ook de internationale band tussen Rode Kruisvrijwilligers. Afdelingen die intekenen voor een afdelings- of regioproject ontvangen regelmatig nieuws over het project. Bovendien kunnen ze een uiteenzetting aanvragen door een Rode Kruismedewerker die het project bezocht heeft. Vorig jaar organiseerden 21 afdelingen zo'n infoavond.

Infografiek: Afdelingen steunen structurele projecten

PARAAT BIJ RAMPEN

Rode Kruis-Vlaanderen staat paraat. Nog nooit bemanden we zoveel preventieve hulpposten op evenementen als in 2012. Ook bij rampen stonden we paraat met medische en psychosociale hulp. De meest gemediatiseerde acties waren onze interventie na het scheepvaartongeval met de Baltic Ace en na het tragische busongeval in Sierre.

Naast onze eigen rampenparaatheid, willen we ook die van de bevolking verhogen. Daarom organiseerden we in 2012 opleidingen rond psychosociale hulpverlening voor lokale hulpverleningsnetwerken en bedrijven.

Tot slot zetten we onze hulpverlening ook internationaal in. In 2012 boden we noodhulp bij de burgeroorlog in Syrië. Ook slachtoffers van 'stille' conflicten of natuurrampen konden op onze hulp rekenen.

PARAAT BIJ RAMPEN EN EVENEMENTEN

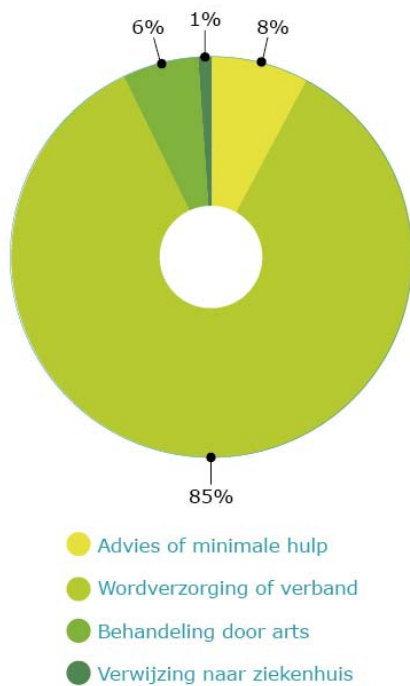
Rode Kruis-Vlaanderen is bekend voor zijn activiteiten op het vlak van medische en psychosociale hulpverlening. Ook in 2012 stonden we paraat om hulp te verlenen op grote evenementen en bij rampen. De Hulpdienst, de dienst Dringende Sociale Interventie en de Centrale Dispatching werken hiervoor nauw samen.

PREVENTIEVE HULPACTIES OP EVENEMENTEN

In 2012 stonden Rode Kruishulpverleners paraat op 10.053 evenementen: op de festivalweides van Rock Werchter, Dranouter en Graspop, langs het parcours van de Dodentocht en de Gordel, en op de zijlijn van voetbalvelden. Daarmee overschreden we voor het eerst de kaap van 10.000 preventieve hulpacties. In totaal hielpen we 72.469 slachtoffers tijdens kleine en grote hulpacties.

- 67% van de hulpacties vond plaats in het weekend
- Als je alle uren van de Rode Kruishulpverleners samentelt, klokken we af op 259.148 gepresteerde uren.
- In totaal hebben we 42.181 hulpverleners ingezet (vrijwilligers die meer dan één keer actief waren, zijn in dit cijfer meer dan één keer vertegenwoordigd).
- Gemiddeld zetten we 4,2 vrijwilligers in per hulpactie.
- Een preventieve hulpactie duurt gemiddeld 7,6 uur.

Infografiek: Aard van de verzorgingen in 2012

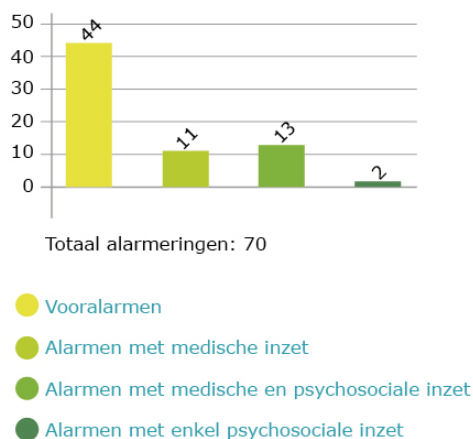

HULP BIJ RAMPEN

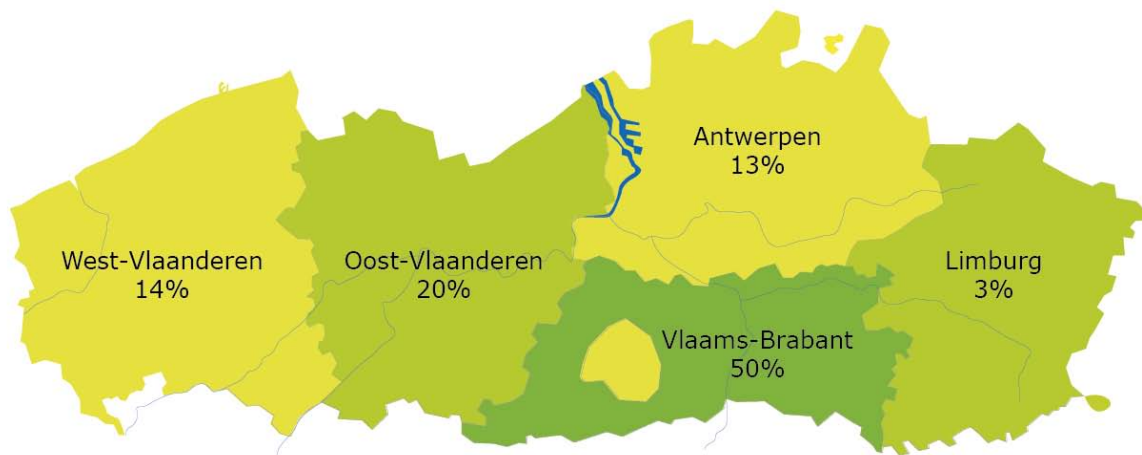
In 2012 ontving Rode Kruis-Vlaanderen 70 alarmeringen voor hulpverlening bij rampen. Bij 2 alarmeringen werd enkel psychosociale inzet gevraagd. Meestal komt de alarmering van de 100-hulpcentra. Zij vragen Rode Kruis-Vlaanderen via de 105-dispatching om mensen en middelen klaar te houden in vooralarm of om effectief uit te rukken.

De grootste interventies vonden plaats bij de evacuaties na een brand in een appartementsgebouw in Hoboken, en in een rusthuis in Gent. We stonden ook paraat na de ontploffing van munitieresten op de militaire basis van Hechtel-Eksel. Ook bij het scheepvaartongeval van de Baltic Ace rukten we uit.

Infografiek: Alarmeringen per soort

Infokaart: Regionale spreiding van alarmeringen

Het hoge aantal alarmeringen in Vlaams-Brabant is te verklaren door de vele vooralarmeringen voor 'vliegtuigen in moeilijkheden' (Brussels Airport). Deze monden slechts zeer zelden uit in een effectieve alarmering.

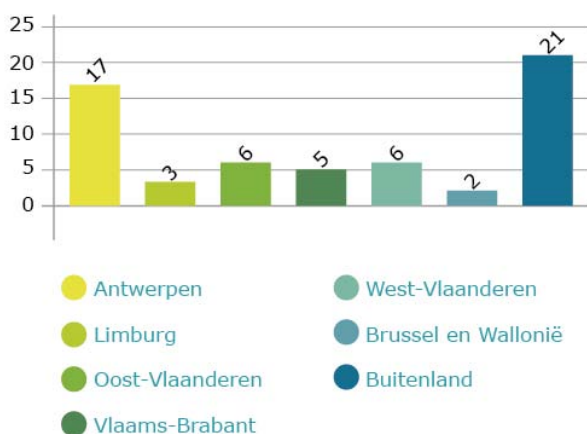
Psychosociale hulp

Niet alleen medische, maar ook psychosociale hulpverlening is belangrijk tijdens de eerste ogenblikken na een ramp. Bij 13 van de in totaal 70 alarmeringen voor hulpverlening bij rampen werd de inzet van de dienst Dringende Sociale Interventie (DSI) gevraagd. Bij 2 alarmeringen werd enkel psychosociale hulp gevraagd.

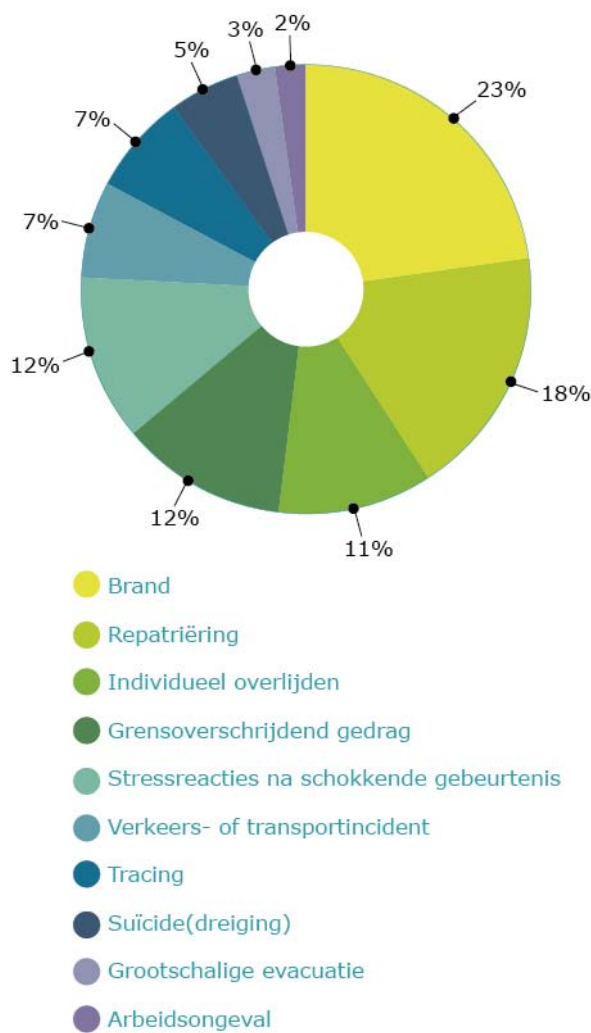
DSI vertrekt vanuit de principes veiligheid, hoop, rust, verbondenheid en zelfredzaamheid, die richting geven aan drie basistaken: onthaal, informatie en begeleiding. DSI-vrijwilligers bieden slachtoffers een veilige plek. Ze verzamelen zo snel mogelijk belangrijke informatie over er gebeurde en nog zal gebeuren wie zich waar bevindt. Tot slot zorgen ze voor dringende noden zoals warme kleren of geneesmiddelen, en bieden ze een luisterend oor.

De aanvragen voor interventies van DSI komen zowel van externen als de federale overheid, via het 112-nummer en het Rode Kruis zelf.

Infografiek: Regionale spreiding van alarmeringen DSI

Infografiek: Soort alarmeringen DSI

De vrijwilligers van de dienst DSI helpen bij uiteenlopende crisissituaties. In 2012 was het busongeval in Sierre de meest ingrijpende.

OPLEIDINGEN PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING

In *Afspraak 2015* stelden we onszelf een duidelijk doel: we zouden zorgen voor een significante toename van het aantal Vlamingen dat psychosociale hulp kan toepassen. Daarom organiseerden we ook in 2012 opleidingen rond het omgaan met en reageren op een schokkende gebeurtenis. Ons opleidingsaanbod richtte zich tot lokale overheden, bedrijven, instellingen en verenigingen.

In 2012 leidden we meer dan 300 leden van **lokale psychosociale hulpverleningsnetwerken (PSH)** op. Lokale ambtenaren en vrijwilligers werden opgeleid tot hulpverlener, administratief medewerker en/of coördinator.

PSH's staan in voor de opvang van de eerste psychosociale noden bij een lokale schokkende gebeurtenis. Zij zorgen voor de opening en bemanning van een opvangcentrum, de eerste basisregistratie van de betrokkenen en het in kaart brengen van hun noden. Door samen te werken

met deze PSH's, integreren we psychosociale hulpverlening op lokaal niveau en kunnen we de zelfredzaamheid en paraatheid van plaatselijke gemeenschappen verhogen. Die zelfredzaamheid stimuleerden we ook op andere manieren.

Daarnaast leidden we ook **medewerkers van verschillende grote organisaties** op, zoals The Brussels Airport Company, de Raad van Europa, de gevangenen van de FOD Justitie en het consulaire personeel van de FOD Buitenlandse Zaken. Elke opleiding is aangepast aan de specifieke context van de organisatie.

Naast deze externe opleidingen organiseerden we ook interne opleidingen binnen de dienst DSI om bestaande en nieuwe vrijwilligers te rekruteren en vormen. We moedigen Hulpdienstvrijwilligers aan om een cursus psychosociale hulpverlening te volgen; niet alleen om hun hulptaak te kunnen uitvoeren, maar ook om zelf beter voorbereid te zijn op emotioneel zware hulpacities.

HULPVERLENING NA SCHEEPSONGEVAL BALTIC ACE

Op 5 december 2012 vond een groot scheepvaartongeval plaats: voor de haven van Rotterdam botste het autotransportschip Baltic Ace op het containerschip Corvus J. Na de aanvaring ging de Baltic Ace, met 24 opvarenden uit Bulgarije, Polen, Oekraïne en de Filipijnen, in een recordtempo ten onder.

De Seaking van Defensie werd ingezet bij de reddingsactie. Die pikte zeven drenkelingen op, die naar de luchtmachtbasis van Koksijde werden afgevoerd. Gezien de hoeveelheid slachtoffers werd het Medisch Interventieplan afgekondigd.

Om 21.34uur ontving de provincie West-Vlaanderen een alarm. Twintig minuten na de alarmering waren de eerste middelen ter plaatse. Rode Kruis West-Vlaanderen stuurde onmiddellijk twee SIT voertuigen, zijn commandowagen en zes ziekenwagens naar de luchtmachtbasis van Koksijde. Ter plaatse werd een Vooruitgeschoven Medische Post opgericht en een noodmortuarium uitgebouwd. Bij de overlevenden vertoonden heel wat opvarenden zware onderkoelingsverschijnselen. Zij werden afgevoerd naar de dichtstbijzijnde hospitalen: twee naar Veurne en vijf naar Oostende.

Door de nauwe samenwerking tussen de patrouilleschepen van Friesland en Groningen, Defensie en Rode Kruis-Vlaanderen konden 13 opvarenden worden gered.

PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING NA BUSONGEVAL SIERRE

13 maart 2012. Wat een normale terugkeer van een skivakantie had moeten worden, werd voor een groep schoolkinderen en hun begeleiders een drama. Op dinsdagavond 13 maart kwam een bus met kinderen uit lagere scholen van Lommel en Heverlee terecht tegen een tunnelwand in het Zwitserse Sierre, kort na het vertrek uit het skioord Saint-Luc. Droevige eindbalans: 28 doden en verschillende gewonden.

Het busongeluk in Sierre bracht een schokgolf teweeg, zowel in Zwitserland als in België. Van zodra de melding van het ongeluk binnenliep, werd een ontzettend grote hulpverleningsketen opgestart. De dienst Dringende Sociale Interventie (DSI) van Rode Kruis-Vlaanderen stond mee vooraan.

Onmiddellijk in actie

Woensdagnacht 14 maart kreeg de dienst Dispatching rond 4u een alarm binnen. Onmiddellijk trad het crisisplan in werking. DSI stuurde meteen vrijwilligers naar de vier scholen om de ouders, familieleden en personeelsleden op te vangen. Naast de verongelukte bus was er ook een tweede bus met schoolkinderen van Beersel en Haasrode die ongedeerd was op weg naar België. Nog voor de ouders aankwamen op de scholen, waren er mensen van DSI aanwezig om psychosociale ondersteuning te bieden.

Ondersteuning ter plaatse

Twee DSI-vrijwilligers vergezelden de ouders en familieleden naar Zwitserland. Ze vervoegden de andere hulpverleners op de luchthaven in Melsbroek. Na een korte briefing aan de verwanten vertrok de vlucht en werden de taken verdeeld.

Ter plaatse bood DSI ondersteuning bij de ante mortem gesprekken met de verwanten. Samen met DVI (Disaster Victim Identification) hadden ze lange gesprekken met de ouders van de overleden kinderen om de identificatie mogelijk te maken. Dezelfde vrijwilligers begeleidden de verwanten tijdens de identificatie en het groeten van de lichamen in het funerarium van Sion. Op zo'n ogenblik is het belangrijk dat ouders omringd worden door mensen die ze vertrouwen. De medewerkers zorgden vooral voor de menselijke benadering en ondersteuning van de ouders. Bij de terugkeer was DSI opnieuw aanwezig om de familieleden te begeleiden en de hulpverleners de kans te bieden hun ervaringen en emoties te ventileren.

De gebeurtenis een plaats geven

Ook achteraf waren DSI-vrijwilligers nog verschillende dagen actief in de scholen van Heverlee en Lommel. Zij zorgden voor de acute psychosociale hulpverlening van het personeel van de school en de verwanten. In de scholen van Beersel en Heverlee organiseerden we groeps gesprekken met het lerarenkorps en de kinderen. Hierbij trachtten we de specifieke noden in de groep te detecteren en de gebeurtenis samen een plaats te geven.

Enkele dagen nadat de verwanten van de overleden slachtoffers terugkeerden, kwamen ook de gewonde kinderen en hun ouders thuis. Bij aankomst werden ze onthaald door DSI-vrijwilligers die hen de nodige informatie gaven en ziekenwagens van Rode Kruis-Vlaanderen.

Na het ongeval: steun bij sleutelmomenten

DSI was ook aanwezig bij de teruggave van de kledij en andere bezittingen van de getroffen en aan de families. Ook tijdens de wake in de rouwkapel in Leuven waren vrijwilligers op de achtergrond aanwezig om de nodige psychosociale bijstand te bieden.

In de weken en maanden volgend op het ongeval bood de dienst DSI nog verschillende keren psychologische bijstand, onder meer tijdens de begrafenis- en herdenkingsplechtigheden en bij de inzage in de medische dossiers door de verwanten.

Enorme dankbaarheid

De ondersteuning van DSI was verspreid over verschillende locaties in zowel binnen- als buitenland. Meer dan 40 vrijwilligers en beroepskrachten waren niet enkel aanwezig in de vier getroffen scholen, maar ook in Sierre en het Crisiscentrum van de Regering te Brussel. De niet-aflatende mediadruk vroeg extra inspanningen van onze hulpverleners, die in ruil konden rekenen op een enorm grote dankbaarheid van de getroffen families en leerkrachten.

INTERNATIONALE NOODHULP

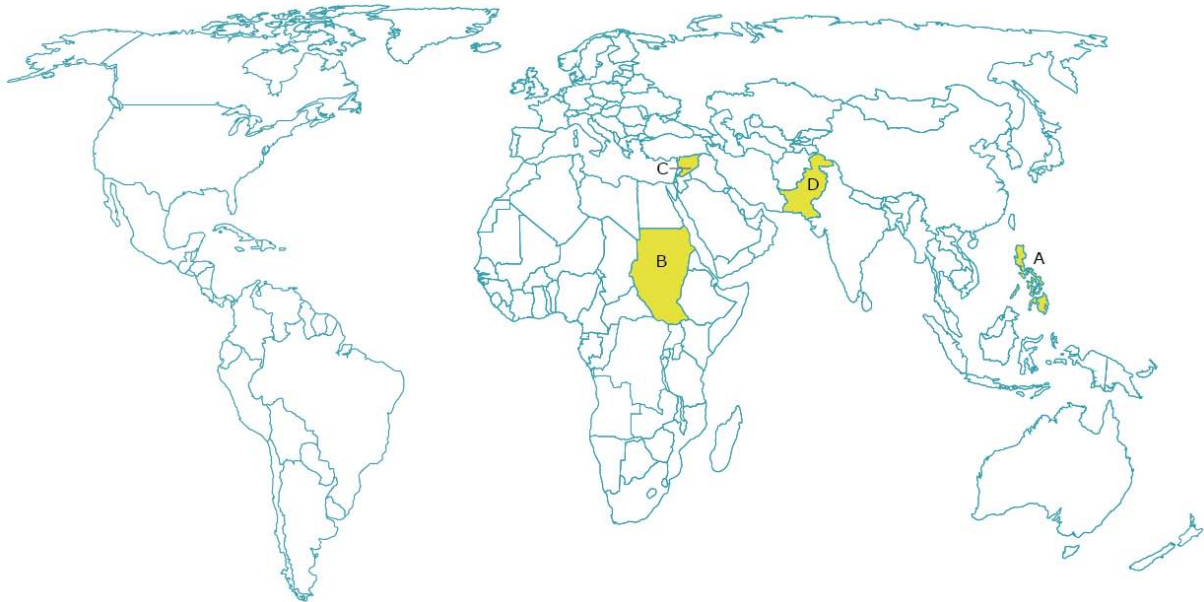
De aanslepende burgeroorlog in Syrië kreeg in 2012 massale media-aandacht. De humanitaire noden zijn er dan ook enorm. Rode Kruis-Vlaanderen bood er noodhulp, net als in heel wat andere landen. Via het Disaster Relief Emergency Fund van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanbewegingen (IFRC) konden ook slachtoffers van stille conflicten en rampen rekenen op hulpverlening.

Internationale noodhulp vraagt om een goede voorbereiding en geoliede organisatie. In 2012 organiseerden we opnieuw een opleiding voor ons Benelux-noodhulpteam. Zo zijn we optimaal voorbereid voor de volgende grootschalige internationale hulpverleningsoperatie.

NOODHULP

Conflicten en natuurrampen (aardbevingen, overstromingen ...) veroorzaken vaak zowel aanzienlijke materiële schade als menselijk leed. In eerste instantie komt het Rode Kruis of de Rode Halve Maan van het getroffen land in actie. Bij grootschalige conflicten of rampen kunnen ze de situatie soms niet alleen aan. In dat geval springen de Rode Kruisverenigingen van andere landen bij met mensen, geld of materiaal. Daarmee proberen we in de meest dringende behoeften van de getroffen bevolking te voorzien.

In 2012 verleende Rode Kruis-Vlaanderen noodhulp in volgende landen:

- A. **Filippijnen:** verdeling van lokaal aangekochte hulpgoederen na de vernielingen aangericht door een tropische cycloon

Tyfoon Washi trof op 17 december 2011 het zuiden van de Filippijnen. Meer dan 11.000 mensen werden plots dakloos. Daarnaast werden bijna 30.000 huizen zwaar beschadigd. Drie maanden na de ramp leefden nog steeds meer dan 4.600 families in evacuatiecentra of bij vrienden.

Rode Kruis-Vlaanderen ondersteunde 2.000 van de meest kwetsbare gezinnen via de verdeling van hulpgoederen zoals muggennetten, jerrycans en hygiënekits.

- B. **Soedan:** verbetering van de opvang van vluchtelingen in 4 opvangkampen in Oost-Soedan (www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Oost-Soedan/vluchtelingen+Oost-Soedan.htm)
- C. **Syrië:** financiële steun en materiële noodhulp in de vorm van 1 ziekenwagen voor de Syrische Rode Halve Maan, verdeling van 10.000 dekens en 5 medische noodhulpkits
- D. **Pakistan:** afronding van de rehabilitatie van 2 basisgezondheidscentra in de zuidelijke provincie Sindh na de enorme overstromingen van 2010 (in samenwerking met het Duitse Rode Kruis) (www.rodekruis.be/NR/exeres/45EA691F-3B9D-402F-944D-D189246B9A6B.htm).

SYRISCHE BURGEROORLOG SLEEPT AAN

Syrië ging in 2012 zijn tweede jaar van gewelddadige onlusten in. Het geweld in het land grijpt overal om zich heen. Volgens cijfers van de Verenigde Naties stond de balans van het conflict eind 2012 op meer dan 70.000 dodelijke slachtoffers. Meer dan een miljoen burgers zijn gevlucht naar de buurlanden, twee miljoen zijn op de dool in eigen land en vier miljoen burgers zijn volledig afhankelijk van humanitaire hulp.

Het Rode Kruis bracht van meet af aan de hulpverlening in Syrië op gang. In sommige gebieden is de Syrische Rode Halve Maan de enige hulporganisatie die ter plaatse is. Samen met Internationale Rode Kruiscomité verlenen ze bijstand aan vluchtelingen en anderen getroffen door het conflict. Het Rode Kruis biedt ook hulp aan Syrische vluchtelingen die hun land zijn ontvlucht naar Turkije, Jordanië en Libanon.

Geen veilige toegang

Het Rode Kruis en de Syrische Rode Halve Maan verlenen hulp in het door geweld verscheurde land, maar door gevechten zijn veel dorpen en stadswijken onbereikbaar. Een onbekend aantal mensen in Syrië krijgt daardoor niet de hulpverlening die ze nodig hebben.

Het Rode Kruis onderhandelde dagelijks met zowel de Syrische overheid als de oppositiegroepen over manieren om toegang te krijgen tot slachtoffers. Doordat heel veel verschillende fracties betrokken zijn bij de gevechten, is afspraken maken nagenoeg onmogelijk. De frontlinies verschuiven voortdurend en heel wat gebieden zijn moeilijk toegankelijk.

Hulpverleners onder vuur

Het aanhoudende geweld eiste in 2012 steeds meer slachtoffers. Niet alleen Syrische burgers en talloze journalisten kwamen in de vuurlinies terecht. Ook de Syrische Rode Halve Maan leed zware verliezen. Sinds het begin van de burgeroorlog lieten meer dan 8 vrijwilligers het leven terwijl ze hulp verleenden en duidelijk herkenbaar waren door het internationaal erkende en beschermde embleem

van de Rode Halve Maan. In juli 2012 werd een ambulance van de Syrische Rode Halve Maan gestolen.

Overweldigd door hulpvraag

Hoewel de Syrische Rode Halve Maan non-stop werkt sinds het uitbreken van het conflict, is de organisatie overweldigd door de enorme hulpvraag van de honderdduizenden slachtoffers. Deze video (www.youtube.com/watch?v=AEJ9pl29i_Q&feature=youtu.be) geeft een overzicht van de inspanningen van de Syrische Rode Halve Maan en de moeilijkheden waarmee de organisatie tijdens de hulpverlening geconfronteerd wordt.

Hulp Internationale Rode Kruiscomité

Het Internationale Rode Kruiscomité stond de Syrische Rode Halve Maan bij om hulp te bieden. In 2012 zorgden het Internationale Rode Kruiscomité en de Syrische Rode Halve Maan samen voor proper water voor meer dan 14 miljoen mensen. Ze verdeelden voedsel aan meer dan 1,5 miljoen mensen, van wie de meesten op de vlucht waren. Nog eens een half miljoen Syriërs kregen levensnoodzakelijke middelen zoals dekens, matrassen, keukengerei ... Verder zorgden het Internationale Rode Kruiscomité en de Syrische Rode Halve Maan voor voldoende chirurgisch en ander medisch materiaal om duizenden patiënten in heel het land te behandelen. Het Internationale Rode Kruiscomité maakte een overzicht van de inspanningen in Syrië in 2012 (www.icrc.org/eng/resources/documents/fact-figures/04-17-syria-2012.htm).

Hulp Rode Kruis-Vlaanderen

Ook Rode Kruis-Vlaanderen leverde in 2012 inspanningen om Syrië te helpen. In overleg met het Internationale Rode Kruiscomité bepaalden we de bijkomende noden van de bevolking.

We lanceerden een oproep voor giften naar het publiek en dienden een projectvoorstel in bij de Vlaamse regering voor bijkomende noodhulp. Dankzij de ruim 50.000 euro aan particuliere giften en de 150.000 euro subsidie van de Vlaamse regering, konden we de Syrische Halve Maan voorzien van:

- een volledig uitgeruste ziekenwagen
- 5 *health kits*, die 10.000 mensen gedurende 3 maanden medische basiszorg kunnen bieden
- 10.240 dekens

Ondanks al deze inspanningen, en uiteraard de vele inspanningen van andere organisaties, blijft de situatie schrijnend. Actie blijft dan ook meer dan nodig.

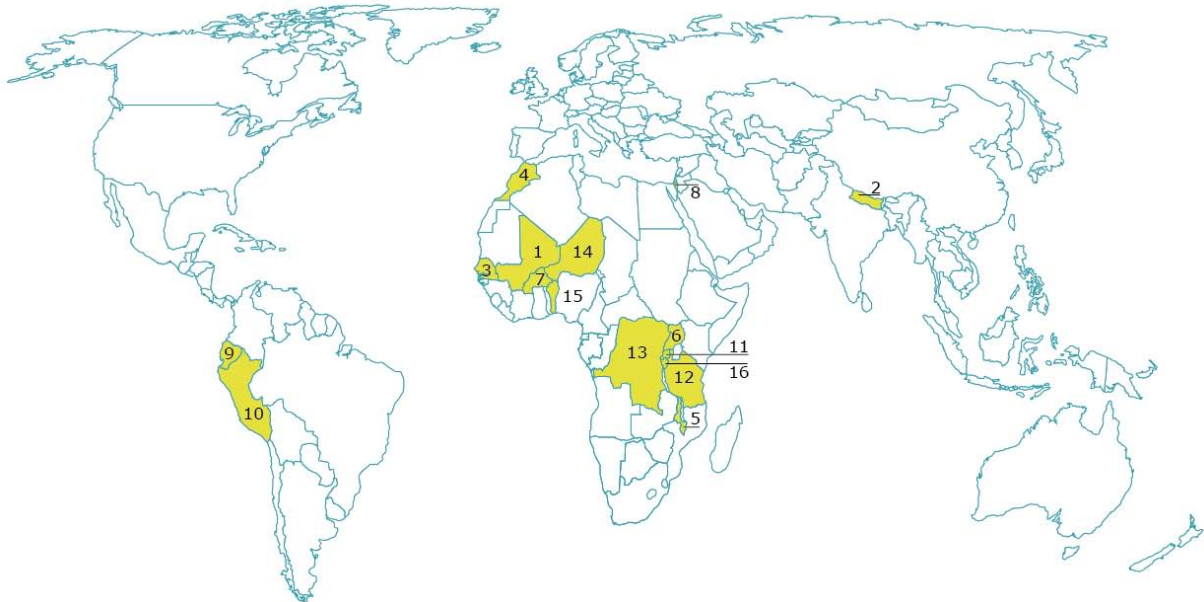
DREF: NOODHULP BIJ STILLE RAMPEN

Meer dan 90% van de rampen halen het wereldnieuws niet. Vaak worden de armere landen het zwaarst getroffen. Het plaatselijke Rode Kruis is aanwezig om meteen hulp te bieden, maar beschikt vaak niet over de financiële middelen om alle slachtoffers te helpen.

Daarom riep de Internationale Rode Kruisfederatie (IFRC) een noodhulpfonds in het leven: het Disaster Relief Emergency Fund (DREF). Zo hoeft de plaatselijke Rode Kruisvereniging niet te wachten tot er geld is om hulp te verlenen. Het DREF is bedoeld als opstartgeld in de eerste dagen na een

grootschalige ramp, of om noodhulpactiviteiten te financieren voor stille rampen die het nieuws niet halen.

Het internationale noodhulpfonds DREF ontving in 2012 een bijdrage van de Belgische federale overheid van 1.070.000 euro. Dat geld werd besteed aan één of meer noodhulpacties in 16 landen:

1. Mali: voedselonzekerheid
(www.rodekruis.be/NR/exeres/OCFBAFF5-OC6F-44DE-9E60-251A91721020.htm)
2. Nepal: extreme koudegolf
3. Senegal: onrust bij verkiezingen
(www.rodekruis.be/NR/exeres/956D88A7-D06B-443B-A2CE-B8D918443A13.htm)
4. Marokko: koudegolf
(www.rodekruis.be/NR/exeres/73F91690-5955-4F2C-A219-EE38C4A77F61.htm)
5. Malawi: overstromingen
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Malawi/overstromingen+Malawi.htm)
6. Oeganda: cholera epidemie, aardverschuivingen, interne vluchtelingen, ebola en marburg epidemie (www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Oeganda/)
7. Burkina Faso: interne vluchtelingen
8. Palestina: overstromingen en koudegolf
(www.rodekruis.be/NR/exeres/20BFDB8A-6A42-466E-9C7D-913154531A5B.htm),
politieke crisis
9. Ecuador: overstromingen
(www.rodekruis.be/NR/exeres/47D07194-9F67-4642-8EB3-7A2E3185A57A.htm),
en bosbranden
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Ecuador/bosbranden+ecuador.htm)
10. Peru: overstromingen en knokkelkoorts
11. Rwanda: overstromingen en interne vluchtelingen
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Niger/overstromingen+Niger.htm)

12. Tanzania: repatriëring van vluchtelingen
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Tanzania/)
13. Democratische Republiek Congo: interne vluchtelingen en ebola epidemie
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Democratische+Republiek+Congo/)
14. Niger: overstromingen
15. Benin: overstromingen
(www.rodekruis.be/NL/Internationaal/Projecten/Noodhulp/Niger/overstromingen+Niger.htm)
16. Burundi: cholera epidemie

Het (Engelstalig) filmpje van het IFRC geeft een overzicht van het doel van het DREF en het soort acties dat ermee gefinancierd wordt:

<http://www.youtube.com/watch?v=9rbOtNNKLDE&feature=youtu.be>.

BENELUX-NOODHULPTEAM

Na een ramp is het belangrijk dat slachtoffers snel geholpen worden. Daarom stuurt het Rode Kruis Emergency Response Units (ERU's) uit: noodhulpinterventieteams met experts die beschikken over aangepast materiaal. Na een grote ramp zijn ze binnen de 48 uur wereldwijd inzetbaar.

Rode Kruis-Vlaanderen maakt samen met zijn Waalse, Nederlandse en Luxemburgse collega's deel uit van een Relief ERU: zij ondersteunen het Rode Kruis van het getroffen land bij het selecteren van begunstigden en het verdelen van noodhulpgoederen.

Van zondag 12 tot vrijdag 17 augustus 2012 organiseerden we samen met onze Benelux partners een opleiding in Heverlee. 25 kandidaten werden opgeleid en zijn nu stand-by voor een eerstvolgende ontplooiing van de Relief ERU tijdens grootschalige internationale hulpverleningsoperaties. Het was de vijfde training sinds de creatie van ERU in 2007.

De deelnemers van de training konden hun verworven kennis en inzichten toetsen aan een concrete praktijksituatie en zo hun paraatheid aanscherpen. Tijdens een simulatieoefening konden ze technieken van nodenevaluatie, begunstigdeselectie, verdelingstechnieken en 'crowd management' toepassen. Voor deze oefening kwamen meer dan 60 vrijwilligers naar Heverlee om er als simulant slachtoffer te zijn van een overstroming.

NA DE NOODHULP

Rode Kruis-Vlaanderen beperkt zich niet tot noodhulp tijdens of na een ramp of crisis. Ook met andere inspanningen staan we slachtoffers en verwanten bij. Op langere termijn bieden we de getroffen bevolking structurele hulp.

Opvang vluchtelingen

Bij rampen en oorlogen slaan mensen uit angst voor hun leven hals over kop op de vlucht. Het Rode Kruis ondersteunt de opvang van vluchtelingen en biedt onderdak, medische verzorging, zuiver

drinkwater en voedsel. Op vraag van de overheid zorgt Rode Kruis-Vlaanderen mee voor de opvang van asielzoekers.

Vermisten opsporen

De chaos van een natuurramp of oorlog verscheurt ontelbaar veel gezinnen. Rode Kruis-Vlaanderen staat in voor de opsporing van vermiste familieleden, de verspreiding van Rode Kruisberichten voor familieleden, familiehereniging en vrijwillige repatriëring.

Herstel en wederopbouw

Lang nadat de media-aandacht voor een ramp verdwenen is, blijft het Rode Kruis verder werken aan de heropbouw van het land. We koppelen de heropbouw altijd aan de ontwikkeling van het getroffen gebied. Zo willen we de bevolking minder kwetsbaar maken voor toekomstige rampen .

UITMUNTEND IN BLOEDVOORZIENING

Rode Kruis-Vlaanderen staat in voor de continue bevoorrading van ziekenhuizen in Vlaanderen met voldoende en veilige bloedproducten. In 2012 konden we daarvoor rekenen op heel wat trouwe en nieuwe donoren. We optimaliseerden het hele traject dat een bloedgift aflegt, van bij afname tot de verwerking. Daarnaast werkten we voortdurend aan de verbetering van ons kwaliteitssysteem en aan een efficiëntere en kennisgerichte organisatie.

DONORWERVING

Voldoende veilig bloed vinden is een belangrijke, dagelijkse opdracht van Rode Kruis-Vlaanderen. In 2012 konden we rekenen op 191.651 donoren die bloed, plasma en plaatjes gaven. Dankzij hun engagement slagen we erin de ziekenhuizen te bevoorraden en iedere dag honderden mensen te helpen. De vraag naar bloedproducten blijft groot. Ook in 2012 zetten we ons in om het donorenbestand op peil te houden.

OP ZOEK NAAR NIEUWE DONOREN

Elk jaar moet een deel van onze donoren afhaken. Ziekte, zwangerschap, verhuizing of het bereiken van de maximumleeftijd voor donoren zijn de meest voorkomende redenen.

Daarom zetten we ons dagelijks in om via verschillende kanalen nieuwe donoren te vinden.

Kato en Marijn geven hun hart

In 2012 gaven zangeres Kato en zanger-acteur Marijn De Valck hun hart aan de nieuwe wervingscampagne van het Rode Kruis. Hun ambitie: in één jaar tijd 40.000 nieuwe donoren vinden.

Kato en Marijn gingen actief mee op zoek naar bloeddonoren, gaven exclusieve concerten en doneerden bloed op de persconferentie bij de lancering van de nieuwe campagne. Speciaal voor de campagne schreef Kato een Nederlandstalig lied 'Ontwaak' (www.youtube.com/watch?v=a7JZsMB5uiA).

Dankzij de campagne telden we eind december 36.817 nieuwe bloedgevers.

Ondernemingen met een hart

Ook dit jaar sensibiliseerden heel wat bedrijven hun personeel rond bloeddonatie. 121 bedrijven kregen in 2012 het label 'Onderneming met een hart'. Dat label verdienden ze door bloed te geven op een bestaande inzameling of in het eigen bedrijf, of door donoren te werven onder hun personeel.

Op 14 juni 2012, Wereldbloedgeversdag, vond voor de eerste keer een netwerkevent voor 'Ondernemingen met een hart' plaats. Minister-president Kris Peeters vertelde waarom hij overtuigd donor is en onderstreepte het nut van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

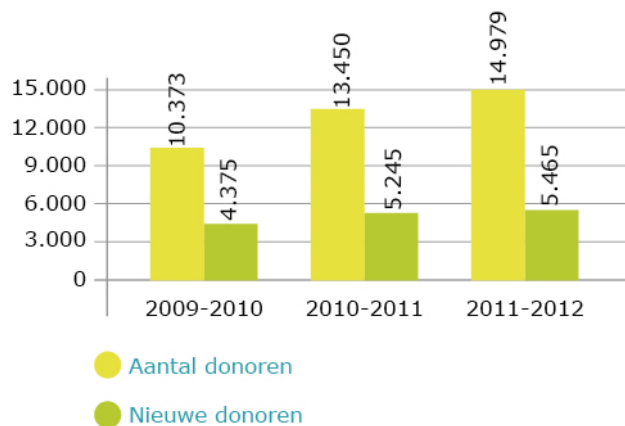
‘Onderneming met een hart’ Volvo Cars presenteerde in een praktijkgetuigenis enkele voorbeelden en tips van hoe een bedrijf via bloeddonoraties mensen in (bloed)nood kan helpen en zo haar maatschappelijk engagement kan uitdrukken.

Bloedserieus

Naar jaarlijkse traditie moedigde de vzw Bloedserieus, bestaande uit studentenverenigingen en de Dienst voor het Bloed van Rode Kruis-Vlaanderen studenten en jongeren extra aan om bloed te geven.

In de zes grootste Vlaamse studentensteden konden studenten zich aanbieden om bloed te geven. De bloedinzamelingen werden georganiseerd op de campussen van hogescholen en universiteiten, dicht bij de leefwereld van de studenten. En dat werkt: we konden onze ambitie om nog meer donoren te vinden waarmaken. De actie klokte af op net geen 15.000 donoren, een stijging van meer dan 10%. 5.465 studenten gaven voor het eerst bloed.

Infografiek: Evolutie aantal donoren Bloedserieus

Meer info leest u op www.bloedserieus.be.

Scholen met een hart

Verder bouwend op het succes van 2011, schotelden we vele scholen de uitdaging voor om een ‘School met een hart’ te worden. De opdracht? Kleur je school rood, zing het lied ‘Ontwaak’ van Kato (www.youtube.com/watch?v=a7JZsMB5uiA) en help ons samen met de leerkrachten en ouders aan nieuwe kandidaat-donoren. Door dit project vinden nieuwe donoren de weg naar de bloedinzamelingen. In 2012 gingen 15 scholen de uitdaging aan.

Voetbalclub met een hart

Na ondernemingen en scholen met een hart, ging vanaf 2012 ook voetballend Vlaanderen mee op zoek naar nieuwe donoren. Op 21 september werd de samenwerking tussen de Koninklijke Belgische Voetbalbond en Rode Kruis-Vlaanderen officieel (www.youtube.com/watch?v=xH0y8sDbL_k). De Rode Duivels werden de eerste ‘Voetbalclub met een hart’. Als ambassadeurs riepen zij alle voetbalclubs op om bloed te geven en supporters en trainers te sensibiliseren. Elke voetbalploeg - groot of klein- die een wervingsactie organiseert voor de lokale bloedinzamelingen én zelf bloed

komt geven, mag zich 'Voetbalclub met een hart' noemen. De samenwerking met onze lokale afdelingen is hier van groot belang: de contacten die ze met dit project leggen, leiden tot een grotere opkomst bij lokale bloedinzamelingen.

BEDANKT DONOREN!

Dagelijks geven bloedgevers een stukje van zichzelf. Gratis en belangeloos. In 2012 bedankten we onze trouwe donoren opnieuw voor hun inzet.

Club Red

Na de oprichting in 2011, ging 'Club Red' in 2012 echt van start. Iedereen die bloed geeft, wordt automatisch lid van de club. Club Red is er om donoren een gevoel van verbondenheid en betrokkenheid te geven en hen te bedanken. Voor elke bloedgift in 2012 kregen Club Redleden één van de hartjes die Kato en Marijn ontwikkelden voor hun campagne. Daarnaast krijgen ze driemaandelijks de krant Redactie die via bloedinzamelingen wordt verspreid en worden ze regelmatig uitgenodigd op leuke activiteiten.

4 keer feest

Naar jaarlijkse traditie was er op 8 september het BloedFeest!, de dag om trouwe donoren en hun gezin in de bloemetjes te zetten. Om nog meer donoren de kans te geven om deel te nemen, organiseerden we BloedFeest! (www.youtube.com/watch?v=mUIP2XjjCac) voor het eerst op drie locaties: provinciedomein Huizingen, provinciaal domein Puyenbroeck en het provinciaal recreatiedomein Zilvermeer.

Trouwe plasma- en bloedplaatjesdonoren werden nog meer in de watten gelegd. Exclusief voor Club Redleden werden nog drie extra lokale activiteiten georganiseerd: Feest in de bioscoop, stadswandelingen op 10 locaties in Vlaanderen en een uniek bezoek aan verschillende musea in België.

Dag van de Zorg

Op 18 maart 2012 namen alle donorcentra van Rode Kruis-Vlaanderen deel aan de eerste editie van 'Dag van de Zorg'. Iedereen kon er uitzonderlijk op zondag terecht om bloed te geven. Maar liefst 670 mensen gaven die dag bloed of plasma. Tijdens een rondleiding konden de bezoekers kennismaken met de volledige weg die een bloeddruppel aflegt, van donor tot patiënt.

Donor Relationship Management

Om de contacten met onze donoren zo goed mogelijk te onderhouden en op te volgen, implementeerden we in 2012 een nieuw softwarepakket: het Donor Relationship Management (DRM).

Het DRM pakket is een centrale database die online geraadpleegd kan worden. Via het DRM hebben donorwerwers toegang tot de afsprakenboeken van alle donorcentra. Die afsprakenboeken zijn rechtstreeks gelinkt aan de fiche van elke donor - zowel actieve bloedgevers als kandidaat-donoren. In de donatiehistoriek staat onder andere wanneer een donor voor het laatst bloed gegeven heeft en wanneer hij opnieuw kan geven.

De interne en externe callcenters die onze trouwe en potentiële donoren opbellen, maken ook gebruik van het DRM-pakket. Hierdoor beschikken ze over alle actuele info van de donor wanneer ze een afspraak boeken. Zo verlopen de gesprekken met donoren vlotter, correcter en efficiënter.

Gewijzigde dienstregeling voor ambtenaren

In juni 2012 werd door de Vlaamse overheid de dienstvrijstelling om bloed te geven beperkt van een volledige dag tot de tijd die nodig is voor een gift en de verplaatsing. In december 2012 werd door de Federale Overheid een gelijkaardige regeling ingevoerd.

De vrije dag werd eerder door het Europese Hof van Justitie beschouwd als een vergoeding. In de Belgische wetgeving is een vergoeding voor een bloedgift echter verboden. Om die reden voerden de overheden deze verandering in.

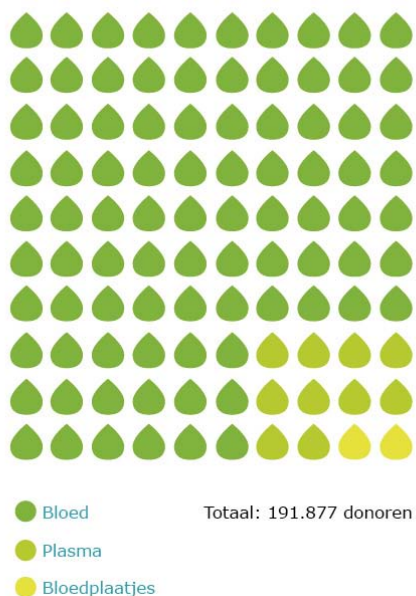
Heel wat overheidsmedewerkers komen naar een vast donorcentrum of een mobiele collecte om bloed, plasma of bloedplaatjes te geven. We geven ambtenaren het attest dat ze nodig hebben om een afwezigheid bij hun overste te verantwoorden. Anderzijds organiseren we voortaan regelmatig bloedafnames in overheidsgebouwen tijdens de kantooruren zelf.

DONOREN EN AFNAMES IN CIJFERS

In 2012 konden we rekenen op 191.651 donoren die bloed, plasma en plaatjes gaven. Samen doneerden ze maar liefst 423.268 bloedproducten. Een overzicht in cijfers van het donorenbestand en de afname.

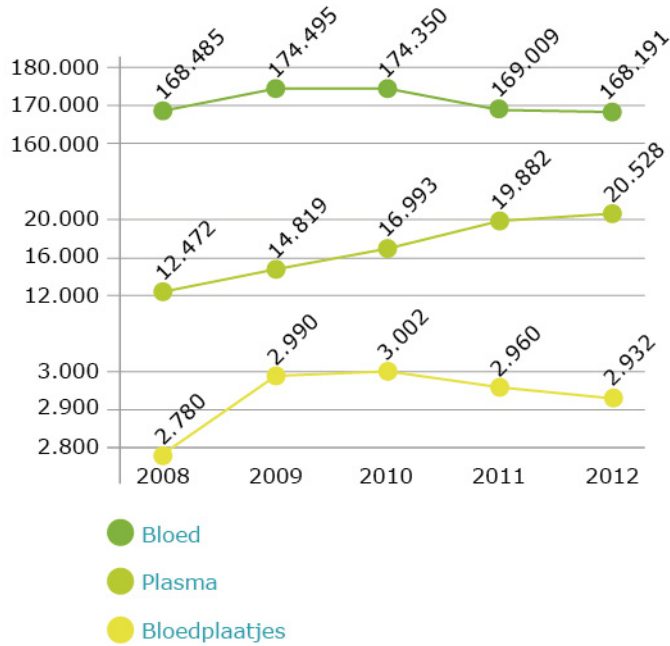
Infografiek: Donoren per soort gift in 2012

Donoren per soort gift in 2012

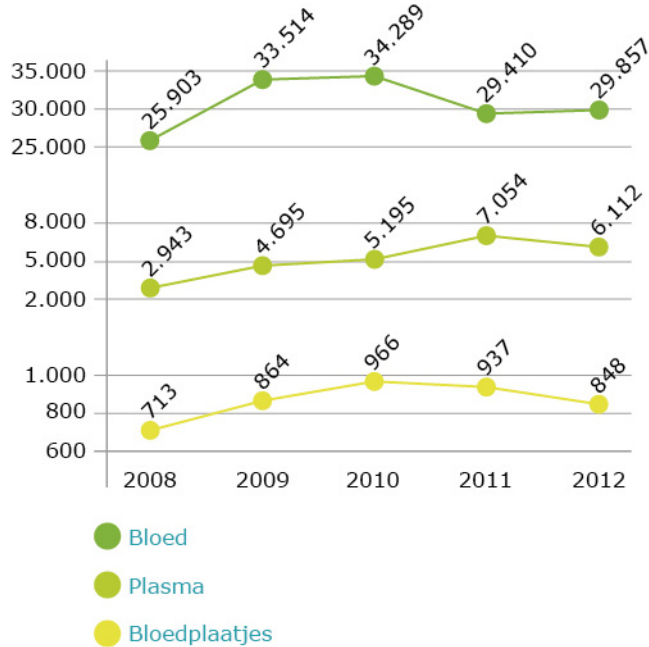
Infografiek: Evolutie aantal donoren per soort gift 2008-2012

Evolutie aantal donoren per soort gift 2008-2012

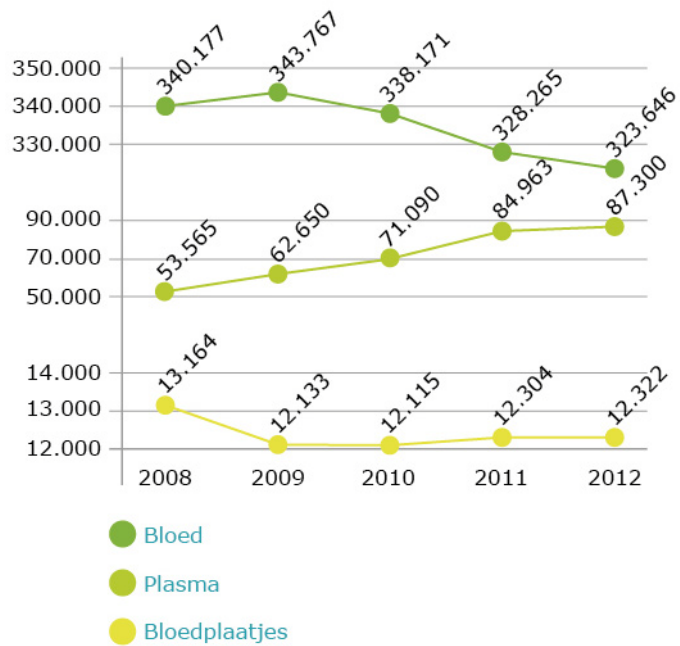
Infografiek: Evolutie aantal nieuwe donoren per soort gift 2008-2012

Evolutie aantal nieuwe donoren per soort gift 2008-2012

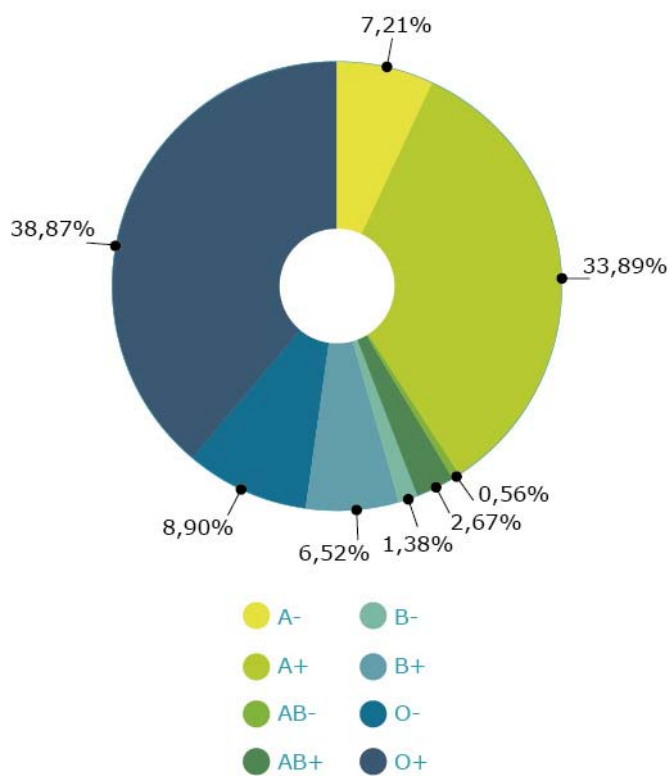
Infografiek: Evolutie aantal geslaagde afnames per soort gift 2008-2012

Evolutie aantal geslaagde afnames per soort gift 2008-2012

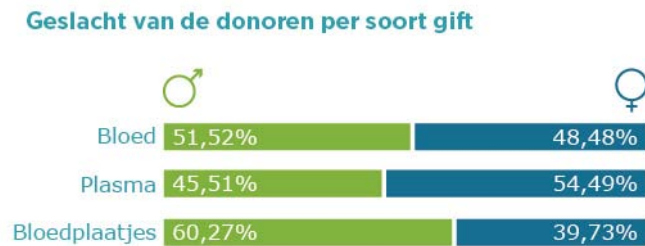

Infografiek: Verdeling bloedgroepen bij donoren

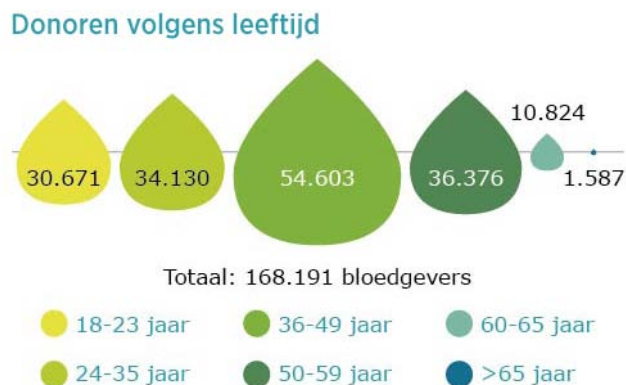
Verdeling bloedgroepen bij donoren

Infografiek: Geslacht van de donoren per soort gift

Infografiek: Donoren volgens leeftijd

AFNAME EN VERWERKING

De Dienst voor het Bloed wil patiënten van voldoende veilige bloedproducten voorzien. In 2012 werkten we aan de verbetering van alle stappen die een gift doorloopt. Want een bloed-, plasma- of plaatjesgift legt een heel traject af, dat start bij de donor en eindigt bij de patiënt.

DE AFNAME: SNEL EN AANGENAAM

Donoren offeren vrijwillig hun kostbare tijd op voor een bloedgift. In 2012 deden we inspanningen om de afname zo aangenaam en vlot mogelijk te laten verlopen.

Een aangename ontvangst

We zetten ons blijvend in om donoren warm te ontvangen. De nieuwe stoepborden bij mobiele bloedinzamelingen vergroten de zichtbaarheid. Daarnaast geven de bedrukte privacyschermen donoren meteen nuttige informatie over de afname.

Vermindering van de wachtrijen

Om wachtrijen te verminderen, ondernamen we verschillende acties. Zo namen we in 2012 een nieuwe planningsprocedure in gebruik. Op sommige inzamelingen werken we voortaan met een

nummeringsysteem. Zo hoeven donoren niet in de rij te staan, maar kunnen ze hun beurt afwachten terwijl ze een drankje nuttigen.

Daarnaast startten we ook een registratiesysteem op waarmee we wacht- en doorlooptijden continu kunnen monitoren en bijsturen waar nodig. In de toekomst willen we via het nieuwe DRM-softwarepakket de bloedafnames nog gericht plannen. Zo zullen donoren op het online donorportaal kunnen zien wanneer de wachtrijen het kortst zijn en zelf een afspraak voor een bloedafname maken.

BEWARING: BETERE TEMPERATUURBEHEERSING

Meteen na de afname moeten bloed, plasma en bloedplaatjes onder de juiste omstandigheden worden bewaard om hun kwaliteit te garanderen. Met het oog op een betere temperatuursbeheersing voerden we in 2012 een aantal innovaties door.

Uitrol klimacontainers

Na een uitgebreide testfase namen we midden 2012 de klimacontainers in gebruik in alle bloedtransfusiecentra. De klimacontainer is een robuuste geklimatiseerde container op wielen die door de Dienst voor het Bloed -in samenwerking met VEBA MediTem- speciaal ontworpen werd om te voldoen aan de strenge eisen voor bewaring en transport van bloedproducten. De klimacontainer biedt heel wat voordelen:

- Stabiele temperatuur: externe temperatuurschommelingen hebben geen enkele invloed op de bloedzakken in de klimacontainer. Bij de koelplaten die vroeger gebruikt werden, kon de temperatuur van bloedproducten tijdens de wintermaanden soms te sterk dalen.
- Groter bewaarvolume: in een klimacontainer kunnen maar liefst 120 volbloedzakken worden bewaard.
- Eenvoudiger transport: de klimacontainers kunnen gemakkelijk opgeladen worden in de vrachtwagens van de mobiele bloedinzamelingen. De plateauschalen waarop de bloedzakken in de klimacontainers liggen, zijn veel lichter en dus gemakkelijker te dragen.

De volgende stap is om voor de vaste donorcentra kleinere klimacontainers te ontwikkelen, waar 48 bloedzakken in kunnen worden bewaard. In de loop van 2013 worden deze gevalideerd en in gebruik genomen.

Cold Chain Monitoring Systeem (CMS)

De temperatuur van bloedproducten mag bepaalde grenzen niet overschrijden. Het centraal monitoringsysteem (CMS) dat al jaren binnen Dienst voor het Bloed gebruikt werd om de koude keten te bewaken, vertoonde een aantal beperkingen. Na grondig onderzoek kozen we in 2012 voor een nieuw systeem: Traceview monitoringsysteem. Dit CMS is erg gebruiksvriendelijk:

- Het CMS werkt via het netwerk. Daardoor is het **overall en te allen tijde consulteerbaar**. Bij het wegvallen van het netwerk bewaart het systeem de meetwaardes lokaal, tot ze opnieuw aan de server bezorgd kunnen worden.

- Het CMS **bepaalt** automatisch de **locatie** en het **toestel** waar de temperatuur de boven- of ondergrens heeft overschreden.

Voor het opvolgen van de alarmfunctie van het CMS startte Dienst voor het Bloed een samenwerking met de dienst **Dispatching** van de Humanitaire Diensten. Zij sturen de alarmen door naar de verantwoordelijken voor verdere opvolging.

NAVELSTRENGBLOED: VERWERKING EN UITGIFTE ONDER DE LOEP

De Intermediaire Structuur Navelstrengbloed (IMS) van Rode Kruis-Vlaanderen zorgt voor de verwerking, bewaring en uitgifte van navelstrengbloed. IMS werkt hierbij samen met de Navelstrengbloedbank van UZ Gent. De bloedbank zorgt voor de donorselectie en de afname.

Navelstrengbloed bevat stamcellen die gebruikt worden bij de behandeling van bloedziektes zoals leukemie.

In 2012 analyseerden we de informatieaanvragen en uitgiftes van navelstrengbloed. Daaruit bleek dat transplantatiecentra veel meer interesse hebben in navelstrengbloed met een groot aantal gekernde cellen. Dat zijn voornamelijk witte bloedcellen en hun voorlopers, waaronder stamcellen. Eenheden met een groot aantal gekernde cellen hebben ook veel meer kans om gebruikt te worden voor transplantatie.

Daarom verwerken we voortaan enkel navelstrengbloed met een groot aantal gekernde cellen. Zo investeren we in navelstrengbloed dat effectief gebruikt zal worden voor transplantatie en komen we tegemoet aan de vraag van transplantatiecentra.

In 2012 startten de Navelstrengbloedbank UZ Gent en de IMS Rode Kruis-Vlaanderen een samenwerking met twee nieuwe afnamecentra: AZ Jan-Palfijn in Gent en AZ Nikolaas in Sint-Niklaas. Zo hopen we voldoende navelstrengbloed te vinden dat voldoet aan onze strengere criteria.

Door deze inspanningen willen we het aantal navelstrengbloedeenheden dat wordt vrijgegeven voor transplantatie opnieuw verhogen.

KWALITEIT

De Dienst voor het Bloed werkt voortdurend aan de verbetering van haar kwaliteitssysteem en aan een efficiëntere en performantere organisatie. Onze inspanningen werden opnieuw door verschillende inspecties bevestigd. Door ons kwaliteitsstreven kunnen we ziekenhuizen van veilige bloedproducten voorzien. Ook in onze dienstverlening naar ziekenhuizen willen we de hoogste kwaliteit. Daarom deden we in 2012 concrete acties om onze diensten te verbeteren én uit te breiden.

KWALITEIT BEGINT BIJ DE MEDISCHE VRAGENLIJST

De Dienst voor het Bloed draagt de kwaliteit van bloed hoog in het vaandel. De veiligheid van bloedproducten wordt gewaarborgd door een combinatie van verschillende maatregelen. Zo wordt de donor ondermeer gevraagd om voor elke donatie een medische vragenlijst in te vullen. Deze stap

zorgt er mee voor dat de kans op infectieziekten in onze donorpopulatie ongeveer tien keer lager is dan bij de algemene bevolking. Dit is -naast het testen van bloedproducten- een essentiële element om de veiligheid van bloedproducten te garanderen

De informatie op deze vragenlijst is van groot belang. Wanneer de inhoud niet correct is, kan dat grote gevolgen hebben.

Dankzij de doorgedreven donorscreening en -opvolging kwam eind 2011 een geval aan het licht waarbij een donor bewust loog bij het invullen van de medische vragenlijst. De veiligheid van bloed is voor ons een topprioriteit. Daarom besliste de Raad van Bestuur van Rode Kruis-Vlaanderen om een klacht in te dienen tegen de bewuste donor.

De Raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg oordeelde dat de feiten bewezen waren en dat onze vordering als burgerlijke partij gegrond was.

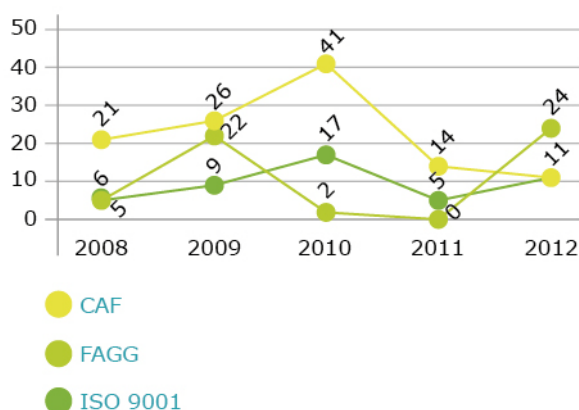
In de toekomst blijven we consequent optreden in gelijkaardige gevallen. Bewust liegen bij het invullen van de medische vragenlijst is onaanvaardbaar: het brengt de veiligheid van patiënten in gevaar.

ONZE KWALITEIT GEÏNSPECTEERD

Elke medewerker van Rode Kruis-Vlaanderen levert een bijdrage aan de kwaliteit en veiligheid van producten en diensten. Via interne audits evalueerden we in 2012 de juiste toepassing van de bestaande procedures en testen we het kwaliteitsniveau. Verbeterpunten en afwijkingen werden geregistreerd en gaven aanleiding tot concrete verbeteracties.

Ook externe instanties evalueerden onze werking ten opzichte van specifieke standaarden. Het aantal externe audits en inspecties die de Dienst voor het Bloed over de vloer krijgt, stijgt jaarlijks. Ook in 2012 werd elke inspectie succesvol afgerond.

Infografieken: Evolutie aantal externe audits

Erkenning als bloedinstelling verlengd

In 2012 nam het inspectieteam van het FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten) de Dienst voor het Bloed onder de loep. De kwaliteit, veiligheid en

doeltreffendheid van onze bloedproducten werden gecontroleerd. Alle bloedtransfusiecentra, donorcentra, magazijnen en Centraal Ondersteunende Diensten kwamen aan de beurt, en met succes: het FAGG verlengde de erkenning van onze bloedinstellingen.

Hernieuwing ISO-certificaat

Na een uitgebreide audit werd in 2012 ook ons ISO9001:2008-certificaat hernieuwd. Die accreditatie toont aan dat we bloed(producten) afnemen, bewerken, bewaren en bedelen volgens de strenge kwaliteitseisen van de International Standardisation Organisation (ISO).

Inspectie CAF

De Centrale Afdeling voor Fractionering inspecteerde vijf donorcentra en het departement ICT binnen de Centraal Ondersteunde Diensten. Opnieuw met een positief resultaat: er werden geen belangrijke afwijkingen vastgesteld.

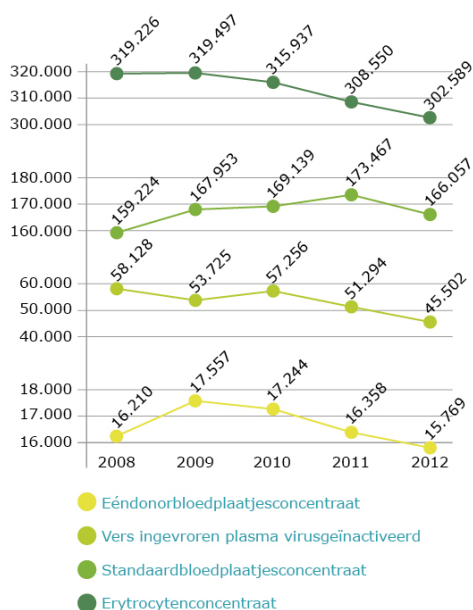
DIENSTVERLENING NAAR ZIEKENHUIZEN VERBETERD

De tevredenheid van ziekenhuizen over onze dienstverlening ligt ons nauw aan het hart. Daarom voerden we eind 2011 een tevredenheidsenquête bij de ziekenhuizen uit.

In 2012 vertaalden we de resultaten naar concrete acties, die in de komende jaren zullen uitgevoerd worden en zullen zorgen voor een optimalere dienstverlening.

De adviesverlening aan en informatie naar ziekenhuizen worden vergroot door een verhoogde informatiedoorstroming en een ruimere vertegenwoordiging in transfusiecomités. We willen onze communicatie verbeteren door interactieve websites te lanceren die nuttige informatie geven over de voorraad en het verbruik van bloedproducten. Ook het bestellen van bloedproducten zal in de toekomst online kunnen gebeuren. Tot slot worden de vereisten en specificaties voor het online aanvragen van zowel bloedproducten als labotesten geüniformiseerd.

Infografiek: Evolutie aantal leveringen aan ziekenhuizen

DIENSTVERLENING NAAR ZIEKENHUIZEN UITGEBREID

Uit de resultaten van de ziekenhuisenquête uit 2011 bleek dat ziekenhuizen behoefte hebben aan bijkomend medisch advies inzake transfusiebeleid en hemovigilantie.

Ziekenhuizen actief ondersteunen en expertise verlenen, beschouwen we als onderdeel van onze missie. Daarom startten we met het aanleveren van goede praktijken en technische informatie.

In 2012 vroegen verschillende ziekenhuizen ons om advies over de kwaliteitsbewaking bij hun koudeketenproces. Voortaan informeren we hen over de voorschriften en procedures waaraan koelruimten voor de bewaring van bloedcomponenten moeten voldoen. Door onze expertise over het koudeketenproces aan te bieden aan ziekenhuizen, willen we hen volwaardige partner maken in ons streven naar veilig bloed, van de donor tot bij de patiënt.

DIAGNOSTIEK

De Dienst voor het Bloed wil meer zijn dan een leverancier van veilige bloedproducten. Daarom wordt volop geïnvesteerd in diagnostiek. Zo kunnen we ziekenhuizen ondersteunen bij het selecteren van het juiste bloedproduct voor elke patiënt. Verder worden de processen binnen het labo Klinische Biologie worden lean gemaakt en -waar mogelijk- geautomatiseerd. Hierdoor vermindert de kans op fouten.

EÉN ERKEND LABORATORIUM VOOR KLINISCHE BIOLOGIE RODE KRUIS-VLAANDEREN

Om de efficiëntie en synergie van onze werking te bevorderen, dienden we in 2012 een dossier in om onze zes laboratoria als één labo te laten erkennen: het laboratorium Klinische Biologie Rode Kruis-Vlaanderen.

Door nog nauwer samen te werken, kunnen we vlot methodieken, ervaringen en leerpunten uitwisselen binnen de organisatie. Door verbeteringsprojecten centraal aan te sturen, winnen we aan efficiëntie bij het lean maken van werkmethoden en de verder automatisering. Hierdoor hopen we de dienstverlening aan ziekenhuizen nog te verbeteren.

Het labo Klinische Biologie Rode Kruis-Vlaanderen heeft 3 belangrijke taken:

- screenen van donorstalen op door bloed overdraagbare infectieziekten en verzekeren van veilige bloedproducten (Centraal Labo (CELA) of donorklinisch laboratorium)
- uitvoeren van testen om compatibele bloedproducten te selecteren voor patiënten die nood hebben aan een bloedtransfusie (activiteitencentra ImmunoHematologie)
- uitvoeren van testen voor orgaan- en stamceltransplantaties om de juiste donor te selecteren voor de juiste patiënt (activiteitencentrum HILA)

SCREENEN VAN DONORSTALEN (CELA OF DONOLABORATOIUM)

Jaarlijks verwerkt het ISO 15189 geaccrediteerde donorlaboratorium meer dan twee miljoen stalen. Hiermee verzekeren we dag na dag dat de geleverde bloedproducten veilig zijn. Door de sterke automatisering kunnen we de bloedstalen snel analyseren en komen de bloedproducten tijdig ter beschikking van ziekenhuizen.

Nieuwe test op ziekte van Chagas

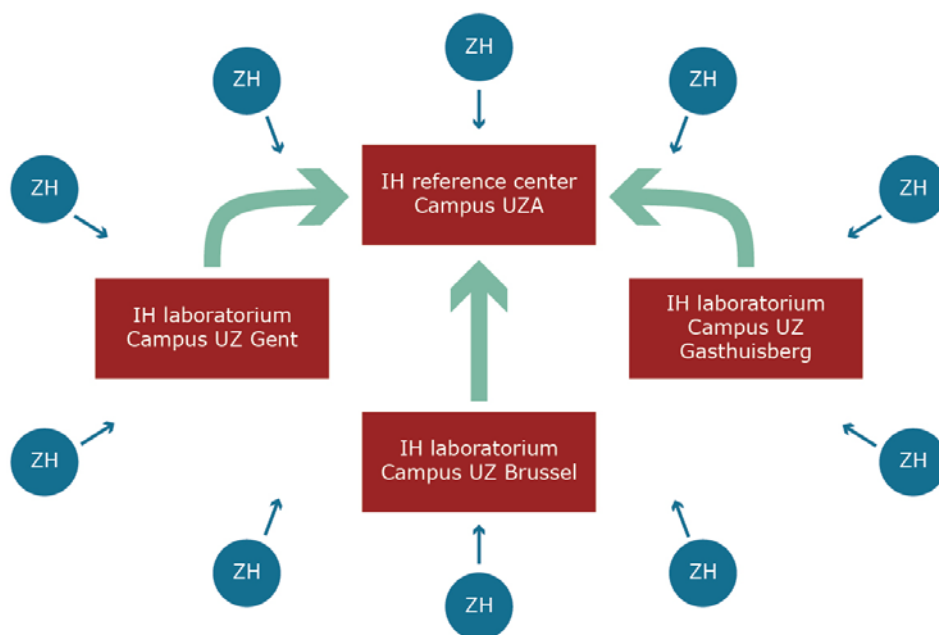
De voorbije jaren waarschuwden specialisten voor de gevaren van de ziekte van Chagas. Van nature komt deze parasitaire ziekte enkel voor in Centraal en Midden-Amerika. Uit voorzorg werden alle kandidaat-bloedgevers uit deze landen systematisch geweigerd.

Sinds juni 2012 is dat niet meer nodig: vanaf dan testen we i.s.m. het Tropisch instituut voor Geneeskunde op de ziekte van Chagas. Enkel bij bewezen besmetting worden kandidaten nog geweigerd. Tegen eind 2012 hadden we reeds 218 tests uitgevoerd, die allemaal negatief waren. Zo konden we 218 extra donoren toelaten om bloed te geven.

UITVOEREN VAN COMPABILITEITSTESTEN (ACTIVITEITENCENTRA IH)

De activiteitencentra IH zijn werkzaam in 4 regio's van Vlaanderen en zijn respectievelijk gelokaliseerd bij de universitaire ziekenhuizen van Antwerpen, Brussel, Gent en Leuven. Het activiteitencentrum in Antwerpen fungeert als intern referentiecentrum. Naast de universitaire ziekenhuizen kunnen ook andere ziekenhuizen een beroep doen op deze centra voor het uitvoeren van specifieke testen en voor het aanvragen van compatibel bloed voor transfusie. In 2012 deden een kleine honderd ziekenhuizen en laboratoria een beroep op een van deze activiteitencentra.

Infografiek: Uitvoeren van compabiliteitstesten

Centrale aansturing vanuit 1 IH structuur

In 2012 werden de nodige voorbereidingen getroffen om de werking van de labo's vanaf januari 2012 centraal aan te sturen vanuit 1 IH structuur met 4 activiteitencentra. Op die manier willen we onze processen niet alleen uniformiseren, maar ook optimaliseren.

Op weg naar ISO 15189

In de tweede helft van 2012 richtte Rode Kruis-Vlaanderen een werkgroep op om de ISO 15189 accreditatie voor te bereiden voor de 4 activiteitencentralaboratoria IH.

ISO 15189 is de internationale kwaliteitsnorm voor medische laboratoria. Ze beoordeelt zowel de organisatie als de kwaliteit van de uitgevoerde onderzoeken.

Nieuwe procesflows en protocols

In 2012 werkten we de procesflows voor enkele specifieke toepassingen uit. In overleg met de universitaire ziekenhuizen stelden we ondermeer een nieuw protocol op voor de opvolging van ABO-incompatibele niertransplantaties.

UITVOEREN VAN TESTS VOOR ORGAAN- EN STAMCELTRANSPLANTATIES (HILA)

Externe audit

Het HILA voldoet ook in 2012 aan de standaarden die vastgelegd zijn door EFI (European Federation of Immunogenetics). Die accreditering gaat gepaard met een jaarlijkse interne en een driejaarlijkse externe audit.

Implementatie zorgpaden

In 2012 werden de nieuwe zorgpaden voor orgaantransplantatie, stamceltransplantatie en bloedtransfusie geïmplementeerd. We werkten het bestaand overleg tussen het laboratorium en de behandelende artsen in de verschillende transplantatiecentra verder uit. Klinisch biologen en stafleden HILA nemen systematisch deel aan de patiëntenbesprekingen in de ziekenhuizen. Bovendien werden de zorgpaden en de uitwisseling van resultaten naar het elektronisch patiëntendossier verder geoptimaliseerd en uitgebreid.

Automatisering van protocols

In 2012 werd de automatisering van HLA(Human Leukocyte Antigen)-specifieke protocols verder afgerond en toegepast in het labo. Door de testen te automatiseren, kunnen we de testprecisie en de staal- en datatraceerbaarheid verhogen. Met deze automatisering blijft het HILA een pionier op Europees niveau binnen het vakgebied HLA en transplantatie.

Zo slaagde het HILA er als eerste van Europa in om het opsporen van HLA-antistoffen met de Luminex methode volledig te automatiseren en te integreren in het laboratoriuminformaticasysteem. De antistoffen die met deze methode opgespoord worden, kunnen aanleiding geven tot een snelle en zelfs definitieve afstoting van een transplantatieorgaan. Deze realisatie komt de patiëntenzorg dus direct ten goede.

Extra rol in diagnostiek orgaantransplantatie

De wetenschap staat niet stil. Door de beschikbaarheid van nieuwe geneesmiddelen tegen afstoting, is het belang van HLA in de diagnostiek van afstotingsreacties nog toegenomen.

Steeds vaker wordt er op het HLA beroep gedaan voor het uitvoeren van testen bij afstotingsreacties. Door HLA-antistoffen op te sporen bij de patiënt kunnen we de aard van afstotingsreacties verder ontrafelen. De resultaten van de testen bepalen mee de keuze van geneesmiddelen die aan de patiënt worden gegeven.

INNOVATIE – R&D

Rode Kruis-Vlaanderen heeft een duidelijke ambitie om zich verder om te vormen tot kennisorganisatie. Dat betekent onder andere dat we onze werking maximaal onderbouwen met wetenschappelijke gegevens. Om die doelstelling te behalen, vertaalden we in 2012 onze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie verder naar de praktijk. Ook de vorming van onze medewerkers en de uitbouw van een tool voor databeheer dragen bij tot de uitbouw van onze kennisorganisatie.

UITBOUW VAN ONZE R&D-STRATEGIE

In 2011 legden we de basis voor de onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie van Rode Kruis-Vlaanderen. In 2012 werkten we deze strategie verder uit en vertaalden we ze naar de praktijk. Bij het in praktijk brengen van de R&D strategie werd maximaal rekening gehouden met onze expertise in validaties en de deskundigheid in het Centrum voor Evidence-Based Practice. We investeerden ook in de verdere uitbouw van hoogtechnologische methodieken binnen het Transfusion Research Center (TReC).

Voor Dienst voor het Bloed focussen we ons op twee onderzoeklijnen: onderzoek naar **donoren** en **bloedcomponenten**. Binnen deze pijlers werken we op verschillende niveaus: **operationeel**, **ontwikkelingsgericht** en **fundamenteel translationeel onderzoek**. Het is net deze gelaagdheid die onze R&D-strategie sterk maakt.

Type A onderzoek doelt op **operationele en kwaliteitsgerichte verbeteringen**. *Bv. Hoe kunnen we wat we vandaag reeds doen verbeteren?*

Type B onderzoek is **ontwikkelingswerk**: Hierbij maken we gebruik van bestaande kennis om nieuwe processen uit te denken, of om nieuwe processen uit te testen. *Bv. Hoe komen we tot een beter onderbouwde donorselectie, hoe komen we tot betere bloedproducten?*

Type C omvat **fundamenteel en translationeel onderzoek**. Binnen fundamenteel onderzoek wordt zoveel mogelijk kennis vergaard over de basisbeginselen. *Bv. Hoe gedragen bloedplaatjes zich tijdens een productieproces? Wat betekent dit fysiologisch?*

In translationeel onderzoek wordt fundamentele kennis praktisch vertaald naar het onderzoeksveld. *Hoe kan informatie over de eigenschappen van bloedplaatjes bv. toegepast worden in een therapie?*

Binnen deze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie voerde de Dienst voor het Bloed in 2012 verschillende studies en onderzoeken uit.

1. Evaluatie van het bloedbestemmingsformulier

Gebruik makend van de Business Intelligence (BI) tool, werd van bijna drie miljoen donaties de doeltreffendheid van het bloedbestemmingsformulier geanalyseerd. Op het bloedbestemmingsformulier kunnen donoren aanduiden of ze al dan niet risicogedrag voor aids hebben vertoond. Uit onze analyse bleek dat het bloedbestemmingsformulier vereenvoudigd moest worden. Teveel donaties gingen verloren doordat het formulier verkeerd werd ingevuld.

Deze studie werd begin 2013 voorgesteld op het 'International Hemovigilance Seminar' in Brussel. De Dienst voor het Bloed werkt samen met een uitgebreid testpanel van donoren aan een nieuw meldingsformulier om de kans op fout ingevulde formulieren te minimaliseren.

2. Hemochromatosepatiënten en bloeddonatie

In samenwerking met het Centrum voor Evidence-Based Practice deed de Dienst voor het Bloed een onderzoek naar hemochromatose en bloeddonatie. Hemochromatosepatiënten hebben een teveel aan ijzer in hun bloed, en kunnen hun ijzergehalte op peil houden door regelmatig bloed te geven. We onderzochten of deze patiënten bloeddonor kunnen zijn en of dit bloed veilig is om te gebruiken voor transfusie.

De online enquête (ingevuld door 35 bloedcentra in 33 landen) maakte duidelijk dat er wereldwijd een verschillend beleid wordt gehanteerd. Wegens gebrek aan een uniform beleid ondernamen we ook een systematische review waarin gezocht werd naar de beschikbare literatuur. Uit 3470 artikels werden 6 artikels geselecteerd, waarvan geen enkel kon aantonen dat het bloed niet veilig zou zijn, rekening houdende met bepaalde voorwaarden. Deze inzichten werden samengebracht in een wetenschappelijk artikel dat gepubliceerd werd in 'Journal of Hepatology'.

3. Klimacontainer

Na een grondig onderzoek en een uitgebreide testfase, namen we in 2012 de klimacontainers in gebruik. Deze werd speciaal ontworpen om te voldoen aan de strenge eisen voor de bewaring en het transport van bloedproducten.

4. Vergelijkende plasmastudie

Op het jaarlijks congres van AABB (American Association of Blood Banks) stelde de Dienst voor het Bloed een poster voor waarin drie verschillende bestaande vormen van virusinactivatie voor plasma werden getest. Het is de eerste keer wereldwijd dat - vertrekkend vanuit hetzelfde bronmateriaal- het effect van deze drie verschillende vormen van virusinactivatie met elkaar vergeleken werd. De studie toonde aan dat de huidige

methode van de Dienst voor het Bloed de vergelijking met de andere methoden goed kan doorstaan.

5. Transfusion Research Center (TReC)

Het in 2011 opgerichte onderzoekslaboratorium TReC werd in 2012 verder geoperationaliseerd. TReC probeert via fundamenteel wetenschappelijk onderzoek zoveel mogelijk kennis te verwerven over de eigenschappen van bloedcomponenten. Maar TReC doet ook aan translationeel onderzoek.

TReC focust zich voornamelijk op bloedplaatjesbewaring. Via geavanceerde technieken zoekt het naar wetenschappelijk onderbouwde antwoorden over de functie van bloedplaatjes. *Hoe hechten bloedplaatjes zich vast aan de wand van een bloedvat? Hoe klonteren ze samen? Welke merkers dragen ze op zich? Hoe verandert dit als je bloedplaatjes bewerkt en bewaart?* TReC publiceerde in 2012 ook haar eerste wetenschappelijke studie.

6. Automatisering in HILA door middel van Hamilton

2012 was een zwaar validatiejaar voor HILA. Dankzij de 2 Hamilton automaten zal ongeveer 90% van de door HILA uitgevoerde testen langs een of beide systemen passeren. Met deze graad van automatisatie zijn we een pionier binnen Europa. Sinds de opstart van het automatiseringproject werkten we met man en macht om alle processen zowel testtechnisch als organisatorisch lean, robuust en gecontroleerd te laten verlopen. Zo kunnen we een kwaliteitsvolle service garanderen. De processen en dataflows werden niet enkel geautomatiseerd, maar ook tot in detail geanalyseerd en geoptimaliseerd. Zo bekomen we een verbeterde testprestatie en een maximale traceerbaarheid vanaf de aanvraag tot en met het gerapporteerde resultaat.

PERMANENTE VORMING

Naast een duidelijk uitgewerkte R&D-strategie vraagt een kennisorganisatie ook om een goede wetenschappelijke en kritische vorming van haar personeelsleden.

Daarom startten we in 2012 met het maandelijks organiseren van **Journal Clubs**. Directeurs en ervaren en jonge stafleden van Dienst voor het Bloed analyseren en bespreken er kritisch wetenschappelijke studies rond verschillende onderwerpen: health economics, nieuwe laboratoriumtesten ...

In 2012 werd ook het **Young Graduate programma** binnen onze organisatie uitgebreid. Pas afgestudeerde biomedici krijgen de kans om onder begeleiding van een ervaren projectleider mee te werken aan verschillende projecten in uiteenlopende disciplines. Zo willen we een aantrekkelijke werkgever worden voor biomedische profielen.

BI-TOOL ALS ONDERSTEUNING

In 2012 werkten we aan de verdere uitbouw van de Business Intelligence tool. Alle bronssystemen van Dienst voor het Bloed worden hieraan gekoppeld. Dankzij deze software kunnen we onze gegevens **efficiënter beheren, automatische rapporten** oproepen en onze **processen** nauwkeurig **analyseren**

en **verbeteren**. De tool maakt het ook mogelijk om gegevens uit de databanken te halen voor wetenschappelijke studies.

ZORGZAAM VOOR KWETSBAREN

Rode Kruis-Vlaanderen is er voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij: ouderen, zieken, personen met een handicap, kinderen met een moeilijke thuissituatie. Onze zorgactiviteiten zijn misschien minder zichtbaar, maar ze betekenen een wereld van verschil voor de duizenden mensen die erop rekenen. Een bemoedigend woord, een steuntje in de rug of hulp waar mogelijk kunnen wonderen doen.

Ook in onze internationale werking staat de zorg voor kwetsbaren centraal. In onze opvangcentra zorgen we dat asielzoekers optimaal begeleid en omringd worden. Onze Tracingdienst herenigt al 75 jaar lang mensen die elkaar door een conflict of natuurramp uit het oog verloren.

ZORG VOOR OUDEREN, ZIEKEN EN PERSONEN MET EEN HANDICAP

Ouderen, zieken en personen met een handicap hebben vaak nood aan extra sociaal contact. Onze mobiele Zorgbib in rust- en ziekenhuizen zorgt voor een boek en een bezoek. Vrijwilligers bezoeken eenzame ouderen bij hen thuis of in het rusthuis. Met een babbeltje, kop koffie of een wandeling doen ze wonderen. Voor ouderen en personen met een handicap organiseren we de Aangepaste vakanties.

ZORGBIB

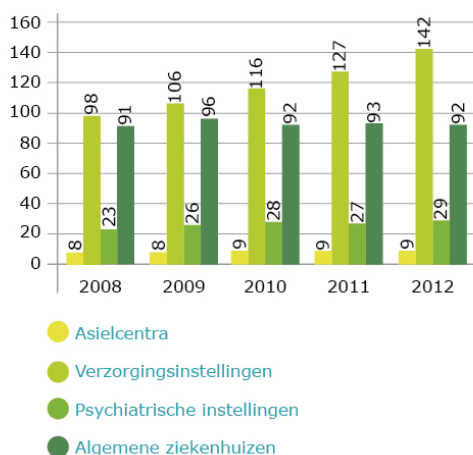
Ouderen en zieken lezen al eens graag een boek. In de bibliotheek geraken is voor hen echter vaak niet zo eenvoudig. Daarom is er Zorgbib, de bibliotheek op wielen van Rode Kruis-Vlaanderen, rondgereden door vrijwilligers. De bibliotheek heeft een uitgebreide collectie met ruim 192.439 materialen, waarvan 181.491 boeken, 3.848 cd's en 7.100 dvd's.

Uitleenpunten in stijgende lijn

Het aantal uitleenpunten van Zorgbib neemt elk jaar toe: in 2012 kwamen er maar liefst 16 uitleenpunten bij. In totaal zijn er over heel Vlaanderen nu 272 uitleenpunten.

Vooraf verzorgingsinstellingen doen steeds vaker een beroep op Zorgbib: in 2012 kwamen daar 15 uitleenpunten bij, wat het totaal op 142 brengt. In ziekenhuizen zijn er 92 uitleenpunten; psychiatrische instellingen tellen er 29.

Infografiek: Evolutie uitleenpunten Zorgbib

Meer dan een boek

In 2012 leenden onze Zorgbibvrijwilligers maar liefst 315.946 boeken, cd's en video's uit aan 134.392 mensen. Dat is een stijging van 2,7% tegenover 2011.

Mensen hebben meer en meer nood aan sociaal contact, ook bewoners van rust- en verzorgingstehuizen. Veel mensen krijgen weinig bezoek en het verzorgend personeel heeft vaak onvoldoende tijd om elke bewoner rustig zijn verhaal te laten doen.

Veel mensen kijken dan ook uit naar de wekelijkse boekenkar. Het kiezen van een boek is vaak de aanleiding voor een gezellig gesprek. In 2012 voerden onze Zorgbibvrijwilligers 87.074 gesprekken met volwassenen en kinderen (een stijging van 1,1%).

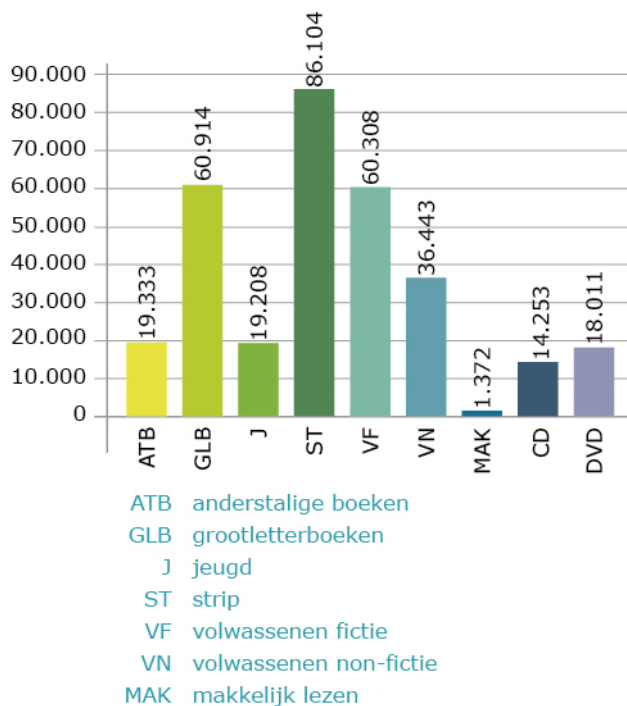
79.297 uren

In 2012 engageerden 953 vrijwilligers (tegenover 908 in 2011) uit 112 afdelingen zich gedurende 72.297 uur voor Zorgbib. Er zouden dus 48 voltijdse equivalenten nodig zijn om de service van een boek en een bezoek aan te bieden. Dit toont aan hoe onschatbaar de inzet van onze vrijwilligers is.

Uitbouw specifieke collecties

Zorgbib biedt voor ieder wat wils. Door de stijging van uitleenpunten in woon- en zorgcentra besteedden we in 2012 extra aandacht aan informatie over dementie. We zetten meer in op aangepaste herinneringsmaterialen specifiek voor dementerenden, zoals snoezeldvd's, prentenboeken uit de oude tijd ... In 2013 gaan we verder met de uitbouw van deze specifieke collecties.

Infografiek: Aantal uitleningen per genre

Zoals de grafiek aantoont, onderscheiden we ons van de gewone openbare bibliotheek door veel te investeren in grootletterboeken en anderstalige boeken.

AANGEPASTE VAKANTIES

Ouderen en personen met een handicap hebben het soms moeilijk om op vakantie te gaan. Ze kunnen zich niet meer zo eenvoudig verplaatsen en hebben vaak aangepaste zorg nodig. Daarom organiseren we voor hen Aangepaste vakanties op maat: in een hotel of op een boot die aangepast is aan hun zorgnoden, met begeleiding van vrijwilligers.

In 2012 organiseerden we 7 vakanties voor 227 gasten en 62 mantelzorgers. Dankzij de inzet van 180 vrijwilligers (waarvan 34 nieuwe) beleefden ze een onvergetelijke vakantie.

We namen deel aan de Solidariteitsprijs van De Standaard met een advertentie over onze Aangepaste Vakanties. Deze wedstrijd daagt non-profitorganisaties uit om zichzelf voor te stellen in een originele advertentie. Onze boodschap dat vakantie een basisrecht is voor iedereen sloeg aan: onze advertentie won de publieksprijs.

SPRING EENS BINNEN

Ouderen die nog thuis wonen hebben vaak nood aan extra sociaal contact. Spring eens binnenvrijwilligers gaan bij hen op huisbezoek. Ze nemen de tijd voor een praatje, een kop koffie of om nemen hen mee voor een wandeling of een uitstapje.

In 2012 groeide het aantal afdelingen dat Spring eens binnen organiseert tot 42. De 222 vrijwilligers die zich in hun vrije tijd inzetten, bereikten 3.470 personen.

Bestaande werking onder de loep

In 2012 hielden we onze bestaande Spring eens binnen werking onder de loep. We merkten dat er binnen onze afdelingen geen duidelijke rode draad was doorheen de werking. De taakomschrijving van de vrijwilligers was onduidelijk en liet veel ruimte tot interpretatie. De doelgroep 'eenzamen, zieken en personen met een beperking' was zeer uitgebreid en dit vroeg veel flexibiliteit en deskundigheid van de vrijwilligers. Heel wat sociale activiteiten zoals bijvoorbeeld vervoer door de handicar, die niet per definitie bijdroegen tot de doelstelling, werden al snel onder Spring eens binnen geregistreerd.

Om structuur en continuïteit in de werkingen te verkrijgen en een gekende en veilige thuissituatie te kunnen garanderen voor de vrijwilligers, was er nood aan aangepaste, duidelijke procedure.

Nieuwe evidence-based procedure

Het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) zocht systematisch naar wetenschappelijke studies rond het effect van een bezoek door een vrijwilliger aan eenzame ouderen. Om het verzamelde onderzoek te bespreken en standpunten en visie te delen, legden we het voor aan een expertenpanel met kennis over de eenzaamheidsproblematiek. In het panel zetelden academici en personen met praktijkervaring van de Universiteit Antwerpen, CM Ziekzorg, OCMW Mechelen; een vrijwilliger van St-Egidius en een Spring eens binnen vrijwilliger. Op die manier ontwikkelden we praktijkrichtlijnen voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen volgens het principe van evidence-based practice.

Nieuwe praktijkrichtlijnen

- Afbakening doelgroep: eenzame ouderen
De doelgroep, die voordien redelijk breed was, wordt afgebakend tot eenzame ouderen. We spelen hiermee in op de bestaande noden: mensen worden steeds ouder en de meesten willen liefst zo lang mogelijk thuis blijven wonen en de woonzorgcentra geraken stilaan verzadigd.
- Afbakening takenpakket
Vrijwilligers kunnen op bezoek gaan voor een gezellige babbel, samen een terrasje doen of een wandeling maken, afhankelijk van de voorkeuren en interesses van de oudere. Huishoudelijke taken en maaltijdbegeleiding behoren niet tot het takenpakket.
- Gekende (veilige) omgeving – samenwerking externe partnerorganisatie
Omdat het belangrijk is dat we vrijwilligers naar een veilige en gekende thuissituatie sturen, beslisten we dat afdelingen steeds moeten samenwerken met een professionele partnerorganisatie. OCMW's, lokale dienstencentra en thuiszorgorganisaties zijn professioneel bezig met de doelgroep en kunnen de thuissituatie goed inschatten. De partnerorganisatie bekijkt ook of de bezoeken een positieve impact hebben op de oudere.
- Coördinator Spring eens binnen
In de nieuwe procedure introduceerden we een Spring eens binnencoördinator. Deze vrijwilliger vervult een heel belangrijke rol: naast de organisatorische ondersteuning draagt hij ook zorg voor zijn collega-vrijwilligers. Hij begeleidt de vrijwilligers bij het eerste huisbezoek en probeert een goede inschatting te maken van de match tussen de oudere en vrijwilliger. Daarnaast motiveert hij de vrijwilligers om aan de basisopleiding deel te nemen.
- Intervisiemomenten
Minstens vier keer per jaar worden er intervisiemomenten georganiseerd. Hierop kunnen Spring eens binnenvrijwilligers hun verhaal doen en ervaringen uitwisselen. Hier kan ook altijd een vormingsmoment aan worden gekoppeld, waar de hoofdzetel of provincieverantwoordelijke ook ondersteuning voor kan bieden.

Integratie in werking

Na de ontwikkeling van de nieuwe praktijkrichtlijnen, stelden we een stappenplan op om de nieuwe werking te integreren binnen alle afdelingen. Alle afdelingen met een Spring eens binnenerwerking kregen een persoonlijk bezoek van de stafmedewerker van Spring eens binnen om hen vertrouwd te maken met de nieuwe praktijkrichtlijnen.

Daarnaast ontwikkelden we nieuw promotiemateriaal (folder, flyers en affiches) om het project nog meer kenbaar te maken bij vrijwilligers, afdelingen, partnerorganisaties en eenzame ouderen.

THUIS IN M'N TEHUIS

Bewoners van zorginstellingen krijgen graag bezoek of trekken er graag nog eens op uit. Het personeel heeft echter vaak de handen vol met de dagelijkse zorgactiviteiten. Vrijwilligers van het

project 'Thuis in mijn tehuis gaan langs bij ouderen in zorginstellingen. Ze maken tijd voor een praatje en een kop koffie, organiseren allerlei animatieactiviteiten of nemen hen mee voor een wandeling of uitstapje. Zo wordt het tehuis meer een echte thuis.

In 2012 werkten 73 afdelingen en 873 vrijwilligers mee aan Thuis in m'n tehuis.

UITLEENDIENST VOOR HULPMIDDELEN

Wie een rolstoel, een ziekenbed of krukken nodig heeft, kan terecht bij de uitleendienst van zijn plaatselijke Rode Kruisafdeling. In 2012 bemanden 316 vrijwilligers 164 uitleenpunten in heel Vlaanderen. In totaal leenden we maar liefst 13.991 hulpmiddelen uit.

Tweejaarlijks wordt elke werking van onze uitleendiensten bezocht. De materialen worden na gekeken, er worden tips gegeven rond het onderhoud van de materialen, de bekendmaking van de uitleendienst en de algemene werking ervan. Zo wordt de kwaliteit van onze dienstverlening gegarandeerd.

ZORG VOOR KINDEREN

Kinderen die opgroeien in een kansarme omgeving, kunnen vaak niet deelnemen aan sociale activiteiten en blijven daardoor aan de zijlijn staan. Om deze kinderen te helpen, organiseerden we ook in 2012 onvergetelijke vakantiecampen. Kansarme kinderen lopen ook vaak een schoolachterstand op. Vrijwilligers van het Brugfigurenproject helpen hen bij hun huiswerk.

VAKANTIEKAMPEN

De zomervakantie is voor veel kinderen synoniem voor een onvergetelijke periode. Maar sommige kinderen hebben door financiële problemen of familiale omstandigheden niet de kans om te genieten van een onbezorgde vakantie. Speciaal voor hen organiseren we vakantiecampen. Maatschappelijk kwetsbare kinderen tussen 7 en 14 jaar kunnen er een week lang spelen, genieten en vriendjes maken.

In 2012 bezorgden we 457 kinderen de vakantie van hun leven. Ze werden begeleid door 238 enthousiaste vrijwilligers (hoofdmonitoren, monitoren en logistieke vrijwilligers) uit 134 afdelingen.

Gezonde maaltijden op kamp

Voor het vijfde jaar op rij kregen de vakantiecampen financiële steun van duizenden mensen die hun maaltijdcheques van Sodexo schonken aan het Rode Kruis. Met de ingezamelde cheques konden de kinderen op kamp opnieuw genieten van lekker en gezond eten.

Vakantie bij een gastgezin

Om ons eigen aanbod aan vakantiecampen uit te breiden, werken we sinds 2011 samen met Europa Kinderhulp. Zij organiseren vakanties bij Nederlandse gastgezinnen. Door deze externe samenwerking konden we in 2012 39 extra kinderen blij.

BRUGFIGURENPROJECT

Sommige kinderen kunnen moeilijk mee op school, ook al doet de school heel wat inspanningen. Ze hebben nood aan extra individuele begeleiding. Rode Kruisvrijwilligers van het Brugfigurenproject helpen scholen om elke leerling de toekomstkansen te geven die hij verdient.

In 2012 waren 396 vrijwilligers uit 71 afdelingen actief binnen het Brugfigurenproject. Hun aantal neemt elk jaar opnieuw toe, net als het aantal hulpvragen van scholen: in 2012 hielpen we 2.063 kinderen met huistaakbegeleiding, klasondersteunende activiteiten In 2011 waren dat er nog 1.355.

ZORG VOOR ASIELZOEKERS

Jaarlijks zijn miljoenen mensen op de vlucht voor oorlog, honger of vervolging. In onze opvangcentra bieden we asielzoekers onderdak, maaltijden en kledij, een waaier aan activiteiten, maar ook maatschappelijke en psychologische begeleiding. Om de vele niet-begeleide minderjarigen te omkaderen, namen we in 2012 extra voogden in dienst. Tot slot stimuleerden we de zelfstandigheid van asielzoekers door hen maximaal te laten participeren in het centrumleven en maakten we het nadenken over een toekomstperspectief bespreekbaar.

BED, BAD, BROOD

Op verzoek van de federale overheid verzorgen we een deel van de opvang van asielzoekers. In onze 14 vaste opvangcentra en 2 noodopvangcentra voorzien we in de basisbehoeften van asielzoekers: onderdak, maaltijden en kledij.

Daarnaast bieden we hen ook juridische ondersteuning bij hun asielprocedure en zorgen we voor medische, maatschappelijke en psychologische begeleiding. Het welzijn van de asielzoeker is een belangrijke zorg. Velen laten immers een woelige periode vol traumatische ervaringen achter zich. Ze kunnen bij hun persoonlijke begeleider terecht met al hun praktische en persoonlijke vragen.

NOODOPVANG

Begin 2012 was er nog een massale toestroom van asielzoekers naar ons land. Het gevolg: een acuut tekort aan opvangplaatsen.

Om onze bezorgdheid uit te drukken en een bijdrage te leveren aan een tijdelijke oplossing, creëerden we in februari 2012 148 bijkomende tijdelijke opvangplaatsen voor asielzoekers, bovenop onze normaal voorziene capaciteit. Deze plaatsen waren bestemd voor nieuw aangekomen asielzoekers die (nog) niet terecht kunnen in het bestaand netwerk van opvangcentra en lokale opvanginitiatieven. Op deze manier wilden we vermijden we dat asielzoekers die recht hebben op een opvangplaats in de winterse kou bleven staan.

De term 'noodopvang' geeft geen indicatie van de kwaliteit van de opvang. Integendeel: in 2012 behaalde het noodopvangcentrum van Houthalen-Helchteren, dat in december 2010 in allerijl werd ingericht, het ISO 9001:2008 certificaat.

Wanneer bijkomende noodopvangplaatsen nodig zijn, willen we snel en efficiënt blijven ingaan op vragen van de overheid. Daarnaast bleven we bij de overheid ook aandringen op een structurele oplossing om humanitaire noodsituaties in de toekomst te vermijden.

IN CIJFERS

Infografiek: Verloop in onze opvangcentra

	Reguliere centra	Houthalen Helchteren	Weelde
Nieuwe asielzoekers in 2012	3.844	2.983	1.901
Asielzoekers die het opvangcentrum verlieten in 2012	3.941	3.260	2.301
Totaal aantal opgevangen asielzoekers in 2012	5.465	3.532	2.301

Infografiek: Afkomst van asielzoekers

	Reguliere centra	Houthalen Helchteren	Weelde
Rusland en Europa	23,6%	30,91%	23,3%
Azië en het Midden-Oosten	49,6%	44,15%	48,03%
Afrika	26,01%	24,34%	27,88%
Latijns Amerika	0,05%	0,06%	0%
Onbekend	0,7%	0,54%	0,79%

Infografiek: Familiesamenstelling nieuwe asielzoekers

	Reguliere centra	Houthalen Helchteren	Weelde
Alleenstaande vrouw	7,4%	1%	5,48%
Alleenstaande man	38%	57%	54,45%
Niet-begeleid minderjarig meisje	0,4%	0%	0,1%
Niet-begeleide minderjarige jongen	3,58%	0%	0%
Koppel	6,45%	5%	12%
Families	44,07%	37%	27,87%

In 2012 vingen we 5.465 asielzoekers op in onze reguliere centra. 3.844 daarvan waren nieuwkomers. In de familiesamenstelling van de nieuwe asielzoekers waren een aantal belangrijke trends te merken.

Stijging aantal alleenstaande mannen

In 2011 waren de meeste nieuw aankomende asielzoekers in de reguliere centra nog mensen in gezinsverband. 25% van de nieuwkomers waren alleenstaande mannen. In 2012 steeg het percentage alleenstaande mannen bij de nieuwkomers naar 38%. Dit kunnen we gedeeltelijk verklaren door de daling in de instroom van mensen afkomstig uit zogenaamd veilige landen.

Stijging aantal niet-begeleide minderjarigen

Gezien de hoge nood aan opvangplaatsen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen openden we in de loop van 2012 bijkomende opvangplaatsen: 15 in Overpelt (voor 10 tot 14-jarigen), 15 in Wingene (voor 17+ jarigen) en 8 in Menen. De meeste nieuwe niet-begeleide minderjarigen waren Afghaanse jongeren.

VOOGDIJ VOOR NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGEN

Rode Kruis-Vlaanderen heeft professionele voogden voor niet-begeleide minderjarigen. Zij begeleiden minderjarigen die in België aankomen zonder ouders of iemand die hen wettelijk kan vertegenwoordigen. De begeleiding door een voogd is essentieel: hij ziet niet alleen toe op het welzijn van de jongere in alle aspecten, maar zorgt ook voor de opvolging van de wettelijke procedures.

Nieuwe werknemers-voogden

In 2012 waren er continu tientallen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die wachtten op de toewijzing van een voogd. Daarom beslisten we om twee extra werknemers-voogden aan te werven. Sinds het najaar van 2012 telden we er zeven.

In cijfers

De meeste niet-begeleide minderjarigen zijn tussen 15 en 18 jaar.

73% van de niet-begeleide minderjarigen zijn jongens.

Elke voogd volgt gemiddeld 25 dossiers op.

In 2012 hadden we 256 dossiers onder voogdij. Dat aantal ligt iets hoger dan in 2011 (234 dossiers), onder andere door de bijkomende aanwerving van twee voogden. 106 dossiers werden in 2012 afgesloten. De meest voorkomende redenen daarvoor waren: meerderjarig geworden (62), herenigingen met familie in België of Europa (19) en verdwijningen (13).

De zes meest voorkomende landen van herkomst waren:

- Afghanistan: 89
- Congo: 17
- Marokko: 16

- Angola: 8
- Pakistan: 8
- Somalië: 7
- Ghana: 7

Het aantal niet-begeleide minderjarige Afghanen ging opnieuw in stijgende lijn.

Permanentie op de luchthaven

Een aantal minderjarigen komt ons land binnen via luchthavens. Voor hen geldt een specifieke procedure waarbij een snelle aanpak nodig is. Daarom startten we samen met Caritas een permanentie op. Elke week is er dag en nacht een voogd bereikbaar die de jongere meteen kan begeleiden.

In 2012 volgden we 32 grensdossiers op. De meest voorkomende landen van herkomst waren India (4), Ivoorkust (3) en Gambia (3). Vijf minderjarigen zijn na het akkoord van hun ouders en de garantie op opvang teruggekeerd naar hun land van herkomst.

Coaching externe voogden

Samen met de dienst Voogdij van het Ministerie van Justitie startten we in 2011 een proefproject om nieuwe zelfstandige, vrijwillige voogden te coachen. Zo kunnen we onze kennis en ervaringen delen om kwalitatieve opvang te realiseren. In 2012 vervolgden we dit coachingproject.

HET TERUGKEERTRAJECT

In 2012 voerde de federale overheid het 'terugkeertraject' in. Dat houdt onder andere in dat asielzoekers van in het begin van hun verblijf in het opvangcentrum verplicht informatie moeten krijgen over de mogelijkheden van een vrijwillige terugkeer.

Open terugkeerplaats

Wanneer asielzoekers een definitieve negatieve beslissing krijgen, eindigt hun opvangtraject en kunnen zij enkel nog opvang krijgen in een open terugkeerplaats. Dat zijn plaatsen in een open opvangcentrum, beheerd door Fedasil (Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers). In dit centrum zijn medewerkers van de Dienst Vreemdelingenzaken aanwezig, die de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers naar hun land faciliteren.

In de periode van half oktober (wanneer het terugkeertraject van start ging) tot eind 2012 werden ongeveer 300 bewoners uit onze opvangcentra getransfereerd naar een open terugkeerplaats.

Ondersteuning in maken van eigen toekomstkeuzes

In onze opvangcentra werken we al langer rond vrijwillige terugkeer. We maken het thema op verschillende manieren bespreekbaar, uiteraard zonder de soms schrijnende realiteit uit het oog te verliezen. In bepaalde gevallen kan vrijwillige terugkeer immers een waardevol toekomstperspectief en een duurzame oplossing zijn.

Door het thema aan te kaarten, willen we mensen zo goed mogelijk ondersteunen in het maken van hun eigen toekomstkeuzes en hen zo sterken in hun zelfredzaamheid.

Mensen die effectief kiezen om vrijwillig terug te keren naar hun land van herkomst, kunnen een beroep doen op individuele ondersteuning bij hun re-integratie. Samen met betrouwbare partners, zoals de Internationale Organisatie voor Migratie en Caritas, kunnen we een traject op maat uitwerken en begeleiden zodat elke terugkeer in 'veiligheid en waardigheid' kan gebeuren.

VOOR EN DOOR BEWONERS

We beschouwen het als onze rol om asielzoekers zo optimaal mogelijk te begeleiden, niet om alles voor hen te doen en voor hen te beslissen.

Bewonersparticipatie: wat?

Vanuit de idee van *empowerment* zetten we sterk in op bewonersparticipatie. Onze opvangcentra zoeken naar zoveel mogelijk manieren om de bewoners actief te laten deelnemen aan het centrumleven en hen te betrekken bij de organisatie van allerlei activiteiten.

Om ons project rond bewonersparticipatie verder uit te bouwen, volgden alle begeleiders in onze opvangcentra de basisvorming rond bewonersparticipatie. In 2012 volgden de begeleiders van de centra van Alseberg, Deinze, Linkeroever en Overpelt de vorming. Alle begeleiders kunnen bewonersparticipatie nu integreren in de werking van hun centrum.

Bewonersparticipatie: waarom?

Asielzoekers die in een opvangcentrum verblijven, zitten volop in hun asielprocedure. De onzekerheid, het gemis en de heimwee wegen vaak zwaar op het gemoed. Een zinvolle vrijetijdsbesteding helpt hen om de gedachten te verzetten. De mogelijkheid om verantwoordelijkheid op te nemen over facetten van het dagelijkse leven geeft hen terug een gevoel van controle over het eigen leven.

Bewonersparticipatie: hoe?

Bewoners worden actief betrokken bij het centrumleven, onder andere door maandelijkse bewonersvergaderingen. Tijdens zo'n vergadering krijgen bewoners informatie over actuele gebeurtenissen (bv. een wijziging van de asielprocedure) en het reilen en zeilen in het opvangcentrum (bv. de organisatie van een opendeurdag). Bewoners kunnen ook zelf ideeën en suggesties aanreiken (bv. inrichting van internetruimte). Om ervoor te zorgen dat alle bewoners mee kunnen discussiëren en begrijpen wat er gezegd wordt, voorzien we vertaling, ondermeer door (in)formele tolken in te schakelen.

Vaak nemen werkgroepjes van bewoners en begeleiders de voorbereiding en uitwerking van concrete activiteiten op zich. Samen gaan ze op zoek naar een goede manier om bijvoorbeeld het toezicht in de internet- of fitnessruimte te organiseren, een planning op te maken om samen te koken ...

Bepaalde activiteiten organiseren bewoners ook volledig zelfstandig, gaande van een sporttoernooi tot een culturele uitstap of een vorming voor medebewoners. Enkel voor de logistieke uitwerking doen ze dan een beroep op het opvangcentrum.

SAMEN MET DE BUURT

Onze opvangcentra voor asielzoekers zijn geen eilandjes. Integendeel. Dagelijks werken we aan de bekendmaking van onze werking en de integratie in de buurt. Door naar buiten te treden met verschillende initiatieven en activiteiten, willen we een correcte, genuanceerde beeldvorming scheppen van onze opvangcentra en hun bewoners.

VAKANTIEPRET VOOR KINDEREN

Elk kind speelt graag, ook kinderen die leven in een opvangcentrum voor asielzoekers. Voor hen organiseert het Rode Kruis speelweken tijdens de lange zomervakantie. Monitoren komen een week naar een opvangcentrum en organiseren er allerlei leuke activiteiten.

In 2012 organiseerden we 7 speelweken. 37 monitoren bezorgden zo'n 180 kinderen een week vakantiepret.

ZORG VOOR GESCEIDEN FAMILIES

Bij een zware natuurramp of ernstig conflict verliezen mensen elkaar soms uit het oog. Ook gezinnen die op de vlucht zijn, geraten vaak gescheiden. De dienst Tracing spoort vermiste personen op, herstelt het contact en brengt hen opnieuw bij elkaar via het wereldwijde Rode Kruisnetwerk. In 2012 vierde Tracing zijn 75-jarig bestaan en brachten we ons opsporingswerk onder de aandacht.

75 JAAR TRACING

Het ontstaan: opvang voor kinderen uit de Spaanse burgeroorlog

Het Rode Kruis beschouwt het wereldwijd herstellen of onderhouden van contact tussen familieleden als elementaire dienstverlening. Ook voor het Belgische Rode Kruis geldt dat: in 1937 richtte de nationale vereniging een dienst op voor de Spaanse kinderen die in België werden opgevangen tijdens de Spaanse burgeroorlog. Deze dienst moest de kinderen helpen om hun achtergebleven ouders terug te vinden en met hen in contact te blijven.

Ook na de woelige Spaanse burgeroorlog bleven we mensen opsporen die het slachtoffer waren van grote conflicten of natuurrampen. De massale volksverplaatsingen tijdens de Tweede Wereldoorlog zorgden wereldwijd voor een sterke uitbouw van de tracingactiviteiten. In de jaren zeventig waren er de bootvluchtelingen uit Vietnam en Cambodja, tijdens de Koude Oorlog overlopers uit het Oostblok ... Telkens probeerde Tracing hen in contact te brengen met hun familieleden thuis.

Ook tijdens recentere conflicten bleven we actief. Zo was er de burgeroorlog in Joegoslavië en de genocide in Rwanda tijdens de vroege jaren negentig, die uiteraard heel wat vluchtelingen creëerden. En -nog steeds actueel- de Amerikaanse invasie van Afghanistan in 2001.

75 jarig-bestaan

In 2012 vierde de dienst Tracing zijn 75^e verjaardag. Dankzij Tracing werden in de loop der jaren duizenden vermiste personen teruggevonden.

Doorheen ons 75-jarig bestaan bleef *the right to know* het voornaamste beginsel in onze werking: het recht om te weten waar je familie en geliefden zijn. Weten wat het lot is van een geliefd persoon, is even belangrijk als voedsel, kledij, onderdak of medische verzorging.

Via verschillende initiatieven brachten we ons 75-jarig bestaan onder de aandacht. Onze tracingactiviteiten kwamen uitgebreid in de pers naar aanleiding van de Internationale Dag van de Vermisten op 30 augustus.

Tracing was ook de rode draad in de vrijwilligersactiviteiten bij de dienst Advocacy Internationale Samenwerking. Op 12 mei organiseerde deze een tracingstudiedag voor Rode Kruisvrijwilligers in het Fort van Breendonk. Op de Prelude (het startshot van de 14-daagse stickeracties), Fiesta (het jaarlijkse vrijwilligersfeest) en de startdag van Jeugd Rode Kruis speelden we het tracingspel. Daarbij gaan deelnemers aan de hand van foto's en Rode Kruisberichten op zoek naar een vermist familielid.

Onze personeelsleden kregen een overzicht van 75 jaar Tracing op de 3-maandelijkse Infolunch en speelden het tracingspel op de Internationale Dag van de Vermisten.

TRACING IN CIJFERS

Ook vandaag wordt nog steeds veel beroep gedaan op de Tracingdienst.

Opsporingen

In 2012 ontvingen we 436 nieuwe opsporingsverzoeken, ongeveer hetzelfde aantal als het jaar voordien.

199 aanvragers kwamen langs op de dienst Tracing. Tijdens een persoonlijk gesprek verzamelt de tracingmedewerker dan alle persoonsgegevens die nodig zijn voor de opsporing. Het extranet van het Internationale Rode Kruis Comité (ICRC) geeft per land weer welke opsporingsmogelijkheden er zijn en welke instrumenten gebruikt moeten worden. Op een aantal plaatsen wereldwijd blijven de opsporingsmogelijkheden nog steeds beperkt.

237 nieuwe opsporingsverzoeken bereikten de Tracingdienst per post of mail. De meeste verzoeken werden ingediend door tracingdiensten van andere nationale Rode Kruis of Rode Halve Maanverenigingen via het FamilyLinks-netwerk. We trachten de gezochte persoon in België terug te vinden.

In 2012 bleef het aantal succesvolle opsporingen ongeveer status-quo ten opzichte van vorige jaren.

Infografiek: Evolutie aantal opsporingsaanvragen Rode Kruis-Vlaanderen

Gezinshereniging: nieuwe wetgeving en aanpak

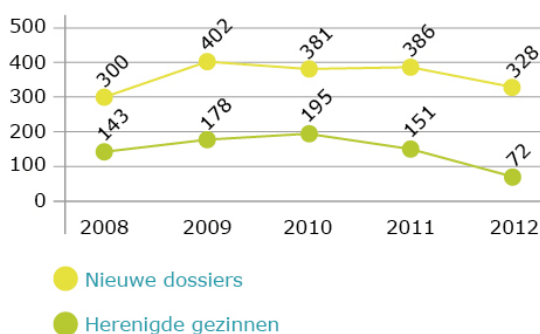
In 2012 daalde het aantal aanvragen tot gezinshereniging met 15 % (tot 328). Dat heeft onder andere te maken met de gewijzigde wetgeving op de gezinshereniging sinds het najaar van 2011. Vanaf dan moet de gezinshereniger over vaste, stabiele en regelmatige inkomsten beschikken om zijn familie naar België te laten overkomen. Vreemdelingen die van de Belgische overheid subsidiaire bescherming krijgen, moeten vast werk hebben om hun gezin te laten overkomen. Enkel in het eerste jaar nadat vluchtelingen dit beschermingsstatuut hebben gekregen, geldt deze voorwaarde niet.

Om de zelfredzaamheid bij de aanvragers van gezinshereniging te bevorderen, verschoof Tracing in 2012 zijn aanpak: in plaats van dossiers van gezinshereniging actief op te volgen, focusten we ons sinds dan op het verstrekken van informatie over de procedure. In 2012 organiseerde Tracing groepsessies voor vluchtelingen uit Irak, Afghanistan en Tibet. Zo werden de aanvragers zelf op weg gezet om de procedure gezinshereniging op te starten.

Daarnaast bleef Tracing uiteraard actief om extra hulp te bieden waar nodig. Bij kwetsbare personen, zoals bijvoorbeeld analfabeten, personen die niet vertrouwd zijn met administratie, alleenstaande minderjarigen, personen met psychische problemen ... bleven we de dossiers gezinshereniging actief opvolgen.

Omdat we niet meer alle dossiers actief opvolgen, zijn we ook niet systematisch op de hoogte van het slagen van een gezinshereniging. Dit verklaart de halvering van het cijfer herenigde gezinnen in 2012 (tot 72).

Infografiek: Evolutie aantal gezinsherenigingen

EEN STERKE EN KWALITEITSBEWUSTE VRIJWILLIGERSORGANISATIE

Rode Kruis-Vlaanderen heeft duidelijke toekomstplannen. We weten ook duidelijk hoe we die willen realiseren. Onze werkwijze zit vervat in vier krachtlijnen: onze ambitie is om inspirerend te zijn voor onze vrijwilligers en sterker in te zetten op samenwerking met externe organisaties en de overheid. Daarnaast willen we performant en kwaliteitsbewust zijn én met een sterk profiel naar buiten treden.

INSPIREREND VOOR VRIJWILLIGERS

Als vrijwilligersorganisatie is het cruciaal voor Rode Kruis-Vlaanderen om zijn vrijwilligers te inspireren, te koesteren en een attractieve omgeving te bieden. Daarom zetten we sterk in op de begeleiding en vorming van onze vrijwilligers. Regelmatige bijscholingen zijn broodnodig om bij te blijven, want alleen zo kunnen we ons werk goed en deskundig blijven doen. Daarnaast verbeteren we de communicatiedoorstroming naar vrijwilligers en vereenvoudigden we de kostenregistratie.

VORMING VRIJWILLIGERS INTERVENTIE

Roadshows Hulpdienst

In 2012 organiseerden we in elke provincie onze tweejaarlijkse Roadshows. Dat zijn interactieve informatieweekends waarop vrijwilligers uit afdelingen en provincies kunnen kennismaken met nieuwe projecten en ontwikkelingen binnen de Hulpdienst.

Zaterdag kregen de instructeurs een bijscholing in de overgangsopleiding Leiding 2-3. Zondag was er telkens een informatiedag, waarop verschillende thema's aan bod kwamen:

- Voorstelling van het nieuwe modulesysteem voor preventieve hulpacties en de aanpassingen aan het softwarepakket voor het beheer ervan
- Veranderingen binnen de opleidingen van de Hulpdienst (o.a. psychosociale eerste hulp, evidence-based werken ...)
- Historiek en werking van de Hulpcentrale 100
- Voorstelling van de dienst Interventie en een vraag- en antwoordsessie rond de Hulpdienst en Dringende Sociale Interventie

In totaal namen 337 vrijwilligers deel aan de Roadshows.

Startdag voor DSI-vrijwilligers

Op 29 september 2012 vond voor de eerste keer een startdag plaats voor de vrijwilligers van Dringende Sociale Interventie (DSI). De startdag luidde het begin van het nieuwe werkjaar in. Net zoals de maandelijkse provinciale bijeenkomsten, is dit interprovinciaal initiatief een van de elementen van een integraal vrijwilligersmanagement. Dit houdt in dat we het zorgen voor en luisteren naar de vrijwilligers verweven in elke activiteit die we organiseren. Op de startdag krijgen DSI-vrijwilligers uit verschillende provincies de kans om elkaar te ontmoeten.

Op de startdag maakten de vrijwilligers kennis met het nieuwe vormingsaanbod en de lopende projecten binnen DSI. Ze werden warm gemaakt om deel te nemen aan een van de twee werkgroepen rond vorming of vrijwilligersmanagement.

De startdag vormt een platform om praktijken en ervaringen uit te wisselen - een belangrijke meerwaarde voor de interventiewerking op het terrein.

VORMING LESGEVERS EERSTE HULPVERLENING

Om meer eerstehulpopleidingen te geven, hebben we goed opgeleide lesgevers nodig. Onze opleidingen moeten blijven voldoen aan de meest recente medische en pedagogische inzichten. Daarom besteedden we ook in 2012 aandacht aan regelmatige bijscholingen, zowel voor interne als externe lesgevers.

Opleidingsweekend

Van 10 tot 12 februari 2012 werden 199 Lesgevers eerstehulpverlening bijgeschoold tijdens een nationaal opleidingsweekend in Blankenberge. Het lesgeversweekend is een familiaal gebeuren: familieleden en kinderen kunnen deelnemen aan een ontspannend programma, terwijl de lesgevers een gevarieerd bijscholingsprogramma volgen. Enkele onderwerpen die aan bod kwamen, waren ademhalingsproblemen, oogletsels, activerende werkvormen en eerste hulp bij verkeersongevallen.

Bijscholingen Lesgevers Onderwijs

Naast interne lesgevers van Rode Kruis-Vlaanderen leiden we via het train-the-trainer principe ook leerkrachten en docenten op, die op hun beurt eerstehulp cursussen geven aan hun leerlingen en studenten.

In 2012 volgden 77 Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs de algemene bijscholing. Volgende onderwerpen kwamen onder andere aan bod: wondverzorging en verstuiking, herhaling reanimeren en defibrilleren, interactief werken tijdens een eerstehulples en werken met simulanten. In 2012 werden alle Lesgevers Eerstehulpverlening Onderwijs ook bijgeschoold in de nieuwe richtlijnen voor het AED-gebruik.

De onderwijswebsite (www.rodekruis.be/NL/BedrijvenOrganisaties/Onderwijs) werd in 2012 voorzien van een beveiligde downloadmodule waarin de Lesgever Eerstehulpverlening Onderwijs administratieve documenten en educatieve materialen kan vinden om de lessen kwaliteitsvol aan te bieden.

Kruisband digitaal

Eerstehulplesgevers krijgen soms vragen waarop ze het antwoord niet terugvinden in het basislesmateriaal. Met het tijdschrift *Kruisband* gaven we lesgevers de kans zich hierop voor te bereiden door eerstehulpthema's in een breder kader te plaatsen.

In 2012 werd *Kruisband* in een digitaal kleedje gestoken. De artikelen zijn afzonderlijk downloadbaar op de vrijwilligerswebsite. Zo kunnen lesgevers gemakkelijk onderwerpen terugvinden en artikelen opslaan.

De invalshoek van artikelen kan zowel medisch als didactisch-pedagogisch zijn. In 2012 werden artikelen gepubliceerd rond aneurysma, oogletsels, diabetes, shock, het activeren van cursisten en lichaamstaal van de lesgever.

FACE 2012

FACE 2012 in Dundalk

FACE (*First Aid Convention Europe*) is een jaarlijkse wedstrijd voor eerstehulpverleners van alle Europese verenigingen van de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging. Tijdens FACE gaan eerstehulpteams van verschillende Europese landen met elkaar in competitie. In een rotatiesysteem worden de teams geconfronteerd met gesimuleerde noodsituaties of ongevallen. In een beperkte tijd moeten ze zo adequaat mogelijk eerste hulp verlenen. Hun prestaties worden beoordeeld door een jury. Nadat alle teams de verschillende proeven hebben afgelegd, wordt het winnend team aangeduid.

In 2012 werd Rode Kruis-Vlaanderen vertegenwoordigd door een eerstehulp ploeg uit Vlaams-Brabant. Gedurende meerdere maanden trinden de teamleden intensief: tijdens oefenmomenten en een trainingsweekend werden de teamleden voorbereid op vlak van eerstehulpkennis, Engelse medische terminologie en het werken in teamverband.

De gemotiveerde ploeg trok van 5 tot 8 juli naar het Ierse Dundalk om er de Belgische driekleur te verdedigen. Zij eindigden op de tiende plaats.

Vooruitblik naar FACE 2014 in Antwerpen

In 2014 komt FACE naar Vlaanderen. Rode Kruis-Vlaanderen en de stad Antwerpen zullen in nauwe samenwerking het evenement organiseren.

Met de organisatie van FACE 2014 willen we het volgende bereiken:

- de nationale Rode Kruisverenigingen een professioneel georganiseerde wedstrijd met een attractief randprogramma aanbieden;
- Rode Kruis-Vlaanderen profileren naar de bevolking en andere nationale Rode Kruisverenigingen als een leidinggevende organisatie in eerstehulpverlening en -opleiding;
- Het Rode Kruis promoten in Vlaanderen en Antwerpen;
- Vlaanderen en Antwerpen in het bijzonder internationaal profileren.

VORMING ZORGVRIJWILLIGERS

Zorgbib

In 2011 introduceerde Zorgbib een nieuw concept: het praatcafé. Een praatcafé is gericht op het samenbrengen van vrijwilligers om ervaringen uit te wisselen, problemen te bespreken en hen op een informele manier bij te scholen. Het praatcafé bleek een interessante formule om vrijwilligers te motiveren om deel te nemen aan opleidingen.

Daarom organiseerden we in 2012 opnieuw praatcafés. In totaal bereikten we 175 Zorgbibvrijwilligers (een stijging met 52 deelnemers t.o.v. 2011), goed voor 18% van het vrijwilligersbestand (t.o.v. 14% in 2011).

Op vraag van vrijwilligers werd het praatcafé 'een goed bezoek' (grenzen trekken, omgaan met moeilijke situaties) opnieuw georganiseerd in samenwerking met de diensten Sociale Hulpverlening en Dringende Sociale Interventie. In totaal volgden 76 vrijwilligers deze opleiding, verspreid over vijf verschillende plaatsen.

Aangepaste vakanties

Voor de Aangepaste vakanties namen 49 vrijwilligers deel aan de basisopleiding Algemeen Dagelijks Leven. Tijdens workshops over incontinentie, hygiëne, rolstoeltechnieken leren ze hoe ze moeten omgaan met vakantiegangers. De voortgezette opleiding kon rekenen op 29 deelnemers. Het introductiemoment voor nieuwe vrijwilligers mocht 24 deelnemers verwelkomen.

Uitleendienst

64 vrijwilligers van de Uitleendienst namen deel aan de basisopleiding, bestaande uit een instapdag en een opleiding rond kwaliteitszorg.

Vakantiekampen

58 personen volgden de basisopleiding BaseKamp XL. Zowel nieuwe als ervaren monitoren, nieuwe en ervaren logistiekers, hoofdmoni's en begeleiders volgden de opleiding. 28 deelnemers kozen voor de verkorte basisopleiding BaseKamp. Op het Hoofdmoniweekend waren 23 hoofdmonitoren aanwezig.

Thuis in m'n tehuis - Spring eens binnen

40 vrijwilligers namen deel aan de basisvorming voor Thuis in m'n tehuis en Spring eens binnen, op verschillende locaties.

Brugfigurenproject

Er waren 3 opleidingen rond het Brugfigurenproject, gevolgd door in totaal 32 deelnemers.

VORMING JEUGD RODE KRUIS

Vormingsmomenten

In 2012 organiseerde Jeugd Rode Kruis 32 vormingsmomenten. Het aantal deelnemers steeg tot 625 (tegenover 516 in 2011). 162 deelnemers volgden de eenmalige vorming 'Infosessie nieuwe eerstehulppublicaties', die tijdens de zomerperiode acht keer georganiseerd werd.

Midden 2012 lanceerde Jeugd Rode Kruis immers 13 (ver)nieuw(d)e eerstehulppublicaties. Deze publicaties brachten heel wat inhoudelijke en didactisch-pedagogische vernieuwingen met zich mee. Jeugd Rode Kruis informeerde de initiatoren en jeugdmonitoren via deze sessies over de nieuwe publicaties. Ze kregen o.a. uitleg over de inhoud, de vorm en het proces van de totstandkoming.

Jaarthema en Startdag Jeugd Rode Kruis

In het voorjaar van 2012 werd het gezamenlijke jaarthema 'Armoede is een onrecht. Maak er spel van!' afgesloten tijdens het MAAK kAbAAI actieweekend. Verschillende afdelingen organiseerden een activiteit rond het thema.

Op 1 september 2012 ging de jaarlijkse Startdag door in Sint-Niklaas. Die staat open voor alle vrijwilligers van Jeugd Rode Kruis, de moni's van de speelweken en Vakantiekampen en alle Rode Kruisvrijwilligers tot 35 jaar. Op het programma stond een siësta met broodjeslunch, 14 workshops en een massaspel in het kader van het nieuwe jaarthema 'Hope op de loop'.

Het jaarthema 'Hope op de loop' focust op kinderen op de vlucht. In het kader van dit jaarthema ontwikkelde Jeugd Rode Kruis het spel 'Youth on the run'. Dat is een inleefspel waarbij deelnemers in levende lijve ondervinden wat vluchtelingen meemaken vanaf het moment dat ze op de vlucht moeten slaan.

Daarnaast stak Jeugd Rode Kruis het tracingspel voor kinderen 'Gezocht! Gevonden!' in een nieuw en gemakkelijker te transporteren kledje. Voortaan kunnen Jeugd Rode Kruiskernen terecht op hun provinciale zetel om het spel te ontlenen.

VORMING INTERNATIONALE SAMENWERKING

Internationaal van start

Rode Kruisvrijwilligers die in hun afdeling of discipline aan de slag willen rond internationale samenwerking, kunnen de basisintroductie 'Internationaal van start' volgen. In 2012 volgden 12 vrijwilligers deze vorming van één dag.

Studiedagen

In het kader van de 75e verjaardag van de dienst Tracing organiseerden we twee studiedagen in samenwerking met Opvang Asielzoekers. In het voorjaar vond de studiedag plaats in het Fort van Breendonk. Een rondleiding in het fort werd gecombineerd met een voormiddag lezingen. In het najaar van 2012 vond de studiedag plaats in het Opvangcentrum voor Asielzoekers van Sint-Niklaas. In totaal namen 49 mensen deel aan de studiedagen.

PRELUDE

Op 3 maart 2012 vond in Leuven de Prelude plaats. Naar jaarlijkse gewoonte kregen alle verantwoordelijken Communicatie & Werving en afdelingsvoorzitters tips om een succesvolle 14-daagse te organiseren. Ze konden ook ervaringen uitwisselen met collega's van andere afdelingen.

Verder konden de vrijwilligers kennismaken met de nieuwe bloedcampagne en de plannen voor het nieuwe Zorghotel en konden ze een teaser zien van de nieuwe corporate movie.

VRIJWILLIGERSBELEID EN –COMMUNICATIE

Een goed vrijwilligersbeleid moet de vrijwilligerswerking ondersteunen. Daarom werd in 2012 een coördinator vrijwilligersbeleid aangesteld.

Een van de doelstellingen op het vlak van vrijwilligersbeleid is het verbeteren van de communicatiedoorstroming van bestuursorganen naar vrijwilligers, en omgekeerd. Als vrijwilligersorganisatie vinden we het immers belangrijk dat elke vrijwilliger op een uniforme manier kwaliteitsvolle informatie krijgt. Daarom startten we in 2012 een traject om de kwaliteit van de communicatiedoorstroming waar nodig te verbeteren.

We voerden een systeem van PowerPoint presentaties in, die regio- en afdelingsvoorzitters helpen om hun vrijwilligers te informeren en onderwerpen te bespreken op hun vergaderingen. Om de informatie optimaal te laten doorstromen van de bestuursorganen naar de vrijwilligers, geven we de voorzitters gestructureerde boodschappen. Speciaal ontwikkelde icoontjes geven duidelijk het type informatie, de inhoud van de boodschap, te ondernemen actie en het tijdsaspect aan.

Daarnaast stimuleerden we interactie door afdelingen aan te moedigen om bepaalde thema's te bespreken en informatie gestructureerd terug te laten koppelen via verslagen. Zo kan het resultaat van een bespreking via de hiërarchische lijn terugvloeien naar de andere bestuursorganen. Op die manier verbeterden we ook de communicatie van vrijwilligers naar bestuursorganen.

ONLINE KOSTENAPPLICATIE

Rode Kruis-Vlaanderen telt 250 afdelingen en bijna 14.000 vrijwilligers. Die hebben recht op een door de wet geplafonneerde kostenvergoeding.

In 2011 ontwikkelden we een online applicatie voor de kostenregistratie van vrijwilligers, toegankelijk via de vrijwilligerswebsite. De applicatie houdt alle wettelijke procedures en fiscale grenzen in de gaten.

In de loop van 2011 gingen de penningmeesters al aan de slag met de online kostenapplicatie. In november 2012 werd de kostenapplicatie toegankelijk gemaakt voor alle vrijwilligers, zodat zij zelf online hun eigen kosten kunnen ingeven. De applicatie vereenvoudigt de papierwinkel van de kostenvergoedingen en kan de vrijwilligers beschermen tegen de gevolgen van het overschrijden van de fiscale grenzen. Om het belang van de applicatie te benadrukken, werd het gebruik ervan verplicht vanaf begin 2012.

SAMENWERKEND VOOR MEER IMPACT

Samenwerking levert een grote meerwaarde op voor onze organisatie en de mensen die onze hulp ontvangen. Door beter en meer samen te werken, kunnen we meer mensen bereiken en hebben onze acties nog meer maatschappelijke impact. Daarom zetten we in op een hechtere en uitgebreidere samenwerking: met externe organisaties, andere Rode Kruisverenigingen en de overheid.

SAMENWERKING MET EXTERNE ORGANISATIES

Via samenwerking kunnen we veel leren van externe organisaties, maar kunnen we onze ervaring ook delen met anderen. Zo kunnen meer mensen beter geholpen worden; hetzij door onze organisatie, hetzij door andere organisaties met behulp van onze ervaring en kennis.

Eerste hulp bij verkeersongevallen met VVV

In 2012 lanceerden de verenigingen voor verkeersveiligheid (VVV) een nieuwe campagne rond verkeersveiligheid. VVV wil het verenigingsleven in Vlaanderen ondersteunen in hun inspanningen voor een veiliger verkeer. Daarom stelden ze een ruim aanbod van vormingspakketten samen.

Via de campagnewebsite (www.doemeermetverkeer.be) kunnen verenigingen een vorming rond verkeer aanvragen. Ook de themalessen Eerste hulp bij verkeersongevallen van Rode Kruis-Vlaanderen is opgenomen in het aanbod. In de themalessen van 3 uur leren cursisten de veiligheid bij een verkeersongeval te verzekeren en eerste hulp te verlenen bij vaak voorkomende letsels. Daarnaast krijgen ze tips om een verkeersongeval te voorkomen.

In 2012 organiseerden we 22 themalessen Eerste hulp bij verkeersongevallen (t.o.v. slechts 1 keer in 2011). Dankzij de samenwerking met VVV konden we dus heel wat extra mensen bereiken.

Op vakantie met Europa kinderhulp

Verschillende organisaties zijn actief in het organiseren van vakanties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen. Om de krachten te bundelen en ons vakantieaanbod te vergroten, gingen we in 2011 in zee met Europa Kinderhulp. Deze Nederlandse organisatie biedt al meer dan 50 jaar vakanties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen aan bij Nederlandse gastgezinnen.

Europa Kinderhulp zorgde voor de selectie en screening van de verschillende gastgezinnen. Rode Kruis-Vlaanderen ging op zoek naar Vlaamse kinderen die nood hadden aan een vakantie. Hiervoor konden we rekenen op de verschillende Rode Kruisafdelingen die zich inzetten voor de Vakantiekampen.

Dankzij het proefproject met Europa Kinderhulp, konden in 2011 23 Vlaamse kinderen op vakantie. Door het enorme succes en de enthousiaste verhalen van de vakantiegangers, beslisten we om het project in 2012 open te trekken naar alle Rode Kruisafdelingen.

In 2012 konden 39 kinderen van een Nederlandse vakantie genieten. Van de 23 kinderen die in 2011 meegingen, gingen 18 kinderen voor een tweede keer mee, waarvan 9 naar hetzelfde gastgezin.

Campagne Bond Zonder Naam

Op 12 december 2012 lanceerde Bond zonder Naam een campagne rond eenzaamheid. Doel van de campagne was om het taboe rond eenzaamheid bespreekbaar te maken en tools aan te reiken om eenzaamheid bij zichzelf en anderen te herkennen (www.erbij.be).

Bond Zonder Naam ging voor de campagne een partnerschap aan met verschillende organisaties die werken rond eenzaamheid om de boodschap mee te verspreiden. Rode Kruis-Vlaanderen was er een van.

Via al onze zorgactiviteiten zetten onze vrijwilligers zich immers in voor eenzamen. Initiatieven als Zorgbib, Thuis in m'n Tehuis en Spring eens binnen zijn er allemaal op gericht mensen uit hun sociaal isolement te halen. De Aangepaste Vakanties doen dit specifiek voor mensen die door een handicap of hogere leeftijd niet meer zelfstandig op vakantie kunnen. De Vakantiekampen zijn er voor maatschappelijk kwetsbare kinderen.

Spring eens binnen met externe partnerorganisaties

In 2012 herzagen we de procedure van ons project Spring eens binnen, waarbij Rode Kruisvrijwilligers een bezoek brengen aan ouderen die nog thuis wonen. Door afdelingen structureel te laten samenwerken met partnerorganisaties zoals OCMW's, lokale dienstencentra en thuiszorgorganisaties kunnen we onze vrijwilligers voortaan naar een gekende en veilige thuissituatie sturen. De partnerorganisatie staat ook in voor de screening van de hulpvrager.

Seminarie EuBis en CATIE

Binnen Europa werken de nationale bloedinstellingen samen in een netwerk, de European Blood Alliance (EBA) (www.dienstvoorhetbloed.be/DVB-Channel/sites-Dienst-voor-Bloed-Nederlands/Over-Dienst-voor-het-Bloed/European-Blood-Alliance.html). Rode Kruis-Vlaanderen neemt onder andere actief deel aan de EBA-werkgroep **European Blood Inspection (EuBIS)**.

Deze werkgroep ontwikkelt gezamenlijke Europese standaarden en criteria voor inspecties binnen bloedinstellingen. EuBIS schrijft ook handleidingen met normen en richtlijnen voor kwaliteitszorg en de inspectie van bloedinstellingen. Op basis daarvan organiseert EuBIS elk jaar een seminarie om de kennis van de kwaliteit en de veiligheid van bloed(componenten) te bevorderen (www.eubis-europe.eu).

In 2012 was Rode Kruis-Vlaanderen organisator en gastheer van het seminarie. Op 7, 8 en 9 maart verwelkomden we 27 internationale deelnemers van inspectieoverheden en bloedinstellingen in het bloedtransfusiecentrum te Leuven.

Daarnaast is Rode Kruis-Vlaanderen ook lid van het **CATIE consortium** (www.catie-europe.eu), dat trainingen organiseert voor inspecteurs van bloedinstellingen. De training wil goede praktijken en expertise op vlak van inspecties in de EU verder verspreiden.

Van 28 tot 31 augustus vond het eerste CATIE seminarie plaats in Boedapest. Doel van dit seminarie was om een opleidingsprogramma voor inspecteurs te ontwikkelen op vlak van bloed en bloedcomponenten.

Expertise delen met buitenlandse bloedinstellingen

Doorheen de jaren hebben we heel wat expertise opgebouwd op vlak van medisch en operationeel beheer van een bloeddienst. Die willen we gebruiken om buitenlandse bloedinstellingen te versterken.

Op 15 september 2012 bracht een delegatie van 14 personen van de **Turkse bloedinstelling** een bezoek aan het bloedtransfusiecentrum te Leuven. Dankzij een aantal wetten, verordeningen en richtlijnen, heeft Turkije een stap vooruit gezet in het veilig leveren en gebruiken van bloed en

bloedproducten. Door hun bezoek wilde het Turkse Ministerie van volksgezondheid (MoH) helpen bij de ontwikkeling van een nationaal bloedprogramma, in lijn met de huidige EU-wetgeving. Op 8 november 2012 bracht ook een **Japane delegatie** van de Blood Products Research Organization (BPRO) een bezoek aan het bloedtransfusiecentrum te Leuven. Zij waren op zoek naar informatie over pathogeenreductietechnologieën, de gezamenlijke alliantie tussen bloeddiensten in België en Nederland en de prijzen van bloed -en plasmaproducten in het buitenland.

SAMENWERKING MET ANDERE RODE KRUISVERENIGINGEN

FLAnswers voor Tracingwerk

Bij een zware natuurramp of ernstig conflict verliezen mensen elkaar soms uit het oog. De tracingdiensten van de Rode Kruis en Rode Halve Maan Beweging sporen vermiste personen op, herstellen het contact en brengen hen terug bij elkaar via het wereldwijde Rode Kruisnetwerk.

Met de Restoring Family Links Strategy wilt de Rode Kruisbeweging tegemoetkomen aan de behoeften van mensen zonder nieuws over hun verwanten. Dat doen we onder andere door de uitwisseling van informatie te verbeteren.

Het Internationale Rode Kruiscomité (ICRC) lanceerde daartoe een nieuwe website (www.familylinks.icrc.org). Het ICRC ontwikkelde daarnaast een datamanagementsysteem, dat ook ter beschikking wordt gesteld voor nationale verenigingen. Deze applicatie draagt de naam FLAnswers: “Familylinks Application for National Societies for Worldwide Enquiry and RFL Services”.

Dankzij FLAnswers kunnen nationale verenigingen en ICRC-delegaties op een efficiënte manier data met elkaar kunnen uitwisselen en dossiers delen. Met FLAnswers gaat de tracingwerking binnen in het digitale tijdperk en is het voorbereid op nieuwe technologische ontwikkelingen.

Rode Kruis-Vlaanderen werd samen met vijf andere nationale verenigingen door het ICRC uitgekozen om het nieuwe systeem uit te testen. Na een uitgebreide consultatiefase, werkten we vanaf de tweede helft van 2012 actief mee aan de testfase van het prototype.

Vanaf de zomer van 2013 wordt FLAnswers door Rode Kruis-Vlaanderen gebruikt voor digitaal dossierbeheer. Vanaf 2014 wordt het geleidelijk verder ter beschikking gesteld van andere nationale verenigingen wereldwijd. Ook de ICRC-delegaties en de expertenpool -een team van tracingmedewerkers die in een urgentiefase binnen de 36 uur ingezet worden- zullen het systeem in de toekomst kunnen gebruiken.

Rode Kruisvrijwilligers op uitwisseling

Gambia

In 2012 trokken drie enthousiaste vrijwilligers van Rode Kruis-Oostende naar de Gambiaanse hoofdstad Banjul, om daar samen te werken met het plaatselijke Rode Kruis.

De keuze voor Gambia kwam er niet toevallig: sinds 2003 heeft de stad Oostende een stedenband met Banjul. De twee steden werken samen rond onderwijs, milieu en gezondheidszorg. Een samenwerking tussen Rode Kruis-Oostende en Banjul paste hier perfect in.

De drie vrijwilligers uit Oostende waren in Gambia onder de indruk van de werking van het Rode Kruis. Met hun Gambiaanse collega's wisselden ze ervaringen en info uit. Door de geslaagde ontmoeting met hun Gambiaanse collega's besloot Rode Kruis-Oostende om samen te werken rond AFAM (*African First Aid Materials*). Dit zijn eerstehulpriichtlijnen op maat van de Afrikaanse context. Op die manier konden ze met onze eerstehulpexpertise Gambia ondersteunen bij de uitbouw van hun eerstehulpactiviteiten.

Meer informatie over de uitwisseling is te vinden op deze Facebookpagina (<http://www.facebook.com/BanjulOostende>).

Namibië

Rode Kruis-Harelbeke stapte in 2009 in de stedenband die de stad twee jaar eerder afsloot met Eenhana in Namibië. De samenwerking met het Rode Kruis in Eenhana draait vooral rond het versterken en het leren kennen van elkaars Jeugd Rode Kruis. In 2012 bezocht een delegatie van 4 leiders van het Jeugd Rode Kruis in Eenhana de afdeling in Harelbeke. Een maand lang werden ze ondergedompeld in de wereld van Belgische jongeren. Ze maakten onder andere kennis met de werking van het Rode Kruis in België, het jeugdbeleid in Harelbeke en de Belgische cultuur. Het viertal trok ook mee op kamp met Jeugd Rode Kruis-Harelbeke waar ze zelf actief meedraiden.

Meer informatie over de uitwisseling vindt u op www.jrkharelbeke.be/index.php?option=com_content&view=article&id=490.

Oeganda

Met de steun van de Europese Unie kregen begin vorig jaar twee Vlaamse Jeugd Rode Kruisers de kans om twee maanden op uitwisseling te gaan in Oeganda. In augustus en september 2012 trokken op hun beurt twee vrijwilligers van het Oegandese Rode Kruis naar België. Tijdens deze bezoeken leerden de deelnemers het land, het lokale jeugdwerk en de plaatselijke Rode Kruiswerking kennen.

SAMENWERKING MET DE OVERHEID

Coaching voogden FOD Justitie

Rode Kruis-Vlaanderen wil meewerken aan de kwalitatieve opvang van asielzoekers. Zo begeleiden onze voogden-werknemers niet-begeleide minderjarigen.

Onze ervaring en kennis willen we ook graag delen met beginnende voogden. Daarom stelden we de dienst voogdij van de FOD Justitie voor om beginnende voogden te coachen.

Het uittekenen van een levensproject voor een minderjarige is een zeer complex en individueel gegeven. Een nieuwe voogd dient daarom een leerproces te doorlopen. Als voogd ben je actief op de verschillende levensdomeinen van de minderjarige: psychosociale begeleiding, opvangmogelijkheden, verblijfsrechtelijk, communicatie, netwerking, samenwerking met officiële organisaties, bepalen van het belang van het kind ... In onze coaching vertrekken we vanuit de **verschillende fasen van het voogdijschap** en starten daarbij vanuit de vragen van voogden zelf.

We **stimuleren het groepsgevoel** onder voogden-vrijwilligers, die vaak niet in teamverband werken. Zo kunnen voogden beter omgaan met de grote verantwoordelijkheid die ze dragen en vinden ze steun bij elkaar. Tijdens onze coachingsessies komen de voogden regelmatig samen om de verschillende domeinen van het voogdijschap te bespreken en ervaringen en tips te delen. Tussendoor kunnen de voogden elektronisch vragen stellen of dossiers bespreken. De coach kan waar nodig bijsturen en bijkomende informatie geven.

Tot slot adviseren we de voogden over de **contacten met de officiële instanties**.

Het proefproject startte in januari 2012 met een nieuwe groep opgeleide voogden. In 2012 werden twee groepen opgestart. In totaal nam een 20-tal mensen deel.

Richtlijnen sportletsels

Op vraag van de Vlaamse overheid ontwikkelden we in 2012 eerstehulpriichtlijnen voor recreatieve en competitieve sporters. De richtlijnen zijn bedoeld om sporters te sensibiliseren rond preventie van en eerste hulp bij sportletsels.

PERFORMANT EN KWALITEITSBEWUST

Onze ambitie is om al onze acties evidence-based te onderbouwen. Daarom investeerden we in 2012 in de uitbouw van onze onderzoeksstrategie. Daarnaast willen we een performante organisatie zijn die de beschikbare mensen en middelen optimaal inzet. Daarom streven we naar meer interne samenwerking en synergie.

SAMENWERKING BINNEN HET RODE KRUIS

Vernieuwd lesgeverstraject

Alle eerstehulplesgevers van Rode Kruis-Vlaanderen krijgen een uitgebreide opleiding. Voor een groot deel hebben ze dezelfde opleidingsnoden: een grondige inhoudelijke kennis over eerste hulp en een stevige didactische basis om de inhoud van de cursus over te brengen.

In 2012 boog een werkgroep, bestaande uit vrijwilligers en beroepskrachten, zich over het lestraject voor eerstehulplesgevers. Het resultaat is een gemeenschappelijk, efficiënt lesgeverstraject voor de jeugdmonitor, de Instructeur Hulpdienst, de Lesgever eerstehulpverlening en de Simulant-Lesgever, waarbij de eigenheid van elk type lesgever bewaard blijft. Het gemeenschappelijk traject werd in augustus 2012 goedgekeurd en wordt in 2013 uitgerold in heel Vlaanderen.

De werkgroep bepaalde ook de toelatingsvoorwaarden, inhoud en organisatorische modaliteiten van de opleiding. Ze boog zich eveneens over het vrijstellingenbeleid. Hierdoor wordt het gemakkelijker voor lesgevers om zich om te scholen van het ene type lesgever naar het andere.

De huidige begeleiders van het lesgeverstraject werden bijgeschoold. Ze kregen inhoudelijke ondersteuning in de vorm van een handleiding per module en educatief materiaal.

Ook de train-the-traineropleiding tot Lesgever Eerstehulpverlening Onderwijs werd geoptimaliseerd in functie van het vernieuwde lesgeverstraject. Vanaf 2013 kan een Lesgever Eerstehulpverlening Onderwijs bovendien eenvoudig omscholen naar vrijwillig lesgever bij Rode Kruis-Vlaanderen.

Onderwijsfolders

Jeugd Rode Kruis biedt al enkele jaren folders aan met het volledige onderwijsaanbod voor het lager en secundair onderwijs. In 2012 werden deze folders vernieuwd.

De folders kwamen tot stand door een nauwe samenwerking tussen alle diensten van Rode Kruis-Vlaanderen. De folders zijn dienstoverschrijdend en bevatten zowel informatie over de eerstehulpinitiaties als over lespakketten rond humanitaire hulpverlening en bloed geven, over het inleefspel over uit elkaar gerukte gezinnen, over de workshop rond het leven in een opvangcentrum voor asielzoekers ... Zo maken leerkrachten en leerlingen kennis met de ruime waaier aan activiteiten en producten van het Rode Kruis voor het onderwijs.

In de folders worden ze doorverwezen naar onze onderwijswebsite (www.rodekruis.be/NL/BedrijvenOrganisaties/Onderwijs), waar het onderwijsmateriaal gedownload of besteld kan worden.

In 2012 werden de folders verspreid op onderwijsbeurzen, naar de leden van de commissie gezondheidsbevordering van de VLOR en via een mailing naar de ouderraden van het basisonderwijs. In 2013 willen we de folders ook verspreiden naar de ouderraden van het secundair onderwijs en ze meer bekend maken bij lokale Rode Kruisafdelingen, die regelmatig contact hebben met scholen.

EFFECTIEVERE EN EFFICIËNTERE HULPVERLENING

In 2012 voerde de KU Leuven een studie uit naar de hulpverlening op massa-evenementen. Rode Kruis-Vlaanderen leverde hiervoor de gegevens aan.

De KU Leuven analyseerde de gegevens die onze eerstehulpdiensten op Rock Werchter en TW Classic tussen 2009 en 2011 verzamelden. Daarnaast gebeurde er een analyse van de dossiers van UZ Leuven van patiënten die naar het ziekenhuis vervoerd werden voor verdere verzorging. Deze studie is uniek, omdat voor het eerst zowel de gegevens van het festivalterrein als die van het ziekenhuis geanalyseerd werden.

De conclusie van het onderzoek gaf aan dat er op Rock Werchter en TW Classic jaarlijks meer personen worden verzorgd dan op andere festivals. Het percentage mensen dat naar het ziekenhuis gevoerd dient te worden, is echter kleiner. De voornaamste redenen waarom medische hulp gezocht wordt op een meerdaags festival zijn insectenbeten, huidwonden en blaren. Op een eendaags festival komen hoofdpijn, insectenbeten en zonnebrand vaak voor.

Door de studie kunnen we onze hulpverlening nog efficiënter en effectiever organiseren. De studie wees uit dat de temperatuur een belangrijke invloed heeft op het aantal en de ernst van de aandoeningen. Daarom passen we het aantal hulpverleners voortaan aan in functie van de verwachte temperatuur.

NOODOPVANGCENTRUM ISO-GECERTIFICEERD

In 2012 kende verkreeg het noodopvangcentrum voor asielzoekers in Houthalen-Helchteren het ISO 9001:2008 certificaat. Daarmee zorgden we wereldwijd voor een primeur.

In 2010 richtten we in allerijl en op vraag van de federale overheid het noodopvangcentrum in Houthalen-Helchteren op om een antwoord te bieden op het acuut tekort aan opvangplaatsen. Van in het begin lag de uitdaging in het opzetten van een opvangcentrum, dat beantwoordde aan alle normen van de Opvangwet en dat kon voorzien in eigen onderwijs.

Door de grootschaligheid van het centrum - die efficiënte communicatie noodzakelijk maakte- en door het feit dat er 50 nieuwe werknemers tegelijkertijd startten, was er nood aan nauwgezette procedures, een doorgedreven methodiek en heldere afspraken.

Daarom gingen we voor het ISO 9001:2008 certificaat. Samengevat houdt dit in: zeg wat je doet, doe wat je zegt en bewijs het. Door de kwaliteit in het noodopvangcentrum extern te laten beoordelen, kunnen we ons kwaliteitsdenken duidelijker communiceren. Daarnaast konden we hiermee aangeven dat de karige middelen die we van de overheid ontvangen voor onze werking, efficiënt worden ingezet.

De belangrijkste elementen om met succes het ISO 9001:2008-certificaat te halen waren:

- een management dat een voortrekkersrol speelt;
- het betrekken van alle personeelsleden in het proces van continue verbetering;
- het hebben van een duidelijke visie;
- een transparante en permanente communicatie binnen het team organiseren;
- constructief omgaan met tekortkomingen;
- het vastleggen van afspraken in werkinstructies of procedures;
- een sluitend documentbeheerssysteem opzetten;
- het bouwen van een performant informaticasysteem in Sharepoint.

Op middellange termijn willen we de opgedane kennis verder implementeren in de reguliere opvangcentra. Zo willen we de kwaliteit en efficiëntie binnen onze opvangwerking verder ontwikkelen.

CENTRALISATIE DIENST VOOR HET BLOED

Rode Kruis-Vlaanderen wil een organisatie zijn die zijn beschikbare mensen en middelen optimaal inzet om een maximale impact te bereiken. Om deze doelstelling te bereiken, optimaliseren we de werking en organisatie van de Dienst voor het Bloed voortdurend. Om de verwerking van bloedproducten zo kwaliteitsvol en efficiënt mogelijk te organiseren, wil de Dienst voor het Bloed haar activiteiten concentreren op twee locaties.

Campus Gent: integratie labo's Brugge

Eind 2012 werden het componentenlabo, dat instaat voor de verwerking en behandeling van bloedproducten, en het R&D labo van Brugge opgenomen in het bloedtransfusiecentrum van Gent. Dit nieuwe Gentse componentenlabo dekt de regio's Oost- en West-Vlaanderen. Campus Gent zal in staan zijn om de verwerking in de toekomstige campus Mechelen bij calamiteiten te ondervangen, en vice versa. Zo wordt de continuïteit maximaal verzekerd.

Het donorcentrum werd weggehaald uit het gebouw in Gent en tijdelijk ondergebracht in een gebouw in de buurt. Daarvoor gaan we op zoek naar een nieuwe definitieve locatie in Gent.

Campus Mechelen: eerste paalboring nieuwbouw

Tegen 2015 willen we de volgende stap in de centralisatie doorvoeren, door de huidige verwerking en distributie van bloedproducten in Leuven en Antwerpen te centraliseren in een nieuwbouw te Mechelen. Ook de diverse laboratoria Klinische Biologie (met uitzondering van de Immunohematologie labo's in de universitaire ziekenhuizen) worden daar gecentraliseerd.

In het nieuwe gebouw in Mechelen komen eveneens een bijkomend donorcentrum, diverse laboratoria, de centrale administratie en het medisch secretariaat, kantoren, vergaderzalen en een magazijn, de directie en het management van de Dienst voor het Bloed.

Hierdoor zullen personeel, middelen en apparatuur efficiënter kunnen worden ingezet. De onderlinge samenwerking tussen de diverse diensten van de Dienst voor het Bloed wordt vlotter. Met die verhoogde efficiëntie en kwaliteitsverbetering willen we onze donoren en de ziekenhuizen die bloedproducten afnemen of gebruik maken van onze onderzoeksexpertise nog beter tot dienst zijn. De afnameactiviteiten voor zowel bloed, bloedplaatjes als plasma blijven zo decentraal mogelijk georganiseerd.

Op 21 juni 2012 werd de eerste energiepaaal geboord van deze nieuwbouw – het tweede gebouw voor Rode Kruis-Vlaanderen in Mechelen. De eer was weggelegd voor de vice-premier Laurette Onkelinx, Vlaams minister Jo Vandeuren en burgemeester Bart Somers.

Het gebouw wordt erg milieu- en energiebewust. Deze filosofie is doelbewust in elk stadium meegenomen: bij de aanbesteding (verantwoord materiaalgebruik, ISO 14001 gecertificeerde aannemers), duurzaam ontwerp (energiestrategie, efficiënte ruimteplanning), de uitvoeringsfase (duurzaam en maatschappelijk verantwoord werfmanagement, afvalmanagement, energie- en watermonitoring, beleid inzake lucht- en watervervuiling, veiligheid, communicatie met de buurt, energierecuperatie, energiepalen, bodemwisselaar en warmtepompen) , de inhuizing (driedubbele beglazing, hoge energie performantie: E40 - K20, buitenzonwering, building Management Systeem met monitoring, daglichtsturing, regenwaterrecuperatie, fotovoltaïsche cellen, verhoogde luchtdichtheid). Dit alles conform BREEAM-certificatie normen.

Naar een kennisorganisatie

Rode Kruis-Vlaanderen heeft een duidelijke ambitie om zich verder om te vormen tot kennisorganisatie. Dat betekent onder andere dat we onze werking maximaal onderbouwen met wetenschappelijke gegevens. Dat staat ook zo beschreven in het strategisch plan Afspraak 2015.

In 2011 legden we de basis voor de onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie van Rode Kruis-Vlaanderen. In 2012 werkten we onze strategie verder uit en vertaalden we ze naar de praktijk.

Doel onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie

Onze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie beoogt verschillende doelstellingen:

- Verrichten van R&D in onze kernactiviteiten

Onze kernactiviteiten zijn meestal weinig bestudeerd, allicht omdat ze buiten de ziekenhuizen gebeuren. Wetenschappelijk onderbouwde informatie, advies en ondersteuning vormen een belangrijke meerwaarde binnen onze werking. Dankzij onze R&D activiteiten kunnen we op een onafhankelijke manier nieuwe ontwikkelingen voor onze operationele werking valideren. Door een 'studiedienst' op te starten voor positiebepaling en advocacy, kunnen we meer onze stem laten horen in het maatschappelijk debat en een signaalfunctie uitoefenen.

We doen geen onderzoek om het onderzoek, maar altijd om onze acties op termijn efficiënter en effectiever te maken. Naast een kennisorganisatie blijven we immers in de eerste plaats een operationele organisatie. Daarin ligt net de kracht van onze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie: *onze activiteiten op het terrein voeden onze kennis, en vice versa.*

- Ondersteunen van fondsenwerving

Bedrijven en particulieren worden steeds kritischer in de keuze van goede doelen die ze steunen. Wetenschappelijk onderzoek naar de doeltreffendheid van onze hulpverlening is essentieel om aan te tonen dat de middelen die we via fondsenwerving bekomen op de meest effectieve manier inzetten.

- Ondersteunen imago van het Rode Kruis als referentie

Door sterk in te zetten op onderzoek en ontwikkeling, willen we fungeren als een magneetorganisatie en als voorloper in onze sector.

Evidence-based practice

Om onze werking en activiteiten wetenschappelijk te onderbouwen, vertrekken we van de evidence-based methodologie. Evidence-based practice is een methode om handelingen in de praktijk te onderbouwen met het best beschikbare bewijsmateriaal. Wetenschappelijke studies vormen de basis van het bewijsmateriaal. Dit wordt verder aangevuld met praktijkervaring en de expertise van deskundigen in het domein enerzijds, en met de voorkeur en belangen van de doelgroep anderzijds.

De evidence-based methodologie speelt een belangrijke rol in het overbruggen van de kloof tussen wetenschap en praktijk: ze helpt om beslissingen te nemen bij specifieke praktijkvragen over het effect van bepaalde handelingen of interventies.

Het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) van Rode Kruis-Vlaanderen heeft zich gespecialiseerd in deze methodologie en is dagelijks bezig met het onderzoeken en wetenschappelijk onderbouwen van technieken en praktijken in alle actieterreinen van het Rode Kruis.

Op die manier geeft CEBaP advies en ondersteuning bij de uitvoering van het beleid. Door praktijkrichtlijnen te ontwikkelen gebaseerd op wetenschappelijk gefundeerde informatie, brengt Rode Kruis-Vlaanderen boodschappen met draagkracht en creëert het uniformiteit in de verschillende activiteiten van het Rode Kruis.

Infografiek: Evidence-based practice

Vier onderzoeksdomeinen

In onze onderzoeksstrategie vertrekken we vanuit vier onderzoeksdomeinen, waarin al onderzoek of expertise aanwezig is. Uiteraard is er, naast deze prioritaire onderzoeksdomeinen, nog ruimte voor ad hoc onderzoek waar nodig.

Binnen de Dienst voor het Bloed wordt voornamelijk onderzoek verricht op vlak van bloedplaatjes en donoren. Voor Humanitaire Diensten wordt gefocust op eerste hulp en water & sanitatie.

Het onderliggend thema van al deze onderzoeksdomeinen is *pre-hospital care*. Dit behoort tot de kernactiviteiten van Rode Kruis-Vlaanderen en is totnogtoe weinig bestudeerd.

Drie onderzoeksniveaus

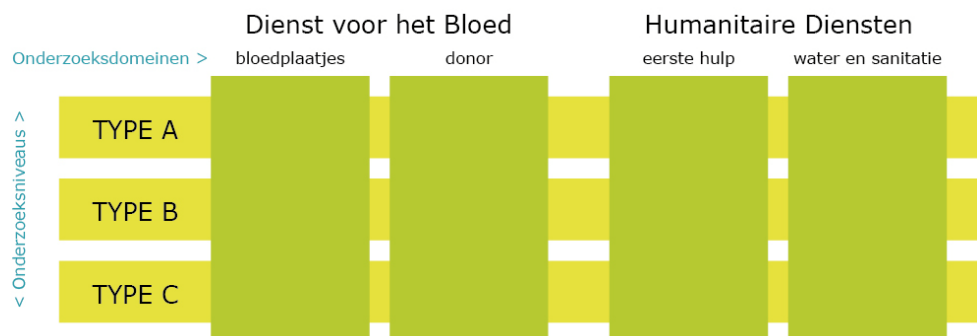
Binnen deze onderzoeksdomeinen werken we op drie verschillende onderzoeksniveaus. Het is net deze gelaagdheid die onze onderzoeksstrategie sterk maakt.

Type A onderzoek doelt op operationele en kwaliteitsgerichte verbeteringen: beter doen wat we sowieso moeten doen.

Type B onderzoek is ontwikkelingswerk: Hierbij maken we gebruik van bestaande kennis om nieuwe processen uit te denken, of om nieuwe processen uit te testen voor onze kernactiviteiten.

Type C omvat fundamenteel en translationeel onderzoek. Binnen fundamenteel onderzoek wordt zoveel mogelijk kennis vergaard over de basisbeginselen. Translationeel onderzoek is ook onderzoek dat verricht wordt om nieuwe kennis te genereren, maar het is in de eerste plaats gericht op een specifiek of praktisch doel.

Infografiek: Onderzoeksdomeinen en –niveaus

Onderzoeken en studies

Binnen deze onderzoeks- en ontwikkelingsstrategie voerde de Dienst voor het Bloed in 2012 verschillende studies en onderzoeken uit.

De Humanitaire Diensten werkten op vlak van eerste hulp in 2012 mee aan een onderzoek rond eerste hulp (en preventie) van sportletsels.

Van 2009 tot 2011 ontwikkelden we AFAM, een pakket met richtlijnen en didactisch materiaal voor eerstehulp cursussen, aangepast aan de Afrikaanse context.

In het kader van een doctoraat werden situaties gesimuleerd waarin eerste hulp vereist is, om het helpend gedrag van de hulpverlener te bestuderen. Deze studie werd gestart in september 2009 en afgewerkt in het voorjaar van 2011.

Binnen het onderzoeksdomein water en sanitatie liggen er nog heel wat opportuniteiten voor verder onderzoek. Zo wordt er momenteel gewerkt aan een masterthesis van de KU Leuven die wetenschappelijke evidentie in kaart brengt voor de hoeveelheid drinkbaar water die nodig is bij een ramp.

RODE KRUIS IN HET STRAATBEELD

14-daagse

Van 26 april tot 10 mei gingen duizenden Rode Kruisvrijwilligers de straat op om Rode Kruisstickers te verkopen. Ze verkochten 526.000 stickers, goed voor een totale opbrengst van 2.63 miljoen euro.

De stickerverkoop is voor plaatselijke Rode Kruisafdelingen een belangrijke bron van inkomsten. Met het ingezamelde geld kunnen zij hun dagelijkse werking financieren: materiaal aankopen, opleidingen geven aan vrijwilligers, eerste hulpopleidingen organiseren, enz.

Voor de eerste keer vroegen we een singer-songwriter om speciaal voor de stickercampagne een lied te schrijven (www.youtube.com/watch?v=K8tVU0OR2_k&feature=youtu.be). Jelle Cleymans maakte 'Afspraak aan het kruispunt' met bijhorende videoclip (www.youtube.com/watch?v=rV3ZLcr9acl). De titel gaat niet alleen over de vele kruispunten waar de Rode Kruisvrijwilligers stickers verkopen, maar ook over de momenten in het leven waarop mensen keuzes moeten maken en misschien hulp nodig hebben, bijvoorbeeld van het Rode Kruis.

Verschillende radiozenders namen het lied op in hun playlist. Jelle Cleymans was ook te gast op radio en tv om zijn lied te promoten.

Fondsenwerving Aangepaste vakanties

In 2012 deden we aan fondsenwerving voor onze Aangepaste vakanties. Die vakanties zijn bedoeld voor alle personen die wegens ziekte, een handicap of ouderdom niet langer zonder begeleiding of aangepaste accommodatie op vakantie kunnen gaan.

Omdat we vinden dat vakantie een basisrecht is voor iedereen, willen we het aantal beschikbare plaatsen voor Aangepaste vakanties verdrievoudigen. Deze ambitieuze doelstelling kunnen we alleen realiseren als we het project voldoende onder de aandacht brengen.

Daarom beslisten we een team van fondsenwerpers in te zetten. Zij informeren voorbijgangers op straat, op beurzen en bij evenementen over het bestaan en het belang van de Aangepaste vakanties. Vervolgens werden ze vrijblijvend gevraagd of ze het project wilden steunen (www.youtube.com/watch?v=gRcuzD_ragl&feature=youtu.be). Door dit verhaal te vertellen, wilden we niet alleen fondsen werven, maar ook onze zorgactiviteiten bekender maken bij het grote publiek en extra vrijwilligers werven.

De testperiode voor deze nieuwe manier van fondsenwerving liep van december 2012 tot februari 2013. 500 mensen zegden toe om maandelijks te steunen. Meer informatie vindt u hier (www.rodekruis.be/NR/exeres/933D65A6-A034-4360-B662-FD79F38E48D3,frameless.htm?NRMODE=Published).

Tijdens oorlogen en gewapende conflicten gelden andere regels dan in vreedstijd. Deze regels zijn vastgelegd in het Internationaal Humanitair Recht (IHR) (www.ihr.rodekruis.be), mee ontwikkeld door het Rode Kruis. Rode Kruis-Vlaanderen bevordert mee de uitvoering ervan door onder andere (toekomstige) journalisten, ambtenaren, militairen, ngo-medewerkers en studenten vertrouwd te maken met de rechtsregels.

Gastcolleges

In 2012 volgden 337 studenten journalistiek een gastcollege over het internationaal humanitair recht en de bescherming van journalisten in gewapende conflicten.

Daarnaast organiseerden we nog 7 andere ad hoc gastcolleges voor een divers publiek: van studenten aan de Koninklijke Militaire School tot studenten Intercultureel Management.

Lessenreeks IHR

Van 29 februari tot 28 maart 2012 organiseerden we de vijftiende lessenreeks IHR. De lessenreeks met gastsprekers besteedde speciale aandacht aan wapens onder de titel: 'Wapens in het vizier' en vond plaats in de Koninklijke Militaire school in Brussel.

Verschillende wapenthema's kwamen aan bod: de nieuwste ontwikkelingen over het verbod op clusterprojectielen en landmijnen, de legaliteit van nucleaire wapens, de toepassing van het IHR in oorlogsvoering in cyberspace, de problematiek rond autonome wapens en de rol van het IHR in de regulering van internationale wapenhandel.

Voor het eerst organiseerden we in samenwerking met het departement Wapensystemen en Ballistiek van de Koninklijke Militaire School een aanvullende workshop over ballistiek.

De lessenreeks trok in totaal 127 deelnemers, waaronder ngo-medewerkers, ambtenaren, militairen, studenten, advocaten, Rodekruisvrijwilligers en -medewerkers ... Ook een aantal parlementairen nam deel aan de lessenreeks.

Naar aanleiding van de lessenreeks werd Focus op IHR 2012 gepubliceerd. Deze publicatie bundelt de verschillende lezingen van de vijftiende lessenreeks Wapens in het vizier.

BTC infocyclus

Jaarlijks organiseren we lessen over IHR en humanitaire hulpverlening in het kader van de infocyclus van het Belgisch ontwikkelingsagentschap (BTC). De infocyclus is een opleiding die een overzicht biedt van de internationale samenwerking en de Noord-Zuid-problematiek en richt zich tot iedereen die in de ontwikkelingssamenwerking werkt of aan de slag wil gaan. Tijdens 10 sessies mochten we in totaal 513 deelnemers verwelkomen.

Brochure Internationaal Humanitair Recht, Antwoorden op uw vragen

In 2010 lanceerden we in samenwerking met het Nederlandse Rode Kruis de brochure 'Internationaal humanitair recht. Antwoorden op uw vragen'. Deze brochure biedt een antwoord op vragen als: *Wat is internationaal humanitair recht? Wat zijn de grondregels? Hoe is het ontstaan? In welke omstandigheden geldt het?* In 2012 verspreidden we in totaal 860 exemplaren van de brochure, via de gastcolleges voor studenten journalistiek en de BTC infocyclus.

Frits Kalshovencompetitie

In 2012 organiseerde Rode Kruis-Vlaanderen samen met het Nederlandse Rode Kruis de vijfde editie van de Frits Kalshovencompetitie. Deze jaarlijkse pleitwedstrijd voor universiteiten vond plaats van 5 tot 9 maart en is genoemd naar Frits Kalshoven, een van 's werelds meest gerenommeerde IHR-experts. Door middel van lezingen, rollenspelen en een pleitwedstrijd brengt het Rode Kruis het internationaal humanitair recht tot leven.

Een jury bestaande uit gerenommeerde experts waaronder Christine Van den Wyngaert, Belgisch rechter aan het Internationaal Strafhof van Den Haag, verkoos het team van de Universiteit van Leiden als winnaar.

In 2012 namen 3 Belgische teams deel (Universiteit Gent, KU Leuven en de Koninklijke Militaire School). De week werd afgesloten door een paneldebat over de bescherming van personen en internationale militaire operaties, waar onder andere de minister van Defensie Pieter de Crem en professor Yves Sandoz (Internationale Rode Kruiscomité) aan deelnamen.

SOLIDARITEST

Voor het zesde jaar op rij organiseerde het Rode Kruis in 2012 een enquête voor bedrijven die zich onderscheiden door hun bijdrage aan maatschappelijke solidariteit. Een jury met leden uit de academische wereld, het bedrijfsleven en het Rode Kruis, onder leiding van prof. Luc Van Liedekerke, evalueerde de ingediende dossiers.

De winnaars van de overkoepelende Solidaritest Award waren Interpartner Assistance, Microsoft en Swift. De Best Practices Awards voor een specifiek project gingen naar BDO, Mars Belgium en Rossel (<http://youtu.be/SEPVUQSNyLk>).

ZORGACTIVITEITEN ONDER DE AANDACHT

De zorgactiviteiten van Rode Kruis-Vlaanderen bieden een belangrijke meerwaarde. In 2012 zetten we ons in om onze zorgactiviteiten meer bekendheid te geven bij het grote publiek.

De Standaard Solidariteitsprijs

In 2012 namen we deel aan de Solidariteitsprijs van De Standaard. Die wordt jaarlijks uitgereikt aan de beste advertentie voor een non-profitorganisatie. De winnende organisatie mag drie keer gratis adverteren in de krant en krijgt zo de kans het grote publiek over haar activiteiten te informeren.

In samenwerking met het communicatiebureau BUBKA zonden we een advertentie in rond onze Aangepaste vakanties voor personen met een handicap.

Onze advertentie won de publieksprijs uit 24 inzendingen. Niet minder dan 10.261 mensen stemden voor onze advertentie. Dat vakantie een basisrecht is voor iedereen, is een boodschap die duidelijk op veel bijval kon rekenen. De overwinning was een mooie steunbetuiging aan de vakantiegangers, hun mantelzorgers en de vele vrijwilligers die deze mensen met de glimlach begeleiden op vakantie. Op 21, 24 en 28 januari 2013 verscheen er in De Standaard een gratis paginagrote advertentie die onze projecten Aangepaste vakanties, Spring eens binnen en Thuis in m'n tehuis en Brugfigurenproject onder de aandacht bracht.

Zorgdorp

Op Accenta, de jaarlijkse consumentenbeurs in Flanders Expo Gent, werd in 2012 voor het eerst een Zorgdorp georganiseerd. In dit Zorgdorp konden bezoekers kennis maken met bedrijven en organisaties die actief zijn in de zorgsector.

Op een infostand konden bezoekers gedurende heel de beurs kennismaken met de (zorg)activiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen. Er werd ook een interview afgenomen dat te zien was op ZorgAndersTV (www.zorganderstv.be/reportages/accenta-zorgdorp/), een website met allerlei informatie rond de zorgsector.

POSITIONERING DIENST VOOR HET BLOED

Dag van de Wetenschap

Op 25 november 2012, de Dag van de Wetenschap, werd aan het grote publiek getoond hoe wetenschap en onderzoek hun plaats hebben binnen het Rode Kruis. Zowel het Centrum voor Evidence-Based Practice (CEBaP) als het onderzoekscentrum Transfusion Research Center (TReC) namen deel aan dit evenement.

Het CEBaP organiseerde de workshop 'Waan je een detective bij het Rode Kruis'. Hierin werd spelenderwijs uitgelegd hoe Rode Kruis-Vlaanderen via wetenschappelijke literatuurstudies tot betrouwbare antwoorden en adviezen komt, o.a. op het vlak van eerste hulp. Het onderzoekscentrum TReC organiseerde de rondleiding 'Bloed in de mix' in hun hoogtechnologische labo. Verder konden bezoekers terecht in het Wetenschapscafé, waar ze het antwoord konden vinden op de vraag 'Mogen Vikingen bloed geven?'.

Een 100-tal geïnteresseerden nam deel aan onze activiteiten.

Excellentie in Ziekenhuismanagement

Jaarlijks organiseren we samen met het Centrum voor Ziekenhuis- en Verplegingswetenschap van de KU Leuven de kwaliteitsprijs 'Excellentie in Ziekenhuismanagement'. Daarmee sporen we ziekenhuizen aan om te streven naar een duurzaam kwaliteitsbeleid. Constante aandacht voor kwaliteitsvolle zorg is bij medische hulpverlening immers cruciaal.

Het OLV-ziekenhuis van Aalst sleepte de Kwaliteitsprijs 2012 in de wacht voor zijn inspanningen om zwangerschapsdiabetes uniform, interdisciplinair en campusoverschrijdend aan te pakken. Het

project 'Zorgpad zwangerschapsdiabetes' wil zwangere vrouwen adequaat screenen en behandelen tegen zwangerschapsdiabetes. Het OLV-ziekenhuis van Aalst mocht een cheque ter waarde van 12.500 euro in ontvangst nemen om het initiatief verder uit te werken (www.youtube.com/watch?v=OPbipIOL6YI&feature=player_embedded).

De keuze van de jury viel vooral op dit project doordat het Zorgpad vertrekt vanuit een preventieve benadering en inspeelt op een maatschappelijke vraag. Andere punten van het project die scoorden, waren het gebruik van nieuwe wetenschappelijke kennis en inzichten, de samenwerking tussen verschillende professionele groepen en aanspreken van de meest moeilijk bereikbare en meest risicodragende groep van patiënten.

BUURTSAMENWERKING OPVANGCENTRA VOOR ASIELZOEKERS

Rode Kruis-Vlaanderen maakt werk van kwalitatieve, professionele opvang voor asielzoekers. Als organisatie willen we hierin een maatschappelijke signaalfunctie uitoefenen.

Tegelijk willen we naar buiten treden met initiatieven die leiden naar een correcte, genuanceerde beeldvorming van de opvangcentra en hun bewoners. De opvangcentra merken dat er in onze maatschappij heel wat vooroordelen bestaan tegenover hun bewoners. Asielzoekers, vluchtelingen en illegalen worden vaak in één adem genoemd en er is doorgaans weinig kennis over hun situatie of begrip voor hen.

Daarom zetten onze opvangcentra jaar na jaar in op het verbreden van het maatschappelijk draagvlak voor asielzoekers. Met evenementen, workshops, infostands, nieuwsbrieven, samenwerkingsverbanden met verenigingen en de inzet van vrijwilligers, maken we contactmomenten tussen de opvangcentra en de omgeving mogelijk.

Hieronder vindt u een overzicht van de hoogtepunten van 2012 per opvangcentrum:

1. Rondreizende tentoonstelling voor 10 jaar Eeklo

Ter gelegenheid van zijn tienjarig bestaan maakte opvangcentrum Eeklo een tentoonstelling. In tien informatieve panelen werd teruggeblikt op de verwezenlijkingen.

2. Asielkunstenfestival TotalAsil op Antwerpen-Linkeroever

TotalAsil was een unieke samenwerking tussen asielzoekers van het opvangcentrum Linkeroever, lokale verenigingen, kunstenaars en straatartiesten.

3. Grote thuisbak in opvangcentrum Aalsemberg: 8 lokale verenigingen en 100 bezoekers gingen aan het bakken tijdens de Week van de Smaak.

4. Theater in Brugge

De Uitwijken-karavaan van BruggePlus trok langs de tuin van het opvangcentrum.

5. Lezingenreeks Deinze

Interessante sprekers konden zo'n 200 buurtbewoners boeien over de wereldactualiteit op drie dinsdagavonden in de lokale bibliotheek.

6. Heusden-Zolder is "grenzeloos creatief"

In samenwerking met vzw Loca Loca konden bewoners van het opvangcentrum creatieve workshops geven. Ze konden de thema's van hun eigen workshop zelf kiezen, afhankelijk van hun eigen ervaring uit hun herkomstland.

7. Meifeest in Lint

Bijna 500 personen bezochten het opvangcentrum tijdens het Meifeest. Ze konden genieten van kinderactiviteiten, optredens, een barbecue en rondleidingen.

8. Filmliefhebbers in het opvangcentrum van Lanaken

In samenwerking met cc Lanaken zette opvangcentrum Ter Dennen twee gratis filmvertoningen op het programma. Op die manier maakte het publiek op een laagdrempelige manier kennis met het opvangcentrum.

9. Buurttuin in Menen

Opvangcentrum Menen kreeg een stuk grond ter beschikking van de Christelijke Mutualiteit, waarop zowel onze bewoners als een aantal inwoners van Menen een moestuin uitbouwden.

10. De Cosmogolem van Overpelt: In het opvangcentrum Valkenhof staat sinds oktober 2012 een Cosmogolem, ontwikkeld door de kunstenaar Koen Vanmechelen. Hij werd gemaakt door leerlingen van een school in de buurt. Op 5 oktober werd hij feestelijk ingehuldigd.

11. Asielzoekers krijgen een gezicht in Sint-Niklaas

De Koninklijke Kunstkring de Lucasgezellen hield zijn jaarlijkse tentoonstelling in het Rode Kruisopvangcentrum. Een muurschildering en tientallen portretten van de bewoners maakten deel uit van de tentoonstelling.

12. Rolstoelbegeleiders voor rust- en verzorgingbewoners te Wingene

Wingene vond de perfecte match tussen asielzoekers die zich graag nuttig maken en rusthuisbewoners die wat extra steun en gezelschap kunnen gebruiken. Samen doen ze regelmatige uitstapjes, wandelingen, bezoeken ...

13. Publicatie aZIELzoekers

Een aantal gedichten van bewoners van Houthalen-Helchteren werd vertaald en verzameld in de dichtbundel "aZIELzoekers". De gedichten gaan over hun angsten, maar ook over hun toekomstdromen. De bundel werd op dinsdag 24 januari 2012 voorgesteld aan het grote publiek in het noodopvangcentrum.

14. Buurtinitiatieven van de noodopvangcentra Houthalen-Helchteren en Weelde

Ook in de noodopvangcentra werden regelmatig contactmomenten met de buurtbewoners georganiseerd. Bovendien was er een systematische, zeer adequate klachtenopvolging. In de twee noodopvangcentra werden de buurten samen met de bewoners regelmatig opgekuist.

15. Dagelijks werken aan integratie: overkoepelende acties

Naast de specifieke initiatieven rond buurtsamenwerking, maken onze opvangcentra dagelijks werk van integratieactiviteiten.

Zo geven vrijwilligers dag in dag uit mee vorm aan het leven in het opvangcentrum. De integratiemedewerker coördineert de vrijwilligerswerking. Op regelmatige basis komen organisaties, scholen, studenten en andere geïnteresseerden op bezoek in de opvangcentra. Zij worden warm onthaald door onze medewerkers en krijgen een geleide rondleiding met uitleg over de opvang. Om de twee maanden stuurde elk opvangcentrum een digitale nieuwsbrief uit naar buurtbewoners om hen te informeren over het reilen en zeilen in het opvangcentrum.

Onderwijsbeurs

Om het aanbod aan eerstehulp cursussen en mogelijkheden bekend te maken, neemt Rode Kruis-Vlaanderen deel aan verschillende onderwijsbeurzen.

In 2012 werden de nieuwe eerstehulp publicaties van Jeugd Rode Kruis bekend gemaakt bij het onderwijs. In alle contacten met de onderwijssector werd het volledige onderwijsaanbod van Rode Kruis-Vlaanderen gepresenteerd en werd er verwezen naar de onderwijswebsite (www.onderwijs.rodekruis.be).

Rode Kruis-Vlaanderen nam deel aan de vergaderingen van de commissie gezondheidsbevordering van de VLOR, het Platform gezondheid (VSKO) en een contactdag met gezondheidscoördinatoren van Go!. Op 27 juni 2012 nam Jeugd Rode Kruis deel aan de Verkeerseducatieve dag, georganiseerd door Slimme Mobiele Scholen en op 25 oktober aan de beurs van VIP Jeugd. Rode Kruis-Vlaanderen was op 6 oktober ook aanwezig op de onderwijsbeurs in Broechem waar de nieuwe onderwijsfolders voor het eerst werden gebruikt. 73 leerkrachten gaven er aan geïnteresseerd te zijn in toekomstige communicatie over ons onderwijsaanbod.

Rode Kruis-Vlaanderen maakte haar onderwijsaanbod ook bekend via de bestaande communicatiekanalen binnen het onderwijs (bijv. de bestaande nieuwsbrieven, educatieve databanken, en contactpersonen binnen alle onderwijskoepels), naar de ouderraden van het basisonderwijs en via het jaarlijkse externe onderwijsoverleg.

FINANCIËEL VERSLAG

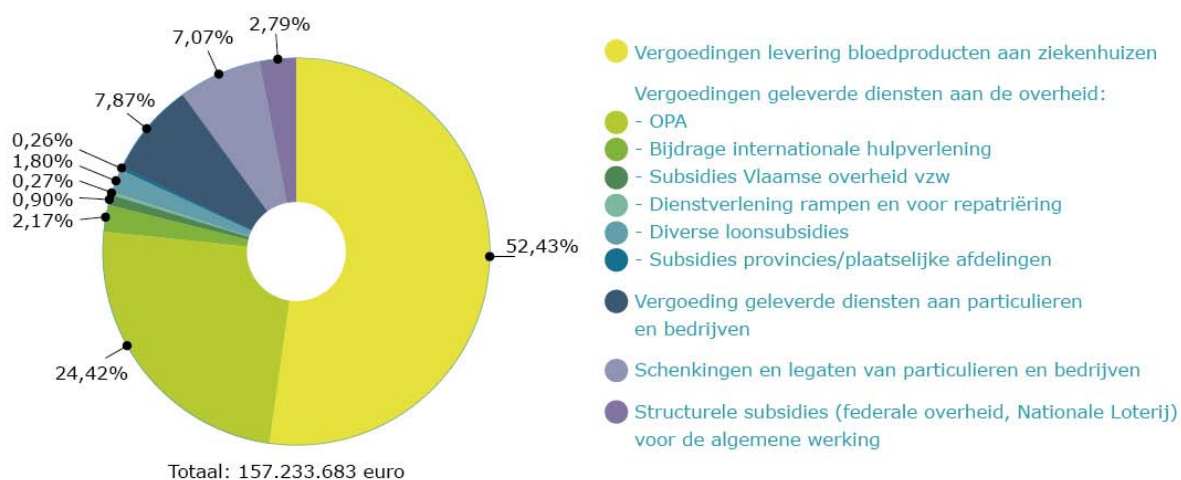
INKOMSTEN RODE KRUIS-VLAANDEREN

ALGEMENE INKOMSTEN

In 2012 heeft Rode Kruis-Vlaanderen 157,23 miljoen euro ontvangen. Deze inkomsten kunnen verdeeld worden over verschillende bronnen.

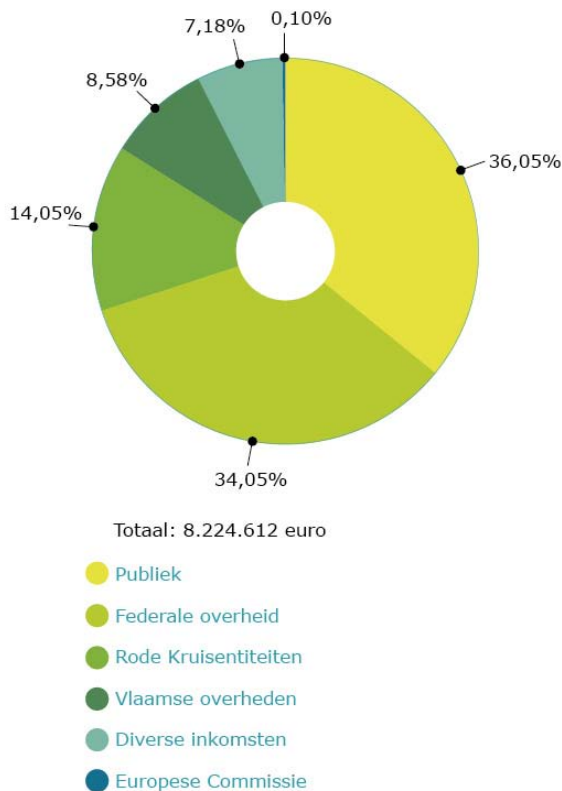
Infografiek: Inkomsten Rode Kruis-Vlaanderen

Inkomsten Rode Kruis-Vlaanderen

Infografiek: Detailinkomsten voor internationale werking

Detailinkomsten voor internationale werking

Schenken en legaten van particulieren en bedrijven

7,07% (11,12 miljoen euro) van de inkomsten van Rode Kruis-Vlaanderen komt uit schenkingen en legaten van particulieren en bedrijven. Hiervan is 2,63 miljoen euro afkomstig van de ruim 526.000 trouwe kopers van Rode Kruisstickers. Sponsorende bedrijven waren o.a. BNP Paribas Fortis, Canon, Electrabel, Molenheide, NMBS, Proximus, Skoda, Sodexo en Spie.

Structurele subsidies voor algemene werking

2,79% (4,39 miljoen euro) van onze inkomsten bestaan uit structurele subsidies van de federale overheid en de Nationale Loterij.

VEF

Rode Kruis-Vlaanderen wil maximale transparantie bieden, overeenkomstig de regels van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving. De cijfers over fondsenwerving zijn te vinden op www.rodekruis.be en in het jaarverslag. Deze cijfers zijn van toepassing op het Vlaamse landsgedeelte. De activiteiten die inkomsten genereren uit vergoedingen zijn hier niet in opgenomen (levering van bloedproducten aan ziekenhuizen, vergoedingen voor geleverde diensten aan overheden en bedrijven).

KOSTEN RODE KRUIS-VLAANDEREN

ALGEMEEN OVERZICHT

De activiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen worden aangewend om tal van activiteiten te realiseren. Voor heel wat van die activiteiten kunnen we rekenen op de onbezoldigde inzet van onze vrijwilligers. Daarnaast moet Rode Kruis-Vlaanderen uiteraard zorgen voor degelijke opleidingen, ondersteuning en materiaal. Hieronder vindt u een algemeen overzicht van de operationele kosten per werkdomein.

Infografiek: Kosten Rode Kruis-Vlaanderen

Humanitaire Activiteiten (werking in Vlaanderen en internationale werking, zonder opvang asielzoekers)	38,5 miljoen euro
Bloedvoorziening	83,3 miljoen euro
Opvang Asielzoekers	38,4 miljoen euro
Totaal	160,2 miljoen euro

De inkomsten van Rode Kruis-Vlaanderen werden geconsolideerd. Hierbij werden alleen inkomsten van externe bronnen opgenomen. Doorfacturatie van de ene Rode Kruisentiteit naar een andere zit hier niet in vervat. Deze doorfacturatie vindt u echter wel terug in de kosten van Rode Kruis-Vlaanderen. Op deze manier geven we een volledig beeld van de kosten van de verschillende Rode Kruisentiteiten.

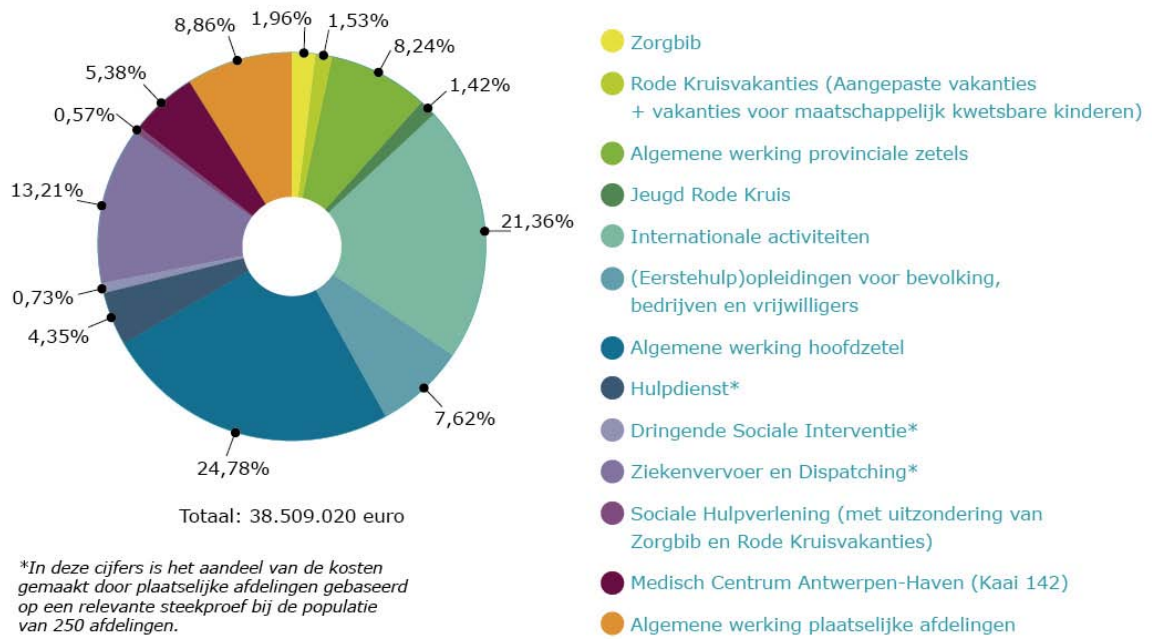
Het geconsolideerde resultaat bedraagt -0.164 miljoen euro of -0.1% van de omzet.

HUMANITAIRE ACTIVITEITEN

De uitgaven voor de humanitaire werking van Rode Kruis-Vlaanderen bedroegen 38,5 miljoen euro. Deze kosten kunnen verdeeld worden over verschillende activiteiten.

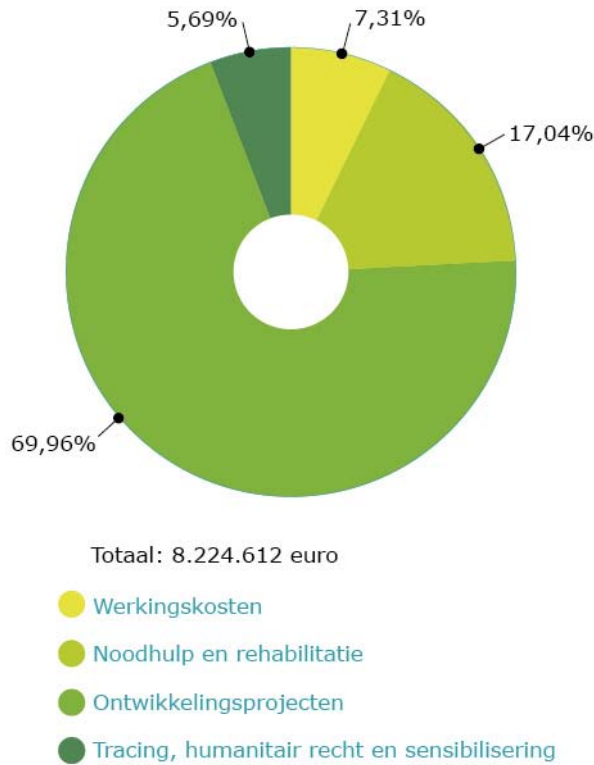
Infografiek: Kosten humanitaire activiteiten

Kosten humanitaire activiteiten

Infografiek:Detail kosten voor internationale werking

Detail kosten voor internationale werking

MUSIC FOR LIFE

Music For Life 2011 met als slogan 'We do give a shit' stond in het teken van diarree. De radiomarathon van Studio Brussel haalde het recordbedrag van 7.771.358 euro op. Dat bedrag zal het Rode Kruis volledig besteden aan projecten die diarree bestrijden.

Meer info over de actie en de manier waarop Rode Kruis-Vlaanderen hulp biedt, leest u op [http://musicforlife.rodekruis.be/ref/\(14098\)-Home/Editie-2011.html](http://musicforlife.rodekruis.be/ref/(14098)-Home/Editie-2011.html).

Infografiek: Bronnen van giften

Bron giften	Ontvangen bedrag
Giften ontvangen van het publiek	€ 6.411.358
Bijdrage van de Federale regering	€ 1.000.000
Bijdrage van de Vlaamse regering	€ 300.000
Totaal	€ 7.771.358

Infografiek: Bestemming fondsen

Bron bijdrage	Bestemming fondsen	Toegewezen bedrag
Grote publiek	Cholerabestrijding Haïti	€ 129.000
	Water-, sanitatie- en diarreebestrijdingsprojecten in Burundi, Malawi, Mozambique, Nepal, Oeganda en Zuid-Afrika	€ 4.099.000
	Water-, sanitatie- en diarreebestrijdingsprojecten en eerste hulp in andere landen	€ 750.000
	Diarreepreventie en eerste hulp in Afrika	€ 773.000
	Ontwikkeling en testen IFAM	€ 200.000
	Wetenschappelijk onderzoek op diarree gerelateerde onderwerpen	€ 460.000
Federale regering	Noodhulp ter bestrijding diarree in Nepal, Burundi, Oeganda en Namibië	€ 1.000.000
Vlaamse regering	Water- en sanitatieproject in Malawi	€ 300.000

BIJDRAGEN AAN HET INTERNATIONALE RODE KRUIS

Rode Kruis-Vlaanderen betaalde de verplichte ledenbijdrage van 248.509 euro aan de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC).

Het Red Cross/EU Office dat als verbinding functioneert tussen de nationale verenigingen van het Rode Kruis in de landen van de Europese Unie en de Europese Unie zelf, ontving een ledenbijdrage van 17.206 euro.

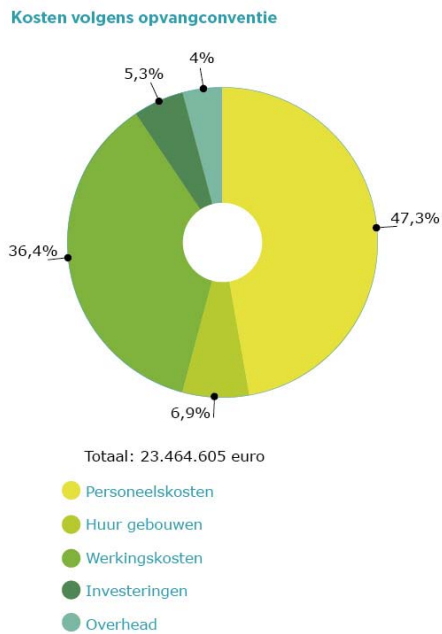
OPVANG VOOR ASIELZOEKERS

De uitgaven van het departement Opvang Asielzoekers kunnen in drie delen opgesplitst worden.

Kosten volgens opvangconventie

Een eerste deel handelt over de uitgaven die vastgelegd zijn in de opvangconventie met Fedasil. Voor 2012 werd een dagprijs bepaald van maximaal 39.42 euro per opvangplaats (gewone opvangplaats). Deze uitgaven omvatten alle kosten voor de basisopvang van asielzoekers: de personeelskosten, de huur van de gebouwen en de investeringen in die gebouwen, de werkingskosten en de overheadkosten (de inzet van de centraal ondersteunende diensten van Rode Kruis-Vlaanderen).

Infografiek: Kosten volgens opvangconventie

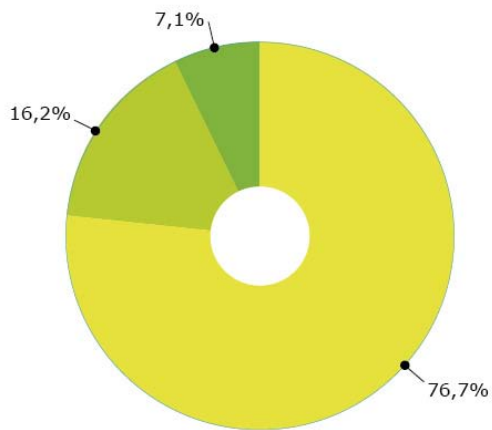
Bijkomende kosten

Een tweede deel handelt over de uitgaven die niet opgenomen zijn in de dagprijs, maar bijkomend door Fedasil of andere instanties vergoed worden. Concreet gaat het hier over:

- De medische kosten voor asielzoekers die in onze centra verblijven.
- De kosten voor onze integratieactiviteiten: in 2012 voorzag Fedasil in de financiering van de personeelsleden die voor deze opdracht werden aangetrokken en van een gedeelte van de middelen om activiteiten te kunnen organiseren.
- De voogdij voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. De kosten van deze activiteit worden volledig vergoed door het ministerie van Justitie en een toelage van de Sociale Maribel.

Infografiek: Bijkomende kosten

Bijkomende kosten

Totaal: 4.072.185 euro

- Medische kosten
- Integratie
- Voogden

Kosten voor de noodopvangcentra

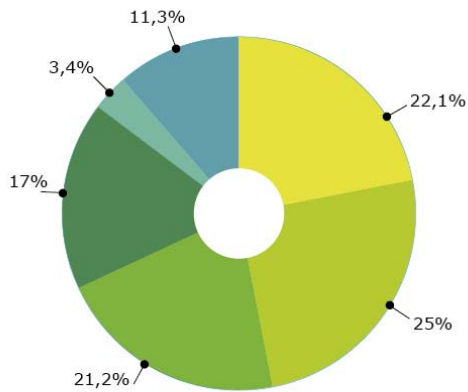
Een derde deel handelt over de kosten voor de noodopvangcentra.

In 2010 vroeg de federale overheid het Rode Kruis om in noodopvang voor asielzoekers te voorzien. Gezien de eigenheid van deze structuur, bevatten de uitgaven soms andere accenten (onder andere sanitair basispakket voor de vele nieuwe bewoners, hoge verplaatsingskosten ...). In grote lijnen zijn de kosten dezelfde als deze in de reguliere centra.

De noodopvangcentra in Weelde werd gesloten op 31 december 2012; de deuren van het noodopvangcentrum Houthalen-Helchteren sloten op 30 april 2013.

Infografiek: Kosten voor noodopvangcentra

Kosten voor de noodopvangcentra

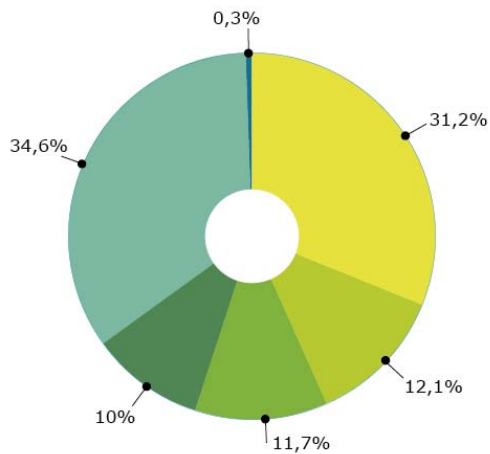

Totaal: 10.879.171 euro

- Houthalen-Helchteren algemene kosten
- Houthalen-Helchteren personeelskosten
- Weelde algemene kosten
- Weelde personeelskosten
- Overhead
- Medische kosten

DIENST VOOR HET BLOED

Infografiek: Kosten Dienst voor het Bloed

Totaal: 83.295.503 euro

- Afname van bloedproducten
- Verwerking en bedeling bloedproducten
- Labotesten op bloed en bloedproducten
- Labotesten op aanvraag ziekenhuizen en labo's
- Algemene werking
- Wetenschappelijk onderzoek

De inkomsten van Dienst voor het Bloed worden gevormd door de prijs die ziekenhuizen betalen voor de geleverde bloedproducten en door enkele subsidies. Deze inkomsten worden gebruikt om de kosten voortkomend uit de werving van donoren, de afname, testing en verwerking van de bloedproducten en de bedeling ervan aan de ziekenhuizen te dekken. Daarbij worden financiële overschotten geherinvesteerd in nieuwe technieken, de ontwikkeling van transfusie in Vlaanderen, de verbetering van de service aan donoren en ziekenhuizen. Dienst voor het Bloed staat 24/7 paraat over heel Vlaanderen om ervoor te zorgen dat de gevraagde bloedproducten op een veilige manier aan de ziekenhuizen worden geleverd.

Dienst voor het Bloed is een betrouwbare partner voor donoren, ziekenhuizen, patiënten, overheid en partners. Deze betrouwbaarheid, dit vertrouwen is gegroeid doorheen de tijd en mede gebaseerd op de hulp van talloze donoren die hun gift vrijwillig geven. Jaarlijks levert Dienst voor het Bloed ongeveer 529.917 bloedproducten uit aan de ziekenhuizen. Patiënten vertrouwen op Dienst voor het Bloed bij de toediening van een veilig bloedproduct.

Operationele efficiëntie is één aspect en vormt samen met het zorgen voor een financieel stabiele situatie binnen Dienst voor het Bloed onderdeel van de maatschappelijke opdracht. Dienst voor het Bloed realiseert de kernopdracht, zorgen voor voldoende en veilig bloed, tegen een door de overheid bepaalde prijs. Uit een internationale vergelijking van de kost van een eenheid gedeleukocyteerde rode bloedcellen komt Dienst voor het Bloed naar voren als één van de organisaties met de laagste kost.

De totale bedrijfskosten van Dienst voor het Bloed bedroegen 83.29 miljoen euro. Deze kosten kunnen verdeeld worden over volgende activiteiten:

Afname van bloedproducten: aankoop van kwalitatief afnamemateriaal, de lonen van artsen en personeel die de afnamen veilig en vlot laten verlopen, vergoedingen voor afdelingen.

Verwerking en bedeling van bloedproducten

Als het bloed getest en goedgekeurd is, wordt het verwerkt, opgeslagen en vervoerd.

Labotesten op bloed en bloedproducten

In deze uitgavenpost zijn de kosten voor laboratoriummateriaal en personeelskosten inbegrepen. Onze laboratoria voeren ook gespecialiseerde tests uit op vraag van ziekenhuizen en externe labo's (10% van de totale uitgaven voor testen op bloed en bloedproducten).

Algemene werkingskosten: uitgaven voor de centraal ondersteunende diensten (Personeelszaken, Financiën, Communicatie en ICT), voor het aanmaken en drukken van publicaties, het administratieve luik van de bloedtransfusiecentra, donorwerving en het departement Kwaliteit. Hieronder brachten we ook de afschrijvingen op investeringen en de kosten met betrekking tot de gebouwen.

Wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling

Dienst voor het Bloed ziet het als zijn plicht om wetenschappelijk onderzoek op zijn werkgebied (bloedbanking en transfusie in het algemeen) te bevorderen en te stimuleren. Wetenschappelijk onderzoek ondersteunt en vergemakkelijkt het opzetten van nieuwe en betere technieken in de dagelijkse werking, waardoor ons bloed steeds veiliger wordt: Rode Kruis-Vlaanderen streeft naar 100% veilig bloed.

RESULTATENREKENING

	2011	2012
Inkomsten	€ 160.889.873	€ 157.233.683
Omzet	€ 80.178.154	€ 80.085.883
Wijziging in de voorraden goederen in bewerking	- € 111.985	- € 13.583
Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies	€ 77.289.489	€ 74.311.551
Andere opbrengsten	€ 3.534.215	€ 2.849.832
Kosten	€ 159.599.544	€ 157.397.820
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	€ 27.434.261	€ 26.762.995
Diensten en diverse goederen	€ 56.996.453	€ 54.138.593
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	€ 61.918.431	€ 63.699.288
Afschrijvingen en waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	€ 9.688.115	€ 10.507.482
Waardeverminderingen op voorraad, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	€ 975.061	€ 1.076.930
Voorzieningen voor risico's en kosten	- € 268.324	€ 716
Andere bedrijfskosten	€ 2.855.547	€ 1.211.816
Operationeel resultaat	€ 1.290.329	- € 164.137
Financieel resultaat	€ 1.026.319	€ 3.448.509

BESTEDING EVENTUELE WINSTEN

Infografiek: Overzicht fondsen

	2012
Sociaal fonds	3,4 miljoen euro
Vormingsfonds	0,7 miljoen euro
Noodhulpfonds	1,1 miljoen euro
Fonds Rampenparaatheid	0,7 miljoen euro
Ontwikkelingsfonds	3,8 miljoen euro
Stichting wetenschappelijk onderzoek & ontwikkeling - Dienst voor het bloed	16,7 miljoen euro

Eventuele winsten van Rode Kruis-Vlaanderen worden ingezet voor de verdere uitbouw van verscheidene Rode Kruisfondsen of als bestemde middelen voor grote projecten.

Om de financiering en de uitvoering van het strategische werkplan van Rode Kruis-Vlaanderen te garanderen, heeft Rode Kruis-Vlaanderen verschillende fondsen gecreëerd. Met uitzondering van het noodhulpfonds en het fonds rampenparaatheid wordt enkel de rente op het kapitaal van de fondsen gebruikt. Zo zorgen we voor de noodzakelijke langetermijnzekerheid voor de activiteiten: hun financiering is hierdoor minder afhankelijk van jaarlijkse schommelingen in subsidies of het beschikbare geld binnen het Rode Kruis.

Het **sociaal fonds** van Rode Kruis-Vlaanderen verzamelt de nodige financiële middelen om op structurele basis zorgactiviteiten - zoals vakanties voor kwetsbare kinderen en Aangepaste Vakanties voor mensen met een handicap - te ontwikkelen en te realiseren.

Het **vormingsfonds** geeft financiële steun aan nieuw op te starten vormingsinitiatieven. Deze kunnen van allerlei aard zijn.

Met het **noodhulpfonds** kan Rode Kruis-Vlaanderen snel reageren op een ramp zonder te hoeven wachten op de fondsenwerving die doorgaans pas enkele dagen na de ramp op gang komt. Als er middelen uit dit fonds worden gebruikt, dan wordt dat daarna opnieuw aangezuiverd met geld uit fondsenwerving bij het brede publiek of van de overheid.

Het **fonds rampenparaatheid** is bedoeld om beperkte capaciteitsopbouw (voornamelijk opleidingen) rond rampenmanagement en –paraatheid te financieren. Daarnaast zal het fonds gebruikt worden om gerichte pilootprojecten in potentiële nieuwe partnerlanden op te zetten als testcases voor een nieuw partnership. Ten slotte zal uit dit fonds de 20% eigen bijdrage worden gefinancierd zodra er, op basis van de voorgaande stappen en opgebouwde kennis en ervaring, grotere donorcontracten volgens het principe van cofinanciering worden binnengehaald. Op deze manier wordt het beschikbare bedrag vervijfvoudigd via donorfinanciering.

Het **ontwikkelingsfonds** verzekert continuïteit en groei in de internationale ontwikkelingsprojecten. Soms gaat het om de financiering van de eigen bijdrage in Rode Kruisprojecten die gedeeltelijk door de overheid worden gefinancierd, waardoor we meer van dergelijke projecten kunnen aanvaarden. Daarnaast kunnen we hiermee moeilijk financierbare projecten (zoals vergeten rampen of de versterking van de Rode Kruisverenigingen in het Zuiden) toch aanpakken.

De **stichting wetenschappelijk onderzoek & ontwikkeling - Dienst voor het Bloed** bevordert het ontwikkelingswerk, de medische praktijk op basis van evidence-based criteria en het wetenschappelijk onderzoek binnen de Dienst voor het Bloed van Rode Kruis-Vlaanderen. Dit gebeurt door steun aan onderzoekers zelf, of aan externe instellingen waarmee Rode Kruis-Vlaanderen wetenschappelijk onderzoek verricht.

In het kader van het strategische plan Afspraak 2015 werden er principeafspraken gemaakt om de fondsen sneller uit te bouwen. Dit zal ons toelaten om nog meer projecten die niet via klassieke financiering kunnen worden gesponsord, onafhankelijk op te zetten met eigen middelen.

ORGANISATIE

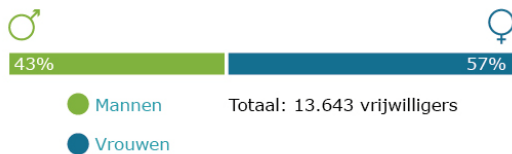
Vrijwilligers zijn essentieel voor Rode Kruis-Vlaanderen. Eind 2012 telden we 13.643 vrijwilligers die steeds klaarstaan om hulp te bieden. Zo'n 1.252 vaste medewerkers ondersteunen dagelijks onze werking. Als Vlaamse schakel binnen het Rode Kruis vertrekken we vanuit een degelijke organisatiestructuur én een duidelijke visie over waar we naartoe willen. Die visie wordt vormgegeven door Afspraak 2015. Door onze jarenlange ervaring kunnen we terugvallen op heel wat expertise. Die verspreiden we in 2012 verder via publicaties, congressen, lezingen ...

RODE KRUISVRIJWILLIGERS

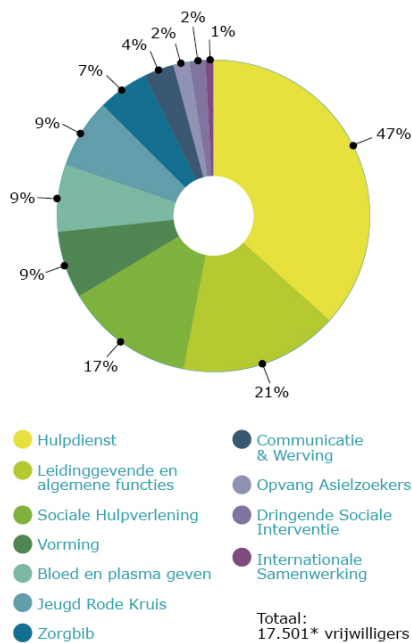
Vrijwilligers zijn de spil van de Rode Kruiswerking. Eind 2012 telde Rode Kruis-Vlaanderen 13.643 vrijwilligers. Ze staan altijd klaar om hulp te bieden. Dat doen ze op verschillende manieren: eenmalig of iedere dag opnieuw, als begeleider, lesgever of hulpverlener, alleen of in groep. Het overgrote deel van hen is actief in een plaatselijke afdeling.

KERNCIJFERS VRIJWILLIGERS (T.E.M. 31 DECEMBER 2012)

Infografiek: Aandeel mannelijke en vrouwelijke vrijwilligers

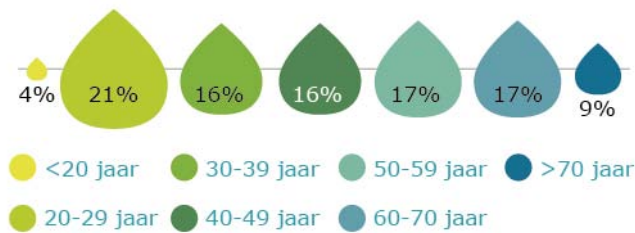

Infografiek: Aandeel vrijwilligers per activiteit

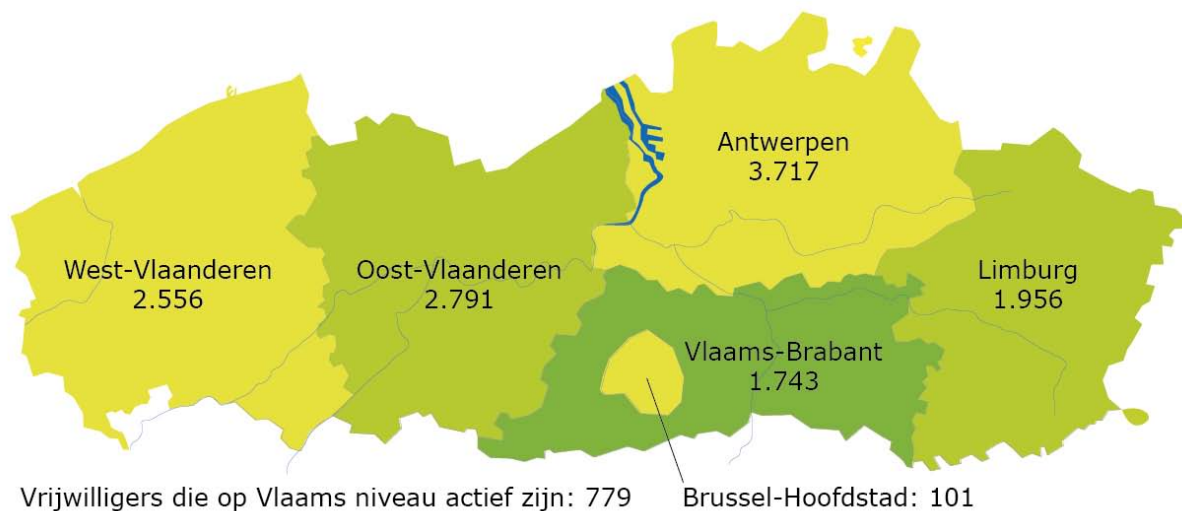

* Het aantal vrijwilligers in deze grafiek is groter dan het totaal aantal vrijwilligers van Rode Kruis-Vlaanderen, omdat sommige vrijwilligers meer dan één taak uitvoeren.

Infografiek: Aandeel vrijwilligers per leeftijdscategorie

Infografiek: Aandeel vrijwilligers per provincie

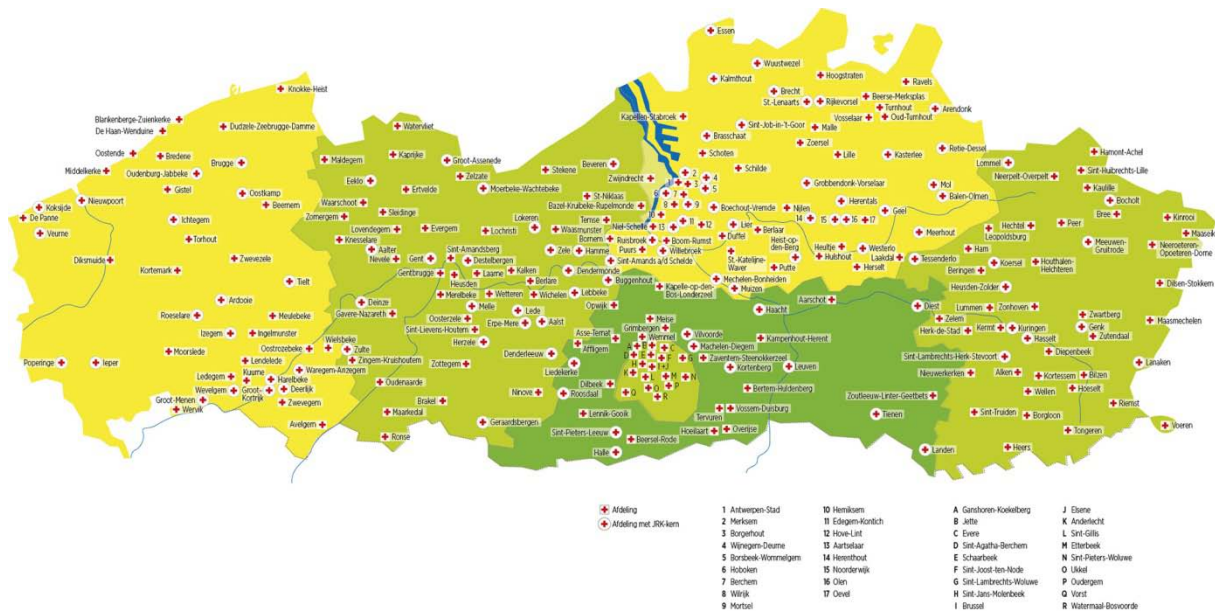

PLAATSELIJKE AFDELINGEN IN VLAANDEREN

Rode Kruis-Vlaanderen telt 250 plaatselijke afdelingen. Een afdeling kan een stad, gemeente, fusiegemeente of meerdere gemeenten als werkgebied hebben. Doordat onze Rode Kruisafdelingen verankerd zijn in heel Vlaanderen, staan ze in nauw contact met de bevolking. Zo kunnen ze hulpnoden opsporen en er een antwoord op geven.

Heel wat Rode Kruisafdelingen bieden ook activiteiten aan voor kinderen en jongeren. Daarvoor staan Jeugd Rode Kruiskernen in. Eind 2012 telden we 100 jeugdkernen. Zij organiseren eerstehulpopleidingen voor kinderen en jongeren, maar bieden ook jeugdbewegingsactiviteiten aan.

Infokaart: Plaatselijke afdelingen in Vlaanderen

VERKIEZINGEN: IEDEREEN STEM T MEE

Elk mandaat binnen Rode Kruis-Vlaanderen heeft een looptijd van maximum vier jaar. Daarna moet het vernieuwd worden via een verkiezing. Daarom worden in alle geledingen van onze organisatie om de vier jaar verkiezingen voor voorzitters en ondervoorzitters georganiseerd. In oktober 2012 was het opnieuw zover.

Overall in Vlaanderen vonden verkiezingen plaats. Deze gelegenheid werd aangegrepen om terug te blikken én om vooruit te kijken. Welke ambities had de afdeling vier jaar geleden voor ogen? Zijn die ook gerealiseerd? En nog belangrijker, wat wil de afdeling de volgende jaren bereiken?

Afdelingsvoorzitters en -ondervoorzitters worden gekozen door alle vrijwilligers van de afdeling. Elke vrijwilliger die al minstens één jaar actief is bij de betrokken afdeling, mag zijn stem uitbrengen. In 2012 maakten vele vrijwilligers opnieuw gebruik van hun stemrecht - een mooie uiting van democratie binnen onze organisatie.

Vernieuwing

Nadat het verkiezingsstof was opgetrokken, stond er vanaf 1 januari 2013 in 22% van de afdelingen een nieuwe voorzitter aan het roer; terwijl ruim 25% van de afdelingen een nieuwe ondervoorzitter verkoos.

Ook de officiële functies binnen het Afdelingscomité werden opnieuw ingevuld. Dat zijn onder andere penningmeesters, secretarissen, economen en de verantwoordelijken van de disciplines. De voorzitter stelt dit comité zelf samen. Gemiddeld zijn de Afdelingscomités voor 20% vernieuwd.

De verkiezingen en aanstellingen beperkten zich niet tot de plaatselijke en provinciale niveaus. Ook op gemeenschapsvlak vonden er verkiezingen plaats. Gemeenschapsvoorzitter Christ' l Joris en gemeenschapsondervoorzitter Freddy Snoeck werden in hun functie bevestigd. Met John Dejaeger hebben we voortaan een tweede gemeenschapsondervoorzitter die zich in het bijzonder over de Dienst van het Bloed zal bekommeren.

Man-vrouw

Een aandachtspunt bij de verkiezingen was een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de verschillende comités en raden. Het aantal vrouwelijke bestuurders is verder toegenomen. Terwijl de Raden van Bestuur tot eind 2012 voor 25% uit vrouwen bestond, wordt nu bijna 40% van de mandaten ingevuld door vrouwen. Ook het aantal vrouwelijke afdelingsvoorzitters nam toe. Sinds 1 januari 2013 is één op de vier afdelingsvoorzitters een vrouw.

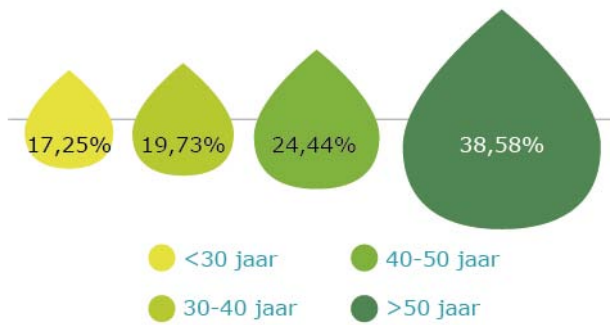
OPLEIDINGEN VOOR VRIJWILLIGERS

Om op elke plaats en op elk moment kwaliteitsvolle hulpverlening te garanderen, volgen de Rode Kruisvrijwilligers jaarlijks tal van opleidingen en bijscholingen.

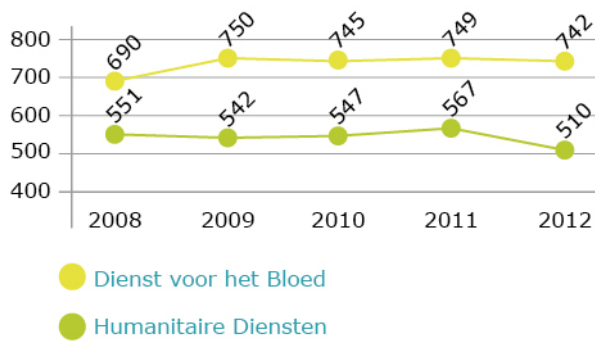
HET RODE KRUIS ALS WERKGEVER

Naast de vele geëngageerde vrijwilligers, heeft Rode Kruis-Vlaanderen ook vaste medewerkers nodig die de werking ondersteunen of die taken uitoefenen die niet door vrijwilligers uitgevoerd kunnen worden. Eind 2012 telden we 1.252 medewerkers. In 2012 vereenvoudigden we onze personeelsadministratie door digitalisering en zetten we sterk in op opleidingen voor onze medewerkers.

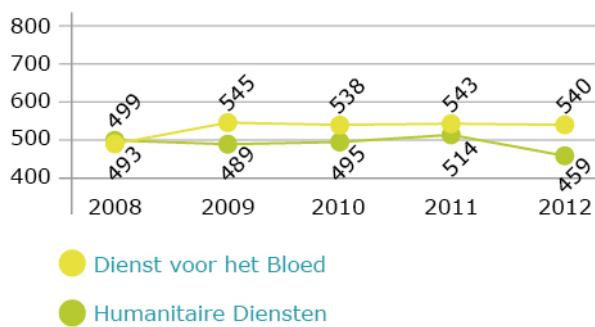
Infografiek: Aandeel medewerkers per leeftijdscategorie

Infografiek: Evolutie aantal medewerkers

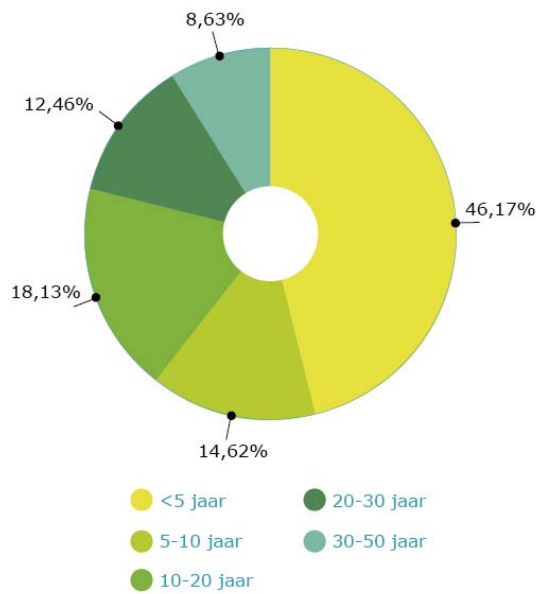
Infografiek: Evolutie aantal VTE's

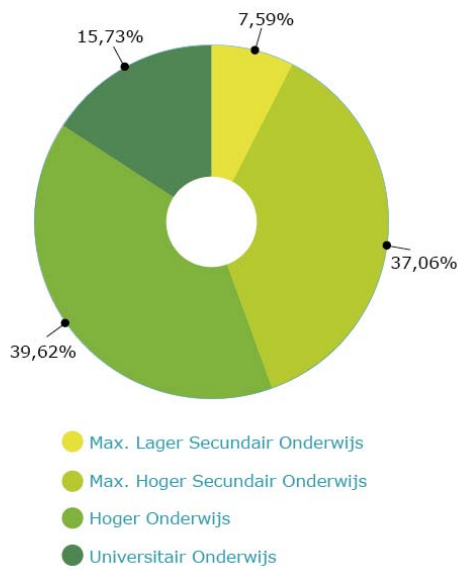
Infografiek: Aandeel mannelijke en vrouwelijke medewerkers

Infografiek: Anciënniteit van medewerkers

Infografiek: Diploma medewerkers

DIGITALISERING

Rode Kruis-Vlaanderen heeft in 2012 voor de personeelsadministratie de kaart van de digitalisering getrokken. We werkten een digitaal alternatief uit voor de loonbrieven, de maaltijdcheques en de tijdsregistratie.

Digitale loonbrieven

Tot midden 2012 verstuurd we jaarlijks ruim 40.000 loonbrieven en andere loondocumenten per post naar elke medewerker. Dit had een aantal belangrijke nadelen: de hoge verzendingskosten, de

wachttijd, de mogelijkheid dat er iets verloren ging in de post ... Uiteraard was deze werkwijze ook niet milieuvriendelijk.

Met de nieuwe webtoepassing www.myworkandme.com zijn deze nadelen van de baan. Via deze toepassing bezorgen we alle loondocumenten digitaal aan onze medewerkers. Medewerkers ontvangen een e-mailbericht wanneer er nieuwe documenten zijn en kunnen deze van overal raadplegen via een beveiligde website.

In juli 2012 schakelden alle medewerkers met een Rode Kruis e-mailadres automatisch over naar de digitale loonbrieven. In een tweede fase werden alle andere medewerkers uitgenodigd om ook gebruik te maken van de tool via hun privé e-mailadres.

Elektronische maaltijdcheques

De medewerkers van Humanitaire Diensten ontvingen tot eind 2012 papieren maaltijdcheques. Na een grondige voorbereiding in 2012, ontvangen de medewerkers sinds januari 2013 hun maaltijdcheques elektronisch op een persoonlijke online rekening.

Deze werkwijze heeft heel wat belangrijke voordelen:

- *Distributie*: De elektronische maaltijdcheques staan de dag na de berekening op de rekening van de medewerkers. Dit verloopt volledig automatisch, waardoor er weinig administratie en geen aangetekende zendingen meer nodig zijn.
- *Veiligheid*: Digitale maaltijdcheques kunnen enkel besteed worden via een kaart met persoonlijke pincode. Zelfs wanneer medewerkers de kaart verliezen, zijn ze de waarde van de cheques niet kwijt.
- *Gebruiksgemak*: Medewerkers kunnen betalen met de elektronische maaltijdcheques zoals met een bankkaart.

Tijdsregistratie via ProNet

Sinds 2005 werken we met ProNet, een webtool voor tijdsregistratie. Medewerkers kunnen hiermee hun tijdsboekingen consulteren en afwezigheid of vakanties aanvragen.

In de loop van 2012 kregen alle medewerkers van de opvangcentra voor asielzoekers en de vaste medewerkers uit de donorcentra ook toegang tot ProNet. Sinds 2012 kunnen alle medewerkers ProNet consulteren overal waar er internetverbinding is, ook buiten het netwerk van Rode Kruis-Vlaanderen.

Kennisbank HR

In 2012 startten we een kennisdatabank op om alle interne werkdocumenten rond HR overzichtelijk te verzamelen. Dit deden we door gebruik te maken van een Wiki, gebaseerd op het Wikipedia principe, die de trefwoorden trefwoorden alfabetisch oplijst. De documenten zijn in SharePoint toegankelijk via meerdere trefwoorden en links, waardoor medewerkers Personeelszaken ze gemakkelijk kunnen terugvinden en raadplegen.

ROOKSTOPBEGELEIDING

In 2012 konden onze medewerkers van de hoofdzetel, het HILA, Zorgbib en het bloedtransfusiecentrum te Antwerpen samen een cursus rookstopbegeleiding volgen onder begeleiding van IDEWE.

Er werd een infosessie georganiseerd waarin de verschillende aspecten van tabaksgebruik en de verschillende mogelijkheden om tabaksverslaving aan te pakken aan bod kwamen. De rookstopbegeleiding omvatte 10 groepsbijeenkomsten van twee uur en liep over een zestal maanden. Tijdens de cursus werd de roker geconfronteerd met zijn rookgedrag en de mogelijke gevolgen ervan. De motivatie om te stoppen met roken zonder hulpmiddelen werd onderbouwd, versterkt en onderhouden.

De ervaringen van twee deelnemers, die na het volgen van de cursus gestopt zijn met roken, getuigen van een mooi initiatief:

“Alleen had ik het nooit aangekund. De motivatie vanuit de groep en de stimulans thuis zorgden ervoor dat ik het volgehouden heb. Bedankt voor de opportuniteit.”

“Het begin was bijzonder moeilijk. Maar met het oog op de gezondheid en met de steun van de groep en van het thuisfront heb ik toch kunnen doorzetten.”

OPLEIDINGEN

Opleiding functioneringsgesprekken

Binnen Rode Kruis-Vlaanderen stellen we voorop dat elke medewerker één keer per jaar een functioneringsgesprek met zijn leidinggevende heeft.

Om nieuwe leidinggevendens te ondersteunen en vertrouwd te maken met het verloop van en de mogelijke valkuilen en weerstanden tijdens een functioneringsgesprek boden we in 2012 een interne opleiding aan.

Op het programma stonden onder andere volgende thema's:

- De plaats en het belang van het functioneringsgesprek in het HR beleid en de evaluatiecyclus
- Verschillen tussen het functionerings- en evaluatiegesprek
- Voorbereiding van het gesprek door de leidinggevende en de medewerker
- Herhaling van de principes van succesvolle communicatie: actief luisteren, assertiviteit, herformuleren, vraag- en antwoordtechnieken
- Omgaan met moeilijke situaties: zwijgzame medewerkers, defensieve medewerkers ...
- Tips and tricks

In 2012 volgden in totaal 36 leidinggevendenden de opleiding functioneringsgesprekken. Deelnemers vonden de cursus interactief, concreet en praktijkgericht, met veel mogelijkheden voor eigen inbreng. In de toekomst zullen we deze opleiding jaarlijks aanbieden aan de nieuwe leidinggevendenden binnen de organisatie.

Basisopleiding kwaliteit

Kwaliteit staat centraal binnen onze organisatie. Elke medewerker is een schakel in ons kwaliteitsstreven.

Daarom organiseerden we een gestandaardiseerde basisopleiding kwaliteit voor alle medewerkers binnen de Dienst voor het Bloed.

De opleiding licht toe wat kwaliteit binnen de Dienst voor het Bloed inhoudt. Ons eigen kwaliteitsmanagementsysteem en kwaliteitshandboek komen uitgebreid aan bod. Medewerkers maken kennis met de verschillende activiteiten van Dienst voor het Bloed, die zijn vastgelegd in procedures en richtlijnen. Ook de wetgeving en onze Europese samenwerking rond kwaliteit worden nader toegelicht. Tenslotte wordt nog even stil gestaan bij onze interne doelstellingen rond kwaliteit, die zijn terug te vinden in Afspraak 2015.

Opleiding ergonomie

Een mobiele bloedinzameling is een grootse logistieke operatie waar heel wat hef-, trek-, duw- en tilwerk aan te pas komt. Om medewerkers van mobiele bloedinzamelingen te helpen hun taak op een ergonomische manier uit te oefenen, organiseerden we in overleg met het Comité voor Veiligheid en Preventie op het Werk twee ergonomiedagen. 250 medewerkers namen deel aan de opleiding van IDEWE.

Medewerkers konden onderling in discussie gaan over problemen die ze ervaren bij het heffen, trekken, duwen en tillen. Ze kregen tips om ergonomisch om te gaan met de uitrusting en middelen, zoals vrachtwagens, toestellen, technische hulpmiddelen, gereedschap, werkplek en inrichting. In de workshops kwamen verschillende onderwerpen aan bod: het rijden met de karren, het tillen van de weger-menger toestellen, rug- en buikspieroefeningen en gezond bewegen.

Naar aanleiding van de opleidingsdag stelde IDEWE een richtlijn ergonomie. De richtlijn werd opgeladen in ons documentenbeheerssysteem Pilgrim en geïntegreerd in de opleiding van nieuwe personeelsleden.

Opleiding eco-driving

In 2012 volgden alle chauffeurs van de mobiele bloedinzamelingen de training *Key Driving Competences*. Deze opleiding sensibiliseert chauffeurs rond ecologisch en proactief rijgedrag. *Key Driving Competences* vertrekt van een methodologie en een technologie op basis van objectieve metingen van het rijgedrag voor, tijdens en na het volgen van de opleiding. Een tool, ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Gent, meet ook de motivatie tot verandering van de cursist. Het *realtime* meetsysteem, verbonden met de elektronica van het voertuig, detecteert alle indicatoren van het rijgedrag en de rijvaardigheid van de bestuurder. Het systeem houdt

verschillende opleidingstrajecten bij en stelt voor elke bestuurder aandachts- en verbeteringspunten op.

Dankzij de opleiding rijden onze chauffeurs economischer, ecologischer en veiliger.

SCHAKEL BINNEN HET RODE KRUIS

Rode Kruis-Vlaanderen is geen organisatie met vrijwilligers, maar een organisatie waarvan het beleid wordt bepaald door vrijwilligers. Rode Kruis-Vlaanderen is ook geen organisatie voor vrijwilligers: mensen in nood helpen is het eerste criterium dat al onze activiteiten bepaalt. Het is ook de ontstaans- en bestaansreden van het Rode Kruis. Binnen welke organisatiestructuur gebeurt dit?

WERELDWIJD EN IN VLAANDEREN

Rode Kruis-Vlaanderen is een onafhankelijke organisatie en maakt via het Belgische Rode Kruis deel uit van het Internationale Rode Kruis. Op www.rodekruis.be/NL/Over/AchterSchermen/Structuur vindt u meer informatie over de plaats van Rode Kruis-Vlaanderen binnen het Internationale Rode Kruis en het Belgische Rode Kruis.

Rode Kruis-Vlaanderen bestaat uit drie onderdelen: de Humanitaire Diensten, de Dienst voor het Bloed en de Ondersteunende Diensten. De Dienst voor het Bloed zorgt voor het inzamelen, verwerken, testen en distribueren van bloed en bloedproducten enerzijds en de diagnostische onderzoeken van bloed en weefsels in verband met transfusies en orgaantransplantaties anderzijds. De Humanitaire Diensten omvatten alle andere activiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen. De ondersteunende centrale diensten (ICT, Personeelszaken, Communicatie & Werving, Financiën, Aankoop & Facility Management) ondersteunen beide onderdelen.

DE BESLISSINGSNIVEAUS BINNEN RODE KRUIS-VLAANDEREN

Het Rode Kruis werkt dicht bij de mensen. Alleen al in Vlaanderen zijn er 250 plaatselijke afdelingen. Zij sporen binnen hun werkgebied de noden op en spelen erop in, rekening houdend met de kernactiviteiten die door Rode Kruis-Vlaanderen geformuleerd zijn. De afdelingen zijn gegroepeerd in 17 regio's en 5 provincies.

We onderscheiden binnen Rode Kruis-Vlaanderen het stuur- en controleniveau en het operationele niveau.

Structuur- en controleniveau

Binnen Rode Kruis-Vlaanderen zijn er drie stuur- en controleniveaus met bijhorende organen: het centrale niveau (Gemeenschapsraad en Raad van Bestuur), het provinciale niveau (Provincieraad, Provinciale Vergadering, het Regiocomité) en het lokale niveau (Afdelingscomité).

De ruggengraat van het Rode Kruis zijn de vrijwilligers. Het is dus niet meer dan normaal dat zij een belangrijke stem hebben in het beleid van het Rode Kruis. De regio- en provincievoorzitters

vertegenwoordigen de afdelingen binnen het hoogste leidende orgaan van Rode Kruis-Vlaanderen: de Gemeenschapsraad. Deze raad bepaalt het algemene beleid.

De Gemeenschapsraad legt de principes op het vlak van algemeen beleid en strategie vast; de Raden van Bestuur volgen de verwezenlijking ervan op.

Operationeel niveau

Onder het stuur- en controleniveau bevindt zich het operationele niveau. Rode Kruis-Vlaanderen telt drie operationele niveaus met bijhorende organen: het centrale niveau (Directiecomités), het provinciale niveau (Provinciecomité, Regiocomité) en het lokale niveau (Afdelingscomité).

Op plaatselijk en provinciaal niveau en op gemeenschapsniveau zijn alle operationele activiteiten georganiseerd binnen 'disciplines'. Een discipline omvat het geheel van de werking van Rode Kruis-Vlaanderen voor een bepaald activiteitsgebied. Rode Kruis-Vlaanderen telt 8 disciplines: Communicatie & Werving, Dringende Sociale Interventie, Hulpdienst, Internationale Samenwerking, Jeugd Rode Kruis, Sociale Hulpverlening, Vorming en Zorgbib.

VRIJWILLIGERSORGANISATIE MET DEUGDELIJK BESTUUR

De bestuurs- en beleidsorganisatie van Rode Kruis-Vlaanderen verzoent twee belangrijke uitgangspunten: het beslissingsrecht van de vrijwilligers over het algemeen beleid en het naleven van de principes van deugdelijk bestuur.

Het beslissingsrecht van de vrijwilligers wordt georganiseerd volgens een systeem van getrapte democratie, waarbij de vrijwilligers vertegenwoordigd worden door gemandateerde verkozenen. Alle mandaten binnen Rode Kruis-Vlaanderen hebben een duurtijd van vier jaar.

Daarnaast zorgen efficiënte en transparante besluitvormingsprocessen, duidelijk afgelijnde verantwoordelijkheden in lijn met de wettelijke bepalingen en inspraak van maatschappelijke belanghebbenden (stakeholders) voor het naleven van de principes van deugdelijk bestuur.

ORGANOGRAM

Het organogram met de verschillende beleids- en stuurorganen binnen Rode Kruis-Vlaanderen vindt u op www.rodekruis.be/NL/Over/AchterSchermen/Organogrammen.

BESTUURSORGANEN

Rode Kruis-Vlaanderen heeft drie beslissingsniveaus: het stuur- en controleniveau en het operationele niveau, telkens met de bijhorende bestuursorganen.

Gemeenschapsraad

De Gemeenschapsraad is het hoogste beleidsorgaan van Rode Kruis-Vlaanderen en wordt voorgezeten door de gemeenschapsvoorzitter. De raad bepaalt het algemene beleid van Rode Kruis-Vlaanderen. De raad is samengesteld uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de bijna 14.000 vrijwilligers en de 250 plaatselijke Rode Kruisafdelingen in Vlaanderen. Zo wordt erop toegezien dat het beleid van de organisatie bepaald wordt door de vrijwilligers.

De Gemeenschapsraad oefent zijn bevoegdheden op de meest effectieve en efficiënte wijze uit. Hiertoe kan hij o.a. in zijn schoot permanente of occasionele werkgroepen oprichten.

Samenkomsten

De Gemeenschapsraad vergaderde in 2012 op 31 maart, 23 juni, 29 september en 15 december.

Samenstelling

Christ' l Joris, gemeenschapsvoorzitter

Liesbeth Adriaenssens, vertegenwoordiger personeelsleden Humanitaire Diensten (vanaf 23 juni 2012)

Melissa Bastiaen, voorzitter Adviescommissie Jeugd Rode Kruis (vanaf 1 januari 2013)

Stefan Beerten, provincievoorzitter Limburg

André Brems, provincievoorzitter Antwerpen (t.e.m. 31 december 2012)

Paul Broos, voorzitter Medisch Commissie Humanitaire Diensten

Pol Casteleyn, provincievoorzitter Vlaams-Brabant

Mike De Maeyer, regiovoorzitter Mechelen (t.e.m. 31 december 2012)

Christ Declerck, regiovoorzitter Zuid-West-Vlaanderen

John Dejaeger, bestuurder Dienst voor het Bloed (t.e.m. 31 december 2012); gemeenschapsondervoorzitter (vanaf 1 januari 2013)

Guy de Marneffe, regiovoorzitter Midden-Limburg (vanaf 1 januari 2012)

Mireille Deziron, bestuurder Dienst voor het Bloed en Humanitaire Diensten (vanaf 23 maart 2013)

Johan Gillebeert, voorzitter Adviescommissie Hulpdienst

Manu Heyse, voorzitter Adviescommissie D.S.I.

Dirk Huyghe, voorzitter Auditcomité

Peter Janssens, regiovoorzitter Noorderkempen

Tessa Kam, vertegenwoordiger Bloed- en plasmagevers (vanaf 31 maart 2012)

Pieter Laekeman, regiovoorzitter Noord-West-Vlaanderen

Geert Maelfait, gemeenschapspenningmeester

Liesbeth Maes, regiovoorzitter Dendermonde/Sint-Niklaas

Stef Meynendonckx, regiovoorzitter Taxandria

Roger Mottard, voorzitter Brussel-Hoofdstad (t.e.m. 15 september 2012)

Guy Peeters, bestuurder Humanitaire Diensten (vanaf 1 januari 2013)

Rudy Pypops, regiovoorzitter Oost-Brabant

Leni Sannen, voorzitter Adviescommissie Jeugd Rode Kruis (t.e.m. 31 december 2012)

François Segers, regiovoorzitter West-Brabant

Yolanda Simons, voorzitter Adviescommissie Zorgbib

Frank Sloomans, provincievoorzitter West-Vlaanderen

Diane Solon, voorzitter Adviescommissie Communicatie & Werving (t.e.m. 31 december 2012)

Freddy Snoeck, gemeenschapsondervoorzitter

Jan Standaert, voorzitter Adviescommissie Internationale Samenwerking

Laurette Steenssens, bestuurder Dienst voor het Bloed

Lut Swennen, voorzitter Adviescommissie Sociale Hulpverlening
Hugo Tant, regiovoorzitter Antwerpen (t.e.m. 31 december 2012)
Marjan Thijssen, regiovoorzitter Zuid-Limburg
Vic Valgaeren, voorzitter Adviescommissie Vorming (t.e.m. 31 december 2012)
Willy Van De Wauw, regiovoorzitter Noord- en Oost-Limburg (vanaf 1 januari 2013)
Luc Van Hauwenhuyse, provincievoorzitter Oost-Vlaanderen
Gilbert Van Laethem, bestuurder Humanitaire Diensten en Dienst voor het Bloed (t.e.m. 31 december 2012)
Wim Van Nieuwenhove, voorzitter Adviescommissie Communicatie & Werving (vanaf 1 januari 2013)
Pascal Van Waeyenberghe, regiovoorzitter Aalst-Oudenaarde
Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder
Francis Van Leemputte, regiovoorzitter Zuiderkempen a.i.
Jos Verschoren, regiovoorzitter Mechelen (vanaf 1 januari 2013)
Denis Verslype, regiovoorzitter Westhoek (t.e.m. 31 december 2012)
Charly Potlood, regiovoorzitter Westhoek (vanaf 1 januari 2013)
Pedro Vervliet, regiovoorzitter Gent-Eeklo (t.e.m. 31 december 2012); regiovoorzitter Meetjesland (vanaf 1 januari 2013)
Martine Wauman, vertegenwoordiger personeelsleden Dienst voor het Bloed (vanaf 29 september 2012)

Raden van Bestuur

Binnen Rode Kruis-Vlaanderen zijn er twee Raden van Bestuur: één voor de Dienst voor het Bloed en één voor de Humanitaire Diensten. Deze Raden van Bestuur zorgen voor de uitvoering van het beleid en de beslissingen van de Gemeenschapsraad. Ze worden beiden voorgezeten door de gemeenschapsvoorzitter.

Samenkomsten

De Raad van Bestuur Dienst voor het Bloed vergaderde in 2012 op 9 februari, 26 april, 21 juni, 22 november, 13 oktober en 8 december. De Raad van Bestuur Humanitaire Diensten vergaderde in 2012 op 12 januari, 12 maart, 24 mei, 21 juni, 13 september en 8 november.

Samenstelling

Christ'1 Joris, gemeenschapsvoorzitter
Freddy Snoeck, gemeenschapsondervoorzitter
John Dejaeger, bestuurder Dienst voor het Bloed (t.e.m. 31 december 2012);
gemeenschapsondervoorzitter (vanaf 1 januari 2013)
Mireille Deziron, bestuurder Dienst voor het Bloed en Humanitaire Diensten (vanaf 23 maart 2013)
Dirk Huyghe, voorzitter Auditcomité
Geert Maelfait, gemeenschapspenningmeester
Guy Peeters, bestuurder Humanitaire Diensten (vanaf 1 januari 2013)
Laurette Steenssens, bestuurder Dienst voor het Bloed
Luc Van Hauwenhuyse, bestuurder Dienst voor het Bloed
Gilbert Van Laethem, bestuurder Dienst voor het Bloed en Humanitaire Diensten (t.e.m. 31 december 2012)
Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder

Leden van de Raad van Bestuur Humanitaire Diensten met adviserende bevoegdheid:

André Brems, provincievoorzitter Antwerpen (t.e.m. 31 december 2012)
Roger Mottard, voorzitter Brussel-Hoofdstad (t.e.m. 15 september 2012)
Stefan Beerten, provincievoorzitter Limburg

Pol Casteleyn, provincievoorzitter Vlaams-Brabant
Luc Van Hauwenhuysse, provincievoorzitter Oost-Vlaanderen
Frank Sloomans, provincievoorzitter West-Vlaanderen

Comités van de Raden van Bestuur

Binnen de schoot van de Raden van Bestuur zijn volgende comités opgericht: het Auditcomité, het Financieel comité en het Remuneratiecomité. Deze comités hebben het mandaat om gespecialiseerde aangelegenheden te analyseren en hierover verslag uit te brengen bij de Raden van Bestuur. Zo stellen ze de Raden van Bestuur in staat om beslissingen te nemen of hun toezichhoudende rol te vervullen.

AUDITCOMITÉ

Het Auditcomité oefent toezicht uit op de risico's en controlemechanismen van de vereniging. Het kijkt meer in het bijzonder de volgende materies na, en evalueert en beveelt verbeteringsacties aan over:

- de organisatie, de procedures en de systemen,
- de interne en externe financiële rapportering,
- de waarderingsregels,
- de gedragsregels en eventuele belangenconflicten,
- de risicoanalyse,
- de systemen en werking van de interne en externe controle.

Samenkomsten

Het Auditcomité vergaderde in 2012 op 22 maart, 20 juni, 26 september en 13 december.

Samenstelling

Dirk Huyghe, bestuurder (voorzitter)
Christ' l Joris, gemeenschapsvoorzitter
Geert Maelfait, gemeenschapspenningmeester
Freddy Snoeck, gemeenschapsondervoorzitter (vanaf 14 maart 2013)

De interne auditfunctie is toevertrouwd aan de firma Deloitte en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van Guido Vandervorst, partner. In 2012 werd door Deloitte de werking van de diensten Aankoop, Personeelszaken en Zorg evenals de afdelingen Aalst, Aarschot, Houthalen-Helchteren, Koksijde, Ravels en Zonhoven geauditeerd. Tevens werd een globale risicoanalyse uitgevoerd.

De externe audit (wettelijk revisoraat) is toevertrouwd aan V.M.B. Bedrijfsrevisoren en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van Tom Van Cleef, partner.

FINANCIEEL COMITÉ

Het Financieel Comité adviseert de Raad van Bestuur over:

- het thesauriebeleid van de vereniging,
- het investeringsbeleid in onroerend en roerend vermogen,
- het verlenen van kredieten aan entiteiten,
- het aangaan van leningen,
- het budget en de jaarrekeningen.

Samenkomsten

Het Financieel Comité vergaderde in 2012 op 22 maart, 20 juni, 16 oktober en 13 december.

Samenstelling

Geert Maelfait, gemeenschapspenningmeester (voorzitter)
Hugo Lasat (deskundige)
Guy Peeters, bestuurder (vanaf 14 maart 2013)
Gilbert Van Laethem, bestuurder (t.e.m. 31 december 2012)

REMUNERATIECOMITÉ

Het Remuneratiecomité verleent advies aan de Raad van Bestuur en de Gemeenschapsraad over:

- de selectie, benoeming en herbenoeming van de leden die in deze organen zetelen (behalve de Adviescommissie-, provincie- en regiovoorzitters);
- de benoeming van de directieleden;
- het remuneratiebeleid en het daaraan gekoppelde performantiebeleid voor het personeel dat niet onderworpen is aan een cao-regeling;
- de expertisematrix van de Raden van Bestuur en het daaruit bepalen van de ontbrekende competenties.

Samenkomsten

Het Remuneratiecomité vergaderde in 2012 op 16 maart, 24 mei, 25 juni, 10 juli, 28 september en 25 oktober.

Samenstelling

Gilbert Van Laethem, bestuurder (voorzitter, t.e.m. 31 december 2012)
Mireille Deziron, bestuurder (voorzitter vanaf 23 maart 2013)
Christ' l Joris, gemeenschapsvoorzitter
Dirk Huyghe, bestuurder (t.e.m. 31 december 2012)

OPERATIONEEL NIVEAU (SITUATIE T.E.M. 15 MAART 2013)

Directiecomités

Er zijn twee Directiecomités binnen Rode Kruis-Vlaanderen: één voor de Humanitaire Diensten en één voor de Dienst voor het Bloed. De Directiecomités zijn verantwoordelijk voor het dagelijks en operationeel beheer van de organisatie. Ze nemen autonoom beslissingen over operationele kwesties, binnen de objectieven die door hun Raad van Bestuur zijn bepaald. De Directiecomités worden voorgezeten door de gedelegeerd bestuurder.

DIRECTIECOMITÉ HUMANITAIRE DIENSTEN

Samenkomsten

Het Directiecomité Humanitaire Diensten vergaderde in 2012 op 12 en 26 januari, 9 februari, 1 en 14 maart, 5 en 26 april, 24 mei, 7 en 21 juni, 26 juli, 30 augustus, 13 en 27 september, 11 en 25 oktober, 8 en 22 november en 6 en 20 december.

Samenstelling

Stemgerechtigde leden:

Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder (voorzitter)

Stefan Beerten, provincie voorzitter Limburg
André Brems, provincie voorzitter Antwerpen (t.e.m. 31 december 2012)
Pol Casteleyn, provincie voorzitter Vlaams-Brabant
Roger Mottard, voorzitter Brussel-Hoofdstad (t.e.m. 15 september 2012)
Frank Sloomans, provincie voorzitter West-Vlaanderen
Luc Van Hauwenhuyse, provincie voorzitter Oost-Vlaanderen

Leden met adviserende bevoegdheid:

Luc Botten, financieel-administratief directeur
Peter Catry, directeur HR
Filip Rylant, directeur Communicatie & Werving
Katja Verhelst, directeur Humanitaire Diensten

DIRECTIECOMITÉ DIENST VOOR HET BLOED

Samenkomsten

Het Directiecomité Dienst voor het Bloed vergaderde in 2012 op 10 januari, 7 en 28 februari, 13 maart, 3 en 24 april, 8 en 22 mei, 5 en 21 juni, 28 augustus, 11 en 25 september, 23 oktober, 20 november en 4 en 18 december.

Samenstelling

Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder (voorzitter)
Luc Botten, financieel-administratief directeur
Peter Catry, directeur HR
Jan Ceulemans, manager QA
Veerle Compernelle, medisch directeur
Filip Rylant, directeur Communicatie & Werving
Wilfried Vantghem, directeur Operationele Zaken

Adviesorganen

MEDISCH COMITÉ VAN DE DIENST VOOR HET BLOED

Samenkomsten

Het Medisch Comité van de Dienst voor het Bloed vergaderde in 2012 op 10 en 24 januari, 7 en 28 februari, 13 maart, 3 en 24 april, 22 mei, 5 en 19 juni, 3 juli, 14 en 28 augustus, 11 en 25 september, 23 oktober, 20 november en 4 en 18 december.

Samenstelling

Dr. Veerle Compernelle, medisch directeur (voorzitter)
Dr. Martine Baeten, adjunct-medisch directeur en medisch expert afname
Jan Ceulemans, manager QA
Dr. José Coene, klinisch bioloog, medisch expert bereiding en distributie van bloedproducten
Dr. Dominique De Bleser, klinisch bioloog, medisch expert stamcelverwerking
Ap. Annie Desmet, klinisch bioloog, medisch expert donorkliniek
Prof. dr. Marie-Paule Emonds, klinisch bioloog, medisch expert HILA
Prof. dr. Philippe Vandekerckhove, gedelegeerd bestuurder
Dr. Anne Vanhosebrouck, klinisch bioloog, medisch expert immuno-hematologie

MEDISCHE COMMISSIE VAN DE HUMANITAIRE DIENSTEN

Samenkomsten

De Medische Commissie van de Humanitaire Diensten vergaderde in 2012 op 23 maart, 7 september en 9 november.

Samenstelling

Prof. dr. Paul Broos (voorzitter); dr. Martine Baeten, adjunct-medisch directeur van de Dienst voor het Bloed; dr. Cor Bellanger, medisch expert (t.e.m. 31/12/2012); dr. Eric De Reu, afgevaardigde van de Minister van Defensie (t.e.m. 1/4/2012); dr. Thierry Lafullarde, provinciaal hoofdgeneesheer Antwerpen; dr. Luc Schollaert, afgevaardigde van de Minister van Defensie (t.e.m. 31/12/2012); dr. Karel Vandevelde, provinciaal hoofdgeneesheer West-Vlaanderen; dr. Marc Van Goethem, provinciaal hoofdgeneesheer Oost-Vlaanderen; dr. Jan Van Heuverswyn, afgevaardigde van de Vlaamse Minister van Volksgezondheid; dr. Marc Vanpoecke, provinciaal hoofdgeneesheer Limburg en dr. Pascal Vranckx, provinciaal hoofdgeneesheer Vlaams-Brabant.

PERMANENTE ADVIESCOMMISSIES

Voor iedere discipline binnen Rode Kruis-Vlaanderen bestaat er een permanente Adviescommissies. De Adviescommissies vertegenwoordigen de expertise van de disciplines en geven advies over bestaande problemen en nieuwe opportuniteiten binnen hun werkkterrein.

De Adviescommissies vergaderden in 2012 op volgende data:

Adviescommissie Communicatie & Werving: 19 november – voorzitter Diane Solon (t.e.m. 31 december 2012) – Wim Van Nieuwenhove (vanaf 1 januari 2013)

Adviescommissie Dringende Sociale Interventie: 8 februari, 16 juni, 19 oktober en 23 november – voorzitter Manu Heyse

Adviescommissie Hulpdienst: 12 januari, 7 maart, 11 mei, 27 juni, 24 september en 8 november – voorzitter Johan Gillebeert

Adviescommissie Internationale Samenwerking: 21 mei en 7 november – voorzitter Jan Standaert
Adviescommissie Jeugd Rode Kruis: 8 februari, 21 maart, 17 april, 23 september, 6 oktober en 30 november – voorzitter Leni Sannen (t.e.m. 31 december 2012) - Melissa Bastiaen (vanaf 1 januari 2013)

Adviescommissie Sociale Hulpverlening: 13 januari, 11 mei, 20 september, 9 oktober en 23 november – voorzitter Lut Swennen

Adviescommissie Vorming: 28 januari, 28 maart, 20 juni, 14 november en 22 december – voorzitter Vic Valgaeren (t.e.m. 31 december 2012)

Adviescommissie Zorgbib: 27 februari, 2 mei, 20 september en 16 november – voorzitter Yolanda Simons

TIJDELIJKE ADVIESWERKGROEPEN

Naast de bestaande Adviescommissies kunnen de bestuursorganen ook ad-hoccommissies of tijdelijke werkgroepen oprichten en belasten met de studie van een bepaald onderwerp.

In 2012 waren volgende ad-hocwerkgroepen actief:

- werkgroep ‘klachtenprocedure’ – voorzitter Dirk Huyghe,
- werkgroep ‘provinciale zetels – voorzitter Luc Van Hauwenhuysse,
- werkgroep ‘verwerving voertuigen’ – voorzitter André Brems.

EXTERNE MANDATEN VAN DE LEDEN VAN DE GEMEENSCHAPSRAAD, RADEN VAN BESTUUR EN DIRECTIECOMITÉS

Prof. dr. Paul Broos

Ondervoorzitter van de Provinciale Raad Brabant van de Orde der Geneesheren | Bestuurder Regionaal Ziekenhuis St. Maria Halle | Bestuurder vzw Vereniging Diestse Ziekenhuizen

Pol Casteleyn

Sociaal rechter arbeidsrechtbank Hasselt | Provinciaal bestuurder Gezinsbond | Lid AV CAW Limburg | Lid Welzijnsraad Scherpenheuvel-Zichem | Confrère Sint-Leonardus Zoutleeuw

Peter Catry

Bestuurder Unisoc | Bestuurder Verzo

Veerle Compennolle

Deeltijds academisch consulent Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen UGent

Mireille Deziron

Gedelegeerd bestuurder Jobpunt Vlaanderen | Bestuurder Fluxys | Ondervoorzitter Raad van Bestuur OPZ Geel

Tuur Hoste

Voorzitter Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk

Christ’l Joris

Voorzitter Raad van Bestuur ETAP nv; Voorzitter Agoria; Ondervoorzitter De Wolkammerij NV; Voorzitter Raad van Bestuur Flanders Investment & Trade; Voorzitter Stichting Gillès s.o.n.; Bestuurder GIMV; Bestuurder Group Joos; Voorzitter Raad van Commissarissen Parfibel nv; Lid AV Universitair Ziekenhuis Antwerpen; Lid Directiecomité VBO

Geert Maelfait

Bestuurder vzw Alpha Belgium; Bestuurder vzw Identifin

Guy Peeters

Voorzitter Raad van Bestuur AZ Turnhout

Filip Rylant

Bestuurder Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving

Freddy Snoeck

Bestuurder vzw Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB)

Gilbert Van Laethem

Lid AV CAW Delta; Lid Adviesraad vzw Cocom; Bestuurder Revalidatiecentrum Land van Halle-Pajottenland; Bestuurder Revalidatieziekenhuis Inkendaal; Voorzitter vzw Sociaal Woonkrediet; Bestuurder en Lid Toezichtsraad en Gebruikersraad vzw Zonnestraal

Philippe Vandekerckhove

Bestuurder AZ Jessa, Hasselt/Herk-de-Stad | Bestuurder Instituut voor Tropische Geneeskunde, Antwerpen | Bestuurder AZ Sint-Elizabeth, Herentals | Bestuurder AZ Damiaan, Oostende | Ondervoorzitter European Blood Alliance | Deeltijds docent faculteit Geneeskunde, KU Leuven | Lid Flanders Care Investment | Voorzitter Global Advisory Panel on Corporate Governance and Risk Management of Blood Services in Red Cross and Red Crescent Societies (GAP) | Gastprofessor faculteit Geneeskunde, U Gent

LIDMAATSCHAPPEN

Rode Kruis-Vlaanderen is lid van tal van organisaties en samenwerkingsverbanden.

Op **internationaal niveau** maken we deel uit van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen, van de Biomedical Excellence for Safer Transfusion (BEST) collaborative en van het Global Advisory Panel on Corporate Governance and Risk Management of Blood Services in Red Cross and Red Crescent Societies (GAP)

Op **Europees niveau** maken we deel uit van de Benelux Relief Emergency Unit, het European Red Cross/Red Crescent Network for Psychosocial Support (ENPS), het Red Cross-European Union Office, de European Blood Alliance (EBA), de European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum seekers and Migrants (PERCO), de Shelter Research Unit (Benelux) en het First Aid Education European Network.

Op **nationaal niveau** is Rode Kruis-Vlaanderen lid van de Belgian Resuscitation Council, het Belgisch Comité voor Hulp aan vluchtelingen, de Unie van Social Profit Ondernemingen (Unisoc), de Hoge Raad voor Vrijwilligerswerk, de Nationale Raad voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening en de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

In **Vlaanderen** is Rode Kruis-Vlaanderen lid van de Commissie Jeugdwerk, de Federatie Sociaal-Cultureel Werk, Flanders Bio, het Expertisecentrum Valpreventie Vlaanderen, Luisterpunt, NGO Federatie, het Platform Gezondheid van het VSKO, Sociare, het Steunpunt Vakantieparticipatie, het Verbond van Sociale Ondernemingen (Verso), het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie, de Vlaamse Commissie Niet-Dringend Ziekenvervoer, de Vlaamse Onderwijsraad, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie, de Wetenschappelijke Vereniging Transfusie Vlaanderen, Zorgnet Vlaanderen en het Zorgvernieuwingsplatform.

Op **provinciaal en lokaal vlak** is Rode Kruis-Vlaanderen lid van o.m. de provinciale commissies voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening en van heel wat gemeentelijke adviesraden op vlak van jeugd, ontwikkelingsamenwerking en cultuur.

ONDERNEMINGSRAAD (SITUATIE T.E.M. 15 MAART 2013)

Dienst voor het Bloed

Personeelsafvaardiging

Ignace Amant
Erik De Meester
Anne Gossye

Chantal Lambert
Wilfried Mertens
Wendy Pellaers
Paul Tamsin
Rita Vanmaele (secretaris)
Thérèse Vanruymbeke

Werkgeversafvaardiging

Philippe Vandekerckhove (voorzitter)
Peter Catry (ondervoorzitter)
Luc Botten
Veerle Compernelle
Tuur Hoste
Wilfried Vantghem

Humanitaire diensten

Personeelsafvaardiging

Anne-Marie Beirnaert
Marleen De Kegel
Sophie Henau
Herman Jacob
Guido Van Den Spiegel (secretaris)

Werkgeversafvaardiging

Philippe Vandekerckhove (voorzitter)
Peter Catry (ondervoorzitter)
Luc Botten
Tuur Hoste
Hilde Van Gastel
Katja Verhelst

COMITÉ VOOR PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK (SITUATIE T.E.M. 15 MAART 2013)

Dienst voor het Bloed

Personeelsafvaardiging

Ignace Amant
Erik De Meester
Ann Gossye
Wilfried Mertens
Paul Tamsin
Marc Van Beethoven
Joseph Van Ermen
Rita Vanmaele
Thérèse Vanruymbeke
Maria Willemsens

Werkgeversafvaardiging

Philippe Vandekerckhove (voorzitter)
Peter Catry (ondervoorzitter)
Tuur Hoste
Wilfried Vantghem

Humanitaire diensten

Personeelsafvaardiging

Dominique Baron
Anne-Marie Beirnaert
Marleen De Kegel
Herman Jacob
Roland Ummels
Guido Van Den Spiegel
Sylvain Zwakhoven

Werkgeversafvaardiging

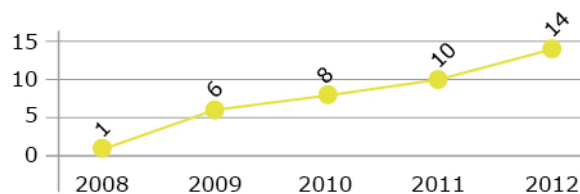
Philippe Vandekerckhove (voorzitter)
Peter Catry (ondervoorzitter)
Tuur Hoste
Hilde Van Gastel
Katja Verhelst

EXPERTISE UITDRAGEN EN DELEN

Rode Kruis-Vlaanderen is actief op tal van terreinen: van medische hulpverlening over sociale activiteiten tot eerstehulp cursussen. Uit al deze activiteiten is een hoop expertise en ervaring gegroeid. Omdat die expertise nuttig is voor iedereen, moedigt Rode Kruis-Vlaanderen zijn medewerkers en vrijwilligers aan om deze te delen met anderen. Een overzicht.

WETENSCHAPPELIJK PUBLICATIES

Infografiek: Evolutie aantal wetenschappelijke publicaties

Pauwels NS, De Buck E. *BET 2: Leg-crossing to prevent syncope.* Emerg Med J. 2012, 29 (11):931-933.

Pauwels NS, De Buck E. *BET 1: Is Exercise-related transient abdominal pain (stitch) while running preventable?* Emerg Med J. 2012, 29 (11):930-931.

Dieltjens T, De Buck E. *BET 1: Is heat application as good as pain killers in dysmenorrhoea?* Emerg Med J. 2012, 29(10):853-854.

De Buck E, Pauwels NS, Dieltjens T, Compernelle V, Vandekerckhove P. *Is blood of uncomplicated hemochromatosis patients safe and effective for blood transfusion? A systematic review.* J Hepatol. 2012, 57(5):1126-1134.

Van de Velde S, Roex A, Vangronsveld K, Niezink L, Van Praet K, Heselmans A, Donceel P, Vandekerckhove P, Ramaekers D, Aertgeerts B. *Can training improve laypersons helping behaviour in first aid? A randomised controlled deception trial.* Emerg Med J. 2012.

Seidl C, Huber HM, Müller-Kuller T, Sireis W, Aquilina A, Barotina-Toth K, Cardenas JM, Ceulemans J, Cermakova Z, Delaney F, Jansen van Galen JP, Grazzini G, Hinloopen B, Heiden M, Nightingale M, Pupella S, Sobaga L, Teskrat F, De Wit J, Seifried E. *Blood collection and processing. Quality guidelines and standards reflecting common best practice standards referring to the EuBIS manual and guide.* ISBT Science Series 2012, 7:16-23

Pietersz RN, Reesink HW, Panzer S, Gilbertson MP, Borosak ME, Wood EM, Leitner GC, Rabitsch W, Ay C, Lambermont M, Deneys V, Sondag D, Compernelle V, Legrand D, François A, Tardivel R, Garban F, Sawant RB, Rebullia P, Handa M, Ohto H, Kerkhoffs JL, Brand A, Zhiburt E, Cid J, Escolar G, Lozano M, Puig L, Knutson F, Hallböök H, Lubenow N, Estcourt L, Stanworth S, Murphy MF, Williams L, Mraz DL, Ross RL, Snyder E. *Prophylactic platelet transfusions.* Vox Sang. 2012 Aug, 103(2):159-76

Seidl C, Kaltenbrunner-Bernitz B, Skrablin P, Aquilina A, Barotina-Toth K, Ceulemans J, Cermakova Z, Delaney F, Jansen van Galen JP, Grazzini G, Hinloopen B, Heiden M, Huber H, Nightingale M, McMillan Douglas A, Siegel W, Sobaga L, Teskrat F, De Wit J, Seifried E. *The EuBIS manual and training guide. Guidelines and standards for quality management and inspection of blood establishments.* ISBT Science Series 2011, 6:46-51

Denis C, Deiteren K, Mortier A, Tounsi A, Fransen E, Proost P, Renauld JC, Lambeir AM. *C-terminal clipping of chemokine CCL1/I-309 enhances CCR8-mediated intracellular calcium release and anti-apoptotic activity.* PLoS One 2012, 7(3):e34199

Fleischhauer K, Shaw BE, Gooley T, Malkki M, Bardy P, Bignon JD, Dubois V, Horowitz MM, Madrigal JA, Morishima Y, Oudshoorn M, Ringden O, Spellman S, Velardi A, Zino E, Petersdorf EW, International Histocompatibility Working Group in Hematopoietic Cell Transplantation (Edmonds MP as one of the 87 collaborators). *Effect of T-cell-epitope matching at HLA-DPB1 in recipients of unrelated-donor haemopoietic-cell transplantation: a retrospective study.* Lancet Oncol 2012 Apr, 13(4):366-74.

Vandekerckhove P. *The environment of the European Blood establishments: new scene and challenges.* In Folléa G (ed.) Blood, tissues and cells from human origin: the European Blood Alliance Perspective, 11-33, Amsterdam: EBA, 2013

Vandekerckhove P. *Impact of European directives on human blood and blood components as from 2003.* In Folléa G (ed.) Blood, tissues and cells from human origin: the European Blood Alliance Perspective, 35-62, Amsterdam: EBA, 2013

Vandekerckhove P. *Regulation of competition for the provision of human blood and blood components in the EU.* In Folléa G (ed.) Blood, tissues and cells from human origin: the European Blood Alliance Perspective, 65-88, Amsterdam: EBA, 2013

Vandekerckhove P. *Ondernemen in een Rode Kruiscontext*. In Vleugels A (ed.) *Ondernemerschap in de zorg*, 95-118, Brussel: Uitgeverij Politeia, 2012

ANDERE PUBLICATIES

Eerstehulpinitiatie *Ai Ai amai* derde graad lager onderwijs (10 tot 12 jaar)

Handleiding *African First Aid Materials (AFAM)*, Portugese versie

Handleiding *African First Aid Materials (AFAM)*, Franse versie

Werkboek *Basic Life Support and AED, a practical exercise guide*

Eerste hulp in 4 stappen

Eerste hulp voor jeugdleiders

First Aid at Work Exercise book

Focus op IHR - Wapens in het vizier

Eerstehulp cursus *Junior Helper*

Handleiding eerstehulp cursussen

Handleiding eerstehulpinitiaties lager onderwijs

Handleiding eerstehulpinitiaties secundair onderwijs

Eerstehulp cursus *Helpertje*

Eerstehulpinitiatie *Hiep hiep help* (tweede graad lager onderwijs)

Eerstehulpinitiatie *Hupperdehulp* (eerste graad lager onderwijs)

Eerstehulpinitiatie *Ket(c)hulp* (eerste graad secundair onderwijs)

Eerstehulpinitiatie *ResQ* (tweede graad secundair onderwijs)

Eerstehulpinitiatie *Up 2 aid* (derde graad secundair onderwijs)

VOORTGANG AFSPRAAK 2015

Met Afspraak 2015 legde Rode Kruis-Vlaanderen begin 2011 vast waar het over vijf jaar wil staan. Het vijfjarenplan is de opvolger van Strategie 2010. Dat plan effende al de weg voor een gestructureerde koers met duidelijk meetbare resultaten. Waar Strategie 2010 eerder het accent legde op efficiëntie, mikt Afspraak 2015 meer op inhoudelijke effectiviteit.

AFSPRAAK 2015

Afspraak 2015 is een ambitieus strategisch plan met meetbare actiepunten. Een ding is zeker: we blijven de meest kwetsbare mensen in onze samenleving centraal stellen. De doelstellingen van Afspraak 2015 zijn samengebracht in acht krachtlijnen, die ook als vertrekpunt voor dit jaarverslag gebruikt werden.

1. Stimulans voor zelfredzaamheid
2. Paraat bij rampen
3. Uitmuntend in bloedvoorziening
4. Zorgzaam voor kwetsbaren
5. Inspirerend voor vrijwilligers
6. Samenwerkend voor meer impact
7. Performant en kwaliteitsbewust
8. Visibel met een sterk profiel

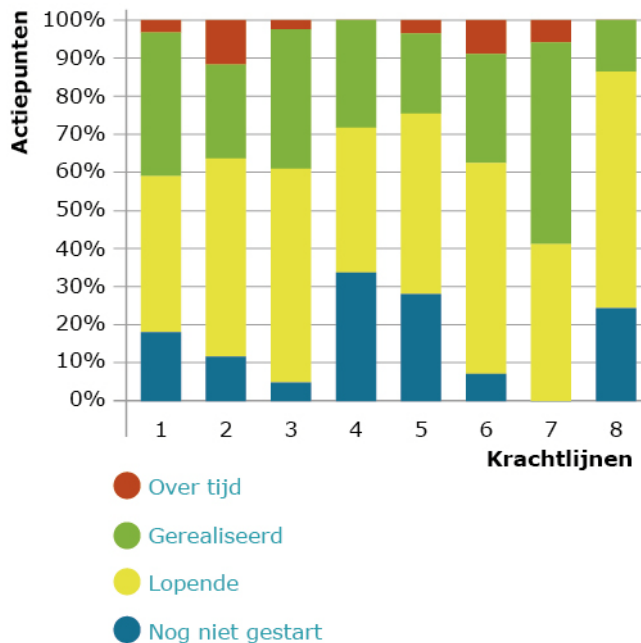
De krachtlijnen werden omgezet in 41 doelstellingen en 161 concrete actiepunten. Dat betekent dat we perfect kunnen meten of we onze doelstellingen halen.

Lees meer op www.afspraak2015.rodekruis.be.

BIJNA HALF WEG, NOG STEEDS GOED OP KOERS

Na twee jaar ligt de uitvoering van Afspraak 2015 over het algemeen goed op koers: meer dan een kwart van de actiepunten is uitgevoerd en ruim 60% is lopende. Het resterende deel start pas in 2013 of later. Minder dan 10% van de actiepunten heeft vertraging opgelopen bij de realisatie.

Infografiek: Voortgang actiepunten Afspraak 2015

De actiepunten moeten tot concrete, meetbare resultaten leiden. 60% van de resultaten die vooropgesteld waren voor 2012, was voor minstens 75% gerealiseerd. In de meeste gevallen werd de doelstelling volledig waar gemaakt of zelfs overtroffen. Het resterende deel werd slechts voor een beperkt gedeelte of niet gerealiseerd. De redenen hiervoor waren intern en meestal extern. De moeilijke economische situatie had zijn weerslag op de inkomsten en zorgde er ook voor dat de overheid terughoudend was met het aangaan van nieuwe overeenkomsten. Andere vertragingen bij de uitvoering waren het gevolg van onverwachte gebeurtenissen die een prioriteitsverschuiving noodzakelijk maakten.

ENKELE VOORBEELDEN VAN SUCCESVOLLE REALISATIES

Aantal leerlingen die een eerste hulpbrevet binnen het secundair onderwijs halen

De doelstelling voor 2012 was om 1.000 leerlingen op te leiden. Eind 2012 werd afgeklokt op 2.682, dat is ruim dubbel zoveel als waarop we mikten.

Aantal eersteplesgevers

De doelstelling van 600 lesgevers tegen eind 2012 werd ruim waargemaakt. Eind 2012 beschikten we over 709 lesgevers, een stijging van 6% tegenover 2011.

Aantal externe lesgevers dat deelneemt aan bijscholing voor Rode Kruis-Vlaanderen lesgevers

Een van de onderliggende doelstellingen van Afspraak 2015 is het creëren van synergieën. Het was goed vast te stellen dat 145 externe lesgevers de weg naar onze bijscholing vonden. Dat is bijna 50% meer dan aanvankelijk gehoopt.

Aantal nieuwe donoren op jaarbasis

Opnieuw slaagde de Dienst voor het Bloed erin om in 2012 voldoende nieuwe donoren te rekruteren: 36.817 om precies te zijn. Hiermee werd het vooropgestelde doel gerealiseerd.

Vermindering percentage afwijkingen op processen en procedures

Kwaliteit is en blijft uitzonderlijk belangrijk en krijgt daarom veel aandacht. Dit vertaalt zich ook in Afspraak 2015. Voor 2012 was een vermindering van het percentage afwijkingen met 10% vooropgesteld. Op het einde van het jaar realiseerden we deze doelstelling.

Aantal bereikte kinderen met het Brugfigurenproject

Onze doelstelling was om 1.415 kinderen te bereiken in 2012. Het werden er de helft meer: in totaal bereikten we 2.063 kinderen op 110 scholen. Ook het aantal scholen was beduidend hoger dan gepland, bijna 40% meer.

Aantal uitleenpunten Zorgbib

Het aantal uitleenpunten van de Zorgbib in ziekenhuizen, rusthuizen en asielcentra neemt gestaag toe. Er gaat geen maand voorbij of er wordt wel ergens in Vlaanderen een nieuw uitleenpunt geopend. Dat was in 2012 niet anders. De 16 bijkomende uitleenpunten zorgden ervoor dat de doelstelling ruim overschreden werd.

Preventie van medische problemen bij asielzoekers

‘Voorkomen is beter dan genezen’, dat geldt ook in onze opvangcentra voor asielzoekers. Het aantal sessies dat we aanboden aan bewoners ter preventie van medische problemen lag ruim 40% hoger dan wat het strategisch plan voorzag.

Samenwerking met gemeenten, OCMW's en provincies in het kader van zorgactiviteiten

We werken op heel wat terreinen samen met de overheid. In 2012 werd er met 70 lokale besturen samengewerkt op vlak van zorg. Dit is ruim drie keer zo veel als gepland.